

Gorenjski Glas

TOREK, 8. SEPTEMBRA 2009

Leto LXII, št. 71, cena 1,35 EUR, 19 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN OB PETKIH | NAKLADA: 22.000 IZVODOV | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

V neurju zasute ceste že očistili

Petkovo neurje je na zgornjem Gorenjskem povzročilo precej škode, sprožene plazove pa so s cest že odstranili.

MARJANA AHAČIČ, STOJAN SAJE, SIMON ŠUBIC

Kranjska Gora, Tržič - Največ preglavic je povodenj povzročila v občinah Kranjska Gora, Tržič in Bohinj, kjer je poškodovalo tudi več cest, sicer pa je meteorna voda poleg omenjenih občin zalila tudi številne kleti v občinah Radovljica, Jesenice in Žirovnica. Plazove v Soteski na cesti Bled-Bohinj, pod Erjavčevo kočjo na cesti iz Kranjske Gore proti Vršiču (zaradi pla-

zu so odpovedali sobotni kolesarski Juriš na Vršič, v Vratih in Podljubelju so cestarji odstranili najkasneje naslednji dan, zato so vse ceste vsaj za silo že prevozne. Kakšni bodo ukrepi za trajno sanacijo, se bodo odločili, ko bodo posebne komisije pregledale stanje na terenu, je pojasnil **Vido Jagodic** iz Cestnega podjetja Kranj.

Zadnje hudo deževje kranjskogorski občini ni prizaneslo. Voda je ruvala drevje, poplavlila nekaj kleti in po-

škodovala ceste, resno pa je ogrozila počitniško hišo in most v Mojstrani. "Po neuradnih podatkih je rekordna 24-urna količina padavin povzročila kar nekaj težav tudi našim krajem, a je bila akcija predvsem prostovoljnih gasilskih društev hitra in učinkovita, zato je bila škoda precej manjša, kot bi lahko bila," je povedal kranjskogorski župan **Jure Žerjav**, ki je noč s petka na soboto preživel na terenu.

► 8. stran

Narasla voda je dobesedno odrezala dovodno pot do počitniškega objekta v Mojstrani, zaradi spodjedanja brežine pa je že resno ogrozila tudi bližnji most. / Foto: Marjana Ahačič

Gradnja povezovalne ceste

Povezovalna cesta, vredna 3,7 milijona evrov, naj bi bila za promet odprta septembra prihodnje leto.

JASNA PALADIN

Kamnik - S podpisom pogodbe med Občino Kamnik in skupino najugodnejših ponudnikov (izmed šestih prijavljenih), ki jo sestavljajo gradbena podjetja CPL, SCT in Vegrad, so večletne priprave na gradnjo Lokalne

povezovalne ceste B31, ki je med Kamničani znana kot Povezovalka B31, pri koncu.

Vrednost investicije, ki bo znatno razbremenila promet na območju Bakovnika in Duplice med Ljubljansko cesto in obvoznico, je bila še lani ocenjena na dobrih šest milijonov evrov, zaradi zni-

žanja gradbenih del, prihrankov pri nakupu zemljišč, zaradi parcelacije in posledično zmanjšanega odkupa zemljišč, pa se je vrednost investicije zmanjšala za dobra 2,2 milijona evrov.

"Po pridobitvi 440 tisoč evrov nepovratnih sredstev in prav toliko v prihodnjem letu, kolikor dobimo od ministrstva za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, ter pol milijona iz strukturnih skladov, se bo investicija zmanjšala še za približno 1,5 milijona evrov, potrebne tri milijone pa smo že zagotovili iz namenskih komunalnih prispevkov, tako da iz izvirnega dela proračuna ne bomo dali niti evra," je pred podpisom pogodbe poudaril kamniški župan **Tone Smolnikar**.

► 4. stran

Župan **Tone Smolnikar** s predstavniki podjetij SCT, CPL in Vegrad

LUK
LJUDSKA UNIVERZA KRANJ

Znanje je kot zlato.
Pridobite si ga na
Ljudski univerzi Kranj

Izjemno visoka obrestna mera za depozite od 91 do 180 dni.

www.gbkr.si

Gorenjska Banka

Stare ulice Tržiča obnovili

Občina Tržič je končala obnovo šestih ulic v starem jedru mesta. Naložba je bila vredna 1,33 milijona evrov.

STOJAN SAJE

Tržič - Lani in letos so v Tržiču obnavljali ulice v starem mestnem jedru. Usnjarska, Čevljarska, Fužinska in Muzejska ulica ter ulici Za Mošenikom in Prehod so dobile novo podobo in uporabnost. V tem predelu so obnovili 645 metrov vodovoda in 370 metrov kanalizacije. Uredili so tudi 10.670 kvadratnih metrov prometnih površin z javno razsvetlavo in drugo opremo ter 41 novih parkirišč. Za 1,33 milijona evrov

vedno naložbo, ki je pomembna za nadaljnje oživljanje mestnega jedra, je Občina Tržič pridobila dobrih 942 tisoč evrov iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, sama pa je zagotovila 221.667 evrov.

"Občina je že dobila večino denarja iz Evrope za ta projekt, ki so ga domačini dobro sprejeli. Treh propadajočih stavb v tako imenovanem tržiškem Darfurju ni več in tudi makadama ne. Bistvene pridobitve, ki jih ni videti, so pod novim asfal-

tom. Ohranitev starega mestnega jedra je velika pridobitev za Tržič. Tega se zavedajo tudi lastniki nekaterih stavb, ki so jih že obnovili. Našli smo kupca za stavbo nekdanjega Obrtnega podjetja; načrtujemo še prodajo prostorov ob tiskarni Za Mošenikom. Zadovoljni smo, da so pri obnovah dobili delo tudi domačini," je izjavil župan **Borut Sajovic** pred petkovim slovesnim odprtjem obnovljenih ulic v Tržiču.

► 4. stran

71 GORENJSKA

Opravičilo

Bolnik verjetno ne doživi prav pogosto, da bi se mu opravičil zdravnik, če bi odkril svojo zmoto ali si priznal, da je bil do bolnika neprijazen. Še manj bi pričakovali, da bi se opravičil javno, kot se je pred kratkim zgodilo na Gorenjskem.

vsebina

3

ENERGIJA SONCA

Zelo različne višine podpore

Pri novih napravah za pridobivanje električne energije iz obnovljivih virov imajo proizvajalci zagotovljeno podporo petnajst let. O upravičenosti podpor odloča javna agencija za energijo, izplačevanje pa poteka prek Centra za podpore.

9

EKONOMIJA

Upadanje števila brezposelnih

Avgusta je bilo na Gorenjskem 6544 brezposelnih, kar je 76 manj kot julija, vendar pa kar osemdeset odstotkov več kot avgusta lani, ko jih je bilo "le" 3639. Gorenjska je po stopnji registrirane brezposelnosti še vedno pod slovenskim povprečjem.

17

ZADNJA

Tržič gorenjska prestolnica

Šušarska nedelja je privabila v Tržič toliko obiskovalcev, da so ga ta dan povečali v prestolnico Gorenjske. Na tržiških ulicah je bilo več kot tristo stojnic, ki so bile, kot se za šušarsko nedeljo spodobi, dobro založene tudi z obutvijo.

24

VREME

Danes, v sredo in četrtek bo pretežno jasno. Zjutraj bo lahko po kotlinah megla.

6/23°C

jutri: pretežno jasno

KRATKE NOVICE

KRANJ

Thaler predlaga ukinitve viz tudi za BiH

Evropski poslanec **Zoran Thaler** je vložil predlog resolucije Evropskega parlamenta glede viznih režimov za države zahodnega Balkana. V njej je med drugim Evropsko komisijo pozval, da takoj predstavi časovni okvir, v katerem bo predlagala ukinitve vizumov tudi za državljanke in državljane BiH, vladi te države pa naj tudi tehnično in materialno pomaga, da bo hitreje izpolnila standarde. Thaler je prepričan, da bi EU s selektivnim ukinjanjem vizumov za balkanske države (za Makedonijo, Srbijo in Črno goro, vendar brez BiH) lahko posredno povzročila še večji razmah kriminala in korupcije, ko bi ljudje želeli priti do "brezviznih" potnih listin. Obenem lahko taka napačna politika prispeva k razkosavanju BiH in destabilizaciji regije, ne pa k njeni integraciji v Evropo. **D. Ž.**

NAKLO

Zemljišča v Naklem za gradnjo AC priključka

Vlada je na zadnji seji sprejela sklep, s katerim dovoljuje, da se zemljišča, ki so z uredbo o državnem lokacijskem načrtu za avtocestni priključek Naklo na odseku avtoceste (Podtabor) Bistrica - Kranj zahod, opredeljena za gradnjo avtocestnega priključka Naklo na tem odseku, odpišejo od dosedanjih zemljiškopravnih vložkov. Lastninska pravica na treh parcelah na tem delu pa se vpiše v korist Republike Slovenije. **D. Ž.**

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Avtokarto prejme **FRANČIŠKA KOBENTAR** iz Podnarta.

HIŠA KULTURE GG

Predstavitve knjige o vzgoji

Vzgjajamo z ljubeznijo, pohvalo, spodbudo, iskanjem dobrega v otrocih in postavljanjem meja.

V četrtek popoldne se je v avli Gorenjskega glasa zbrala prijetna skupinica ljudi, ki jo je povezovalo isto zanimanje: vzgoja otrok. Dogodek so s prisotnostjo obogatili: pomočnica ravnateljice vrtca, nekaj mladih mam, profesorica, obiska smo bili deležni celo iz Idrije in prav vsi so spregovorili o svojih izkušnjah. Avtorica knjige Zinka Ručigaj je izpostavila nekaj najpogostejših napak pri vzgoji, ki negativno vplivajo na otroke. Denimo: ni prav, da otroku, ki je storil nekaj narobe, rečemo, da je poreden, saj s tem označimo celoga otroka, ne pa dejanja, ki ni bilo pravilno. Prav tako naj bi otroku vedno, kadar mu rečemo, da je priden, povedali, zakaj menimo, da je priden. Kadar nam otrok nagaja, moramo najprej vprašati sebe, ali smo mu namenili dovolj pozornosti. Opomba iz publike je bila, da smo Slovenci znani kot "hladen" narod, saj se premalo objemamo in si premalokrat povemo, da se imamo radi. Vzgojiteljica Mateja Smrekar pa je dodala, da ne opaža, da bi bili otroci dandanes bolj problematični, da pa moramo znati z njimi sodelovati in tako pripeljati do zelenega rezultata. Če vas zanima, kako je avtorica vzgojo primerjala z drevesom in več o stavku: "Ljubi me najbolj takrat, ko to najmanj zaslužim, ker to takrat najbolj potrebujem," si preberite v knjigi Otroško srce za zaklad. Na Gorenjskem glasu je na voljo za 14, 50 evra. **D. K.**

Zinka Ručigaj (levo) in Mateja Smrekar / Foto: Tina Dokl

Pravični do preteklosti

Udeležencem tradicionalnega srečanja borcev na kmetiji odprtih vrat na Puču je spregovoril podpredsednik državnega zbora Miran Potrč.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Martinj Vrh - Srečanje na Puču, kjer so imele partizanske enote med vojno svoj sedež in operativno območje, je bilo namenjeno spominu na narodnoosvobodilni boj in ustanovitve gorenjskih partizanskih odredov pred 65 leti. Organizatorji srečanja: Skupnost borcev gorenjskih partizanskih enot Kranj in odbori Zveze borcev za vrednote NOB iz Škofje Loke, Jesenic, Kranja, Radovljice in Trziča, so kot slavnostnega govornika povabili poslance Mirana Potrča, podpredsednika stranke SD in podpredsednika državnega zbora. Dejal je, da globoko spoštuje vse, ki so se v težkih in negotovih časih uprli okupatorju brez strahu za posledice. Vsi v naši državi pa nimajo spoštljivega odnosa do njih, saj narodnoosvobodilni boj enačijo z revolucijo in bojem

za oblast, ga želijo razvrednotiti in preobrniti zgodovinska dejstva z namenom, da bi opravičili svoje sodelovanje z okupatorjem. Takšna prizadevanja so organizirano prisotna, je dejal govornik, tudi ob prizadevanjih za izenačitev zločinskih dejanj fašizma, nacizma in komunizma. Ob tem je Potrč poudaril, da smo bili Slovenci z narodnoosvobodilnih bojem na strani zavezniških sil, leta 1948 pa smo se uprli Stalinu in resoluciji Imformburoja, gojili drugačen vzorec socializma in nikoli bili v vzhodnem vojaškem bloku. Zaradi okupatorjevega ravnanja na Slovenskem se je dvignil upor, je dejal **Miran Potrč**, številnih žrtev pa so krivi tudi domobranci, ki so se postavili na okupatorjevo stran. Bodimo pravični do naše preteklosti, je dejal govornik, in pri tem omenil tudi žrtve protipravnih ravnanj povojnih oblasti. Te

Janez Lušina Mali je položil venec k spominski plošči pri kmetiji na Puču. / Foto: Gorazd Kavčič

smo obsodili in obžalovali, sedaj pa skušamo z zakoni popraviti krivice, storjene po vojni. Po zakonu, ki ga bo prav danes obravnaval državni zbor, bodo status žrtve dobili tudi otroci tistih, ki so jih pobili partizani ali zavezniki, prisilni mobiliziranci pa enake pravice, kot jih imajo izgnanci. Nobenih pravic pa zakon ne

bo dal sodelavcem okupatorjev, je dejal Miran Potrč.

Na slovesnosti na Puču je borec Janez Lušina Mali položil venec k spominski plošči, ki spominja na medvojne dogodke in na več desetletij družjenja borcev po vojni, nastopili so pevci pevskega zbora Domel, harmonikarji Nika Železniki in recitatorji iz Železnikov in Davče.

Foto: Gorazd Kavčič

Marija Sitar iz Žirovnice:

"Odobravam sprejetje zakonov, ki bodo izenačili otroke kot žrtve vojne. Tako kot partizanski otroci so trpeli tudi otroci na nasprotni strani, ki niso bili krivi tega, kar so storili njihovi starši. Naj jim bodo pravice, ki jih sedaj pridobivajo, v tolažbo."

Foto: Gorazd Kavčič

Niko Sedaj iz Škofje Loke:

"Narodnoosvobodilnega boja ne gre povezovati s totalitarnimi režimi: ko je bila Slovenija napadena, so jo borci branili. Tisti, ki so sodelovali z okupatorjem, ne morejo imeti enakih pravic kot borci. Prav pa je, da zakoni uredijo položaj drugih žrtev."

Foto: Gorazd Kavčič

Ivo Miklavčič iz Kranja:

"Predlogov vojnih zakonov ne poznam dobro, danes sem vsebino slišal od slavnostnega govornika. Zdi se mi prav, da država končno ureja to vprašanje, to bo prineslo velik napredek."

Foto: Gorazd Kavčič

Drago Štefe iz Kranja:

"Prav je, da se po večletnih prizadevanjih korektno uredi položaj žrtev vojne, da to ne bi še naprej razdruževalo Slovencev. Treba prenehati je sovražiti in začeti živeti v evropskem duhu, po vrednotah, zaradi katerih je nastala sedanja evropska skupnost."

Srečali so se tudi župani

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Predoslje - Na nedavnem 19. srečanju gorenjskih upokojencev v Predosljah so se starejši generaciji pridružili tudi nekateri gorenjski župani. Tudi njihovo druženje ob upokojenskem srečanju postaja tradicionalno, saj je bilo že deveto po vrsti. Upokojencem je med drugimi spregovoril tudi kranjski župan **Damijan Perne**, ki je dejal, da v mestni občini živi 15 tisoč ljudi, starejših od 55 let. Med načrti, povezanimi s to generacijo, je tudi gradnja domov za starejše, saj prostora v sedanjih primanjkuje. V prostorskih načrtih za naselje Mlaka je predvidena tudi gradnja doma za starostnike,

je dejal Perne. Dodal je še, da občina iz svojega proračuna prispeva tudi denar za delovanje upokojenskih društev. Ob srečanju gorenjskih županov pa je dejal: "Tudi čez leto se srečujemo na delovnih sestankih o skupnih

projektih. Sedaj so v ospredju okoljske teme, ki nas najbolj obremenjujejo, zagotavljanje zdrave pitne vode, pa tudi kultura, šport in izobraževanje. Želja je veliko, na voljo je nekaj evropskih sredstev, ki bi jih bilo škoda za-

muditi, tako da je skupnega dela kar precej." Deveto srečanje županov, ki so se ga udeležili tudi Tone Anton Smolnikar iz Kamnika, Franc Čebulj iz Cerkelj, Michael Prevc iz Železnikov, Miro Kozelj iz Šenčurja, Ivan Štular iz Naklega, podžupan Boris Bregant z Jesenic in nekateri svetniki (na sliki), pa je bilo namenjeno prijetnejšim neformalnim temam.

Foto: Gorazd Kavčič

Čebelarji so praznovali

Na medenem dnevu v Žirovnici so praznovali 90 let čebelarskega društva Antona Janše Breznica.

MARJANA AHAČIČ

Breznica - "Čebelarjenje predstavlja eno zelo pomembnih samostojnih kmetijskih panog, česar se na ministrstvu dobro zavedamo," je na nedeljski slovesnosti ob 90-letnici Čebelarskega društva A. Janša Breznica, ki so jo organizirali v okviru prireditve Medeni dnevi v Žirovnici, poudaril minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano **Milan Pogačnik** in dodal, da se "s čopičem slabo oprasuje...", zato je podpora slovenskemu čebelarstvu ena od prednostnih nalog ministrstva. Kot je poudaril v nedeljskem nagovoru čebelarjem, ministrstvo letos namenja 1,8 milijona evrov za ukrepe v čebelarstvu, med najpomembnejša letošnja dosežka pa uvršča bistveno manjše število pomorov čebel kot lani ter nedavno zaščito geografske znamke Slovenski med.

Čebelarskih iger se je udeležilo 20 ekip iz vse Slovenije.

Na Breznici se je v nedeljo zbralo lepo število slovenskih čebelarjev; prireditve so pričeli s sejmom čebeljih izdelkov in pridelkov ter domače hrane in obrti, nadaljevali pa s čebelarskimi veselo-zabavnimi igrami, ki se jih je

udeležilo dvajset ekip iz vse Slovenije. Skupni pokal je šel v roke ekipi čebelarskega društva Preddvor.

Osrednja slovesnost je bila namenjena praznovanju 90-letnice domačega čebelarskega društva, na kateri so pred-

stavili zbornik, ki opisuje desetletja njegovega delovanja in so ga naslovili Kranjska sivka nas združuje. Čebelarsko združenje Slovenije je predsedniku breznjskih čebelarjev Francu Pfajfarju podelilo priznanje 1. reda, Čebelarska zveza Gorenjske pa je Janku Sebastijanu Stušku, županu občine Radovljica, za prizadevanja pri gradnji čebelarskega centra v Lescah podelilo naziv naj župana 2008. Stušek se je ob tem še posebej razveselil podarjenega panja, saj so bile v čebelnjaku ob osnovni šoli v Lescah, ki je bil pred nedavnim v nepojasnjenih okoliščinah požgan, tudi njegove čebele. Priznanje gorenjskih čebelarjev je prejel tudi Drago Kotnik, predsednik čebelarskega društva Bohinj, društvena priznanja pa so prejeli: Anton Špendov, Stanko Noč, Janez Tičar, Boštjan Noč ter Občina Žirovnica.

k

KOMENTAR
SUZANA P. KOVAČIČ

Opravičilo

Bolnik verjetno ne doživi prav pogosto, da bi se mu opravičil zdravnik, če bi odkril svojo zmotno ali si priznal, da je bil do bolnika neprijazen. Še manj bi pričakovali, da bi se zdravnik opravičil javno, saj tega v Sloveniji doslej nisimo bili vajeni. Prejšnji teden pa smo prejeli opravičilo vodstva Zdravstvenega doma Kranj, pod katerega je podpisana direktorica Lili Gantar Žura, dr. med., in smo ga objavili v petkovi številki Gorenjskega glasa. Gospe Lei, ki je v našem časopisu pred nekaj tedni opisala svojo slabo izkušnjo z zdravnico v dežurni ambulanti (neprijaznost, nezainteresiranost za diagnostično obravnavo), je vodstvo kranjskega doma odgovorilo, da so njeno pritožbo obravnavali kot upravičeno in so se ji tudi iskreno opravičili.

Ta primer kaže, da se pritožbe bolnikov lahko tudi hitro rešujejo in še najmanj, da se jih poskuša čim hitreje pozabiti in pomesti pod preprogo. Samo dobra dva tedna so v kranjskem zdravstvenem domu potrebovali, da so raziskali okoliščine

zdravniške obravnave gospe Lee v tamkajšnji dežurni službi. Za to niso porabili mesecev in našli kupa izgovorov. Generalni direktor Direktorata za zdravstveno varstvo na ministrstvu za zdravje Janez Remškar, dr. med., je že pred časom v intervjuju za Gorenjski glas povedal, da bodo morale slovenske zdravstvene ustanove nevarne incidentne dogodke naslednje registrirati in o njih poročati. "Ne zaradi kaznovanja, ampak zato, da se bodo znotraj sistema ugotovljale in analizirale napake, da bo delo bolj varno," je poudaril Remškar.

Če izvzamem nergače med bolniki, bi od zdravstvenega osebja čisto po človeški plati vedno pričakovali pravišnje mero prijaznosti. Bolnik v svoji ranljivosti in nemoči, ko poišče medicinsko pomoč, res ne more biti kos še neprijaznosti, nevljudnosti, osornosti. Zdravstveni dom Kranj se je, vsaj kar se mene tiče, v Leinem primeru odzval strokovno in hitro. Po človeško in ne po bogovsko. In ravno prav prijazno, da je bilo čutiti, da je opravičilo iskreno.

Telovadci ne bodo več mokri

Nova streha na telovadnici Osnovne šole Koroška Bela je odlično prestala prvo deževno preizkušnjo.

URŠA PETERNEL

Koroška Bela - Telovadnica pri Osnovni šoli Koroška Bela je prek poletja dobila težko pričakovano novo streho. Zadnja leta so ob vsakem deževju na tla telovadnice morali podstavljati vedra in krpe, da so "lovili" vodo. "V telovadnici je nenehno zamakalo, ob vsakem dežju so bila tla mokra, uničeval se je tudi parket in šolsko delo v telovadnici je bilo močno oteženo. Na Občini Jesenice so nam letos spomladi končno prisluhnili in zagotovili denar za novo streho. Dela so potekala prek počitnic, novo šolsko leto smo pričakali z novo streho in ugotovljamo, da je odlično prestala

Odprtja se je udeležil tudi legendarni telovadelec in olimpijonec Miro Cerar, ob njem ravnateljica Osnovne šole Koroška Bela Sanda Zupan, predsednica krajevne skupnosti Maja Otovič in župan Tomaž Tom Mencinger.

prvo deževno preizkušnjo - tla telovadnice so ostala suha," je povedala ravnateljica Osnovne šole Koroška Bela **Sanda Zupan**. Telovadnica je bila zgrajena ko-

lucija Osnovne šole Koroška Bela **Sanda Zupan**. Telovadnica je bila zgrajena ko-

nec osemdesetih let, pred desetimi leti so prvič menjali streho, zaradi slabe kakovosti opravljenih del pa so jo zdaj morali zamenjati še drugič. Na šoli upajo, da bo sedanja kritina zdržala dalj časa. Kot smo izvedeli na Občini Jesenice, ki je financirala obnovo strehe, so dela stala dobrih sedemdeset tisoč evrov. Zaključek del so združili s praznovanjem krajevnega praznika Krajevne skupnosti Slovenski Javornik-Koroška Bela, ki je potekalo minuli konec tedna. Pripravili so različne prireditve, med drugim so na šoli odprli tudi stalno razstavo o olimpijcih z območja Koroške Bele in Slovenskega Javornika.

LJUBLJANA

Višje jamstvo za bančne vloge po letu 2010

Vlada je na nedavni seji potrdila spremembe zakona o bančništvu, s katerimi bodo znesek zajamčene vloge v bankah in hranilnicah po letu 2010 zvišali z 22 na 50 tisoč evrov. Do 31. decembra 2010 velja neomejeno jamstvo, ki ga je država sprejela lani ob začetku finančne krize. **C. Z.**

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrž Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Urša Peternel, Mateja Rant, Stojan Saje, Vilma Stanovnik, Simon Šubic, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrž Žlebir, Štefan Žargi;

stalni sodelavci:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Matjaž Gregorič, Ana Hartman, Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič, Jasna Paladin, Marjeta Smolnikar, Ana Volčjak

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

LEKTORICA
Marjeta Volžič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

SPODNJE GORJE

Nova igrala za najmlajše šolarje

Učenci prve triade devetletke na osnovni šoli Gorje se od petka lahko med odmori in po pouku igrajo na novem, prav njim namenjenem igrišču. Približno petsto kvadratnih metrov veliko travnato igrišče tik ob šoli, ki je opremljeno igrali in ograjeno, jim bo olajšalo prehod v šolo. Z veseljem pa jih bodo uporabljali tudi mlajši otroci, saj OŠ Gorje letos gosti tudi dva oddelka vrtca. "O tem igrišču smo na šoli razmišljali že zelo dolgo, vse od uvedbe devetletke naprej," pojasnjuje ravnatelj osnovne šole v Gorjah Milan Rejc, zato smo posebej veseli, da je občina Gorje lani v proračunu vendarle zagotovila sredstva zanje. Prepričan sem, da ga bodo otroci z veseljem uporabljali." Občina Gorje je za ureditev igrišča namenila približno deset tisoč evrov. **M. A.**

Čim več prijetnih in razigranih uric na novem igrišču ob šoli je šolarjem zaželel tudi župan Gorij Peter Torkar.

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-mail: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: od ponedeljka do četrтка neprekinjeno od 8. do 19. ure, petek od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 22.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjske (enkrat letno) in devet lokalnih prilog / Tisk: Druck Carinthia GmbH & CoKG, St. Veit/Glan (Št. Vid na Glini), Avstrija / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,35 EUR, letna naročnina: 140,40 EUR; Redni plačniki imajo 10 % popusta, polletni 20% popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/ 201 42 48.

Gradnja povezovalne ceste

◀ 1. stran

Projekt gradnje povezovalke med obvozno in Ljubljansko cesto vključuje gradnjo dveh križišč na priključnih cestah in dveh v obstoječi in novi poslovni coni, gradnjo treh premostitvenih objektov, gradnjo obojestranskega hodnika za pešce in kolesarske steze, ureditev odvodnjavanja in preustavitve komunalnih vodov.

Cesta bo dolga 520 metrov. Eden bolj odmevnih elementov omenjene investicije bo prav gotovo t. i. Future Bridge (Most za prihodnost), izvedbo katerega je občina zagotovila pred tremi leti s podpisom mednarodne konzorcijske pogodbe, ki je del raziskovalnega projekta. Gre za most iz karbonskih vlaken, ki bo prvi tovrstni na območju Srednje in Vzhodne Evrope.

Stare ulice Tržiča obnovili

◀ 1. stran

V imenu izvajalcev se je **Iztok Tonejček** iz Cestnega podjetja Kranj zahvalil domačinom za potrpežljivost med zamudnimi deli. Kot je ugotovil **Sebastijan Zupanc** iz Komunale Tržič, so stanovanjci pokazali svojo hvaležnost tudi tako, da so

v mrazu in vročini postregli delavcem s pijačo.

V Tržiču se je ta teden začela še ena velika naložba. Na vrsti je obnova komunalnih napeljav na Trgu svobode, v ulici Balos in na delu Koroške ceste. Promet je zaprt od mostu čez Tržiško Bistrico do kemične čistilnice na trgu.

KRATKE NOVICE

CERKLJE

Državni denar za krožišče

Ko so na zadnji seji občinskega sveta govorili o rebalansu letošnjega proračuna, je župan **Franc Čebulj** med največjimi spremembami omenil dejstvo, da je država sedaj zagotovila denar za gradnjo krožišča na Spodnjem Brniku. Dela, ki že nekaj časa potekajo na odseku ceste Vopovlje-Spodnji Brnik, se bodo nadaljevala. Novost je tudi vlaganje v dodaten oddelek vrtca v Zalogu, ki naj bi bil po županovih zagotovilih odprt v dveh mesecih. V občini je namreč 56 otrok ostalo brez varstva. Med povečanimi proračunskimi postavkami so tudi nakupi zemljišč, in sicer na relaciji Grad-Ravne-Jezerca in Ravne-Stiška vas. Odmerjena so bila že pred desetletjem, sedaj pa jih odkupujejo, da dokončno uredijo lastništvo. Občina pa želi uveljaviti tudi predkupno pravico na lokaciji ob Petrovčevi hiši, saj bodo potrebovali dodaten prostor v središču Cerklj za parkirišča. Na zemljiščih, kjer se gradi komunalna infrastruktura (Velesovo) in kjer gre za prestavitev glavne ceste Kranj-Moste (Cerklje), pa so svetniki tokrat s sklepom enajst parcel izvzeli iz javnega dobra. **D. Ž.**

Študentje pozor!

Igralniško-zabavišni center **Korona v Kranjski Gori** vas vabi, da se preizkusite na enem od spodnjih delovnih mest:

- CROUPIER NA IGRALNIH MIZAH
- BLAGAJNIK V IGRALNICI
- VALE
- ŠOFER PARKIRIŠČ
- RECEPTOR
- MANIPULANT NA IGRALNIH AVTOMATIH

Ponujamo zanimivo delo in fleksibilen delovni urnik.

Sprejmite izziv!

Udeležite se informativnega sestanka, ki bo **11. 9. 2009 ob 18. uri** na recepciji hotela Korona in pošljite prijavo s kratkim življenjepisom najkasneje do 15. 9. 2009 na e-naslov: **melita.cerar@hit.si**.

hit
universe of fun

Živahno na Langusovih dnevih

V Kamni Gorici so pretekli konec tedna pripravili že devete Langusove dneve zapored.

MARJANA AHAČIČ

Kamna Gorica - Prireditev, s katero praznujejo krajevni praznik, so tudi letos v sodelovanju s krajevno skupnostjo organizirala številna domača društva, zato ni naključje, da je bila dvorana doma krajanov v soboto komajda dovolj velika za vse, ki so prišli na osrednjo kulturno prireditev. Sicer pa so letošnje Langusove dneve začeli gasilci z meddruštveno vajo in družabnimi igrami vseh društev iz Lipniške doline. V soboto pa se je na slikarski koloniji zbralo kar 21 slikarjev, ki so tokrat upodabljali skrite kotičke Kranjske Gore. Tudi najmlajši so ustvarjali, tokrat pod vod-

stvom slikarja Matjaža Arno-la ter lončarja Urbana Magušarja. Na prireditvi, na kateri so se predstavili tudi številni domači pevci, so odprli razstavo nastalih del - na ogled bo še do prihodnje sobote, predsednik krajevne skupnosti Jože Skalar pa je podelil priznanja zaslužnim krajanom. Tokrat so jih dobili: športnik Branko Kržišnik, ki že desetletja skrbi za žičnico in smučišče v Kamni Gorici, gasilec Oto Potočnik, katerega življenjsko delo je tudi projekt gradnje žarnega in opornega zidu na domačem pokopališču, ter Bojan Pogačnik, neutrudni voditelj in organizator prireditev v Kamni Gorici - posebej aktiven je

Jože Skalar, predsednik sveta KS Kamna Gorica, z enim od nagrajencev, Brankom Kržišnikom

bil pri organizaciji nedavnega praznovanja 110-letnice domačega gasilskega društva. Langusovi dnevi se bodo zaključili prihodnjo

nedeljo, ko bo v domu krajanov v organizaciji La casa de Kamna predstavitev doma za otroke Guadalupe v Paragvaju.

V spomin bazoviškimi junakom

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj - V Prešernovem gaju je bila v petek spominska slovesnost ob 79. obletnici smrti bazoviških junakov, na katere se vsako leto spominjamo ob tem prvem protifašističnem spomeniku na svetu, ki so ga postavili leta 1930. "S prvim tržaškim procesom se je fašistična oblast nadejala, da bi za vselej strla ilegalno narodno revolucionarno gibanje, v resnici pa je bil učinek ravno nasproten. Bazoviški junaki Ferdo Bidovec, Franjo Marušič, Zvonimir Miloš in Alojz Valenčič se niso uklonili in so žrtvovali lastna mlada živ-

ljenja, ker so prepričano verjeli v svobodo, mir, bratstvo in enakopravnost," je povedal slavnostni govornik župan občine Doberdob **Paolo Vizintin**. Kranjski župan **Damijan Perne** je poudaril: "To, da je od poboja, ki je simboliziral zatiranje narodne identitete, minilo že skoraj osem desetletij, ne pomeni, da nam je ideja o večvrednosti in preganjanju drugačnih uspelo izkoreniniti. Meja med skrbjo za ohranjanje naroda in politično prakso totalnega režima lahko postane zelo tanka. Prepričan sem, da je izkušnja druge svetovne vojne povsem dovolj, da vemo, kako po-

Foto: Tina Dokl

S slovesnosti ob spomeniku Bazoviškim žrtvam

gubne razsežnosti ima zatiranje ljudi zaradi njihove narodnosti, vere, barve kože, politične opredeljenosti, spo-

lne usmerjenosti, zato, ker je tujec, in zaradi podobnih novodobnih strahov pred drugačnostjo."

V Vodicaah praznujejo

JASNA PALADIN

Vodice - V občini Vodice pripravljajo v naslednjih tednih vrsto prireditev, posvečenih občinskemu prazniku, ki ga praznujejo 9. septembra. Jutri bo župan Brane Podboršek na dobrodelni prireditvi iz dvorani kulturnega doma sprejel vse sodelavce občine,

osrednja proslava s podelitvijo priznanj pa bo v soboto, 12. septembra, ob 19. uri v kulturnem domu. Občina prihodnji petek na Kopitarjevem trgu pripravlja tradicionalni koncert za mlade, dan za tem pa še veselico, na prav poseben način - z gosti iz prijateljske srbske občine Kanjiža, pa bodo letos na

piknik prostoru na Skaručni praznovali tudi mednarodni dan starejših, 4. oktober. Številne, predvsem športne prireditve v teh dneh organizirajo tudi različna vodiška društva. Župan Brane Podboršek bo na osrednji slovesnosti podelil tri priznanja Občine Vodice in dve županovi priznanji. Častni občan

občine bo postal Ludvik Debevc, ki mu občina priznava velike zasluge na področju ohranjanja kulturne dediščine in razvoja občine. Občinski priznanji prejmejo člani Tenis kluba Kubu in Smučarskega društva Strahovica, priznanje župana pa Franc Stanonik za izredno in strokovno podporo pri razvoju občine Vodice in Šefik Husić za odlično sodelovanje z občino Vodice pri gradnji komunalne infrastrukture.

GRADBENA MEHANIZACIJA, VRTANJE IN REZANJE ŽELEZOBETONA

JAGODIC

TEL.: 01 832 31 96, FAX: 01 832 33 07
www.gm-jagodic.si

Z.O.O.

KMETIJSKA ZADRUGA MEDVODE

PRODAJNI CENTER VODICE

Kamniška 8, tel.: 01/8324-011, 031/810-385

Škofjeločani v Maasmechelnu

Letos mineva deset let od pobratenja mest Maasmechelen in Škofja Loka. Minuli konec tedna sta župana pobratenih mest znova podpisala listino o pobratenuju.

KRISTINA DŽELILOVIĆ

V Maasmechelnu, mestu z okoli 35 tisoč prebivalci, je bilo minuli konec tedna pestro. Mesto so namreč obiskali predstavniki različnih škofjeloških društev in organizacij. Med njimi so se v Maasmechelen odpeljali Mestni pihalni orkester Škofja Loka, Folklorna skupina Škofja Loka, Otroci ritmov, lokostrelci in strelci ter filatelisti. Predstavnica Loškega muzeja in predstavniki občine z županom Igorjem Drakslerjem na čelu so se celotni odpravi pridružili nekaj dni kasneje. S svojim repertoarjem so se že prvi dan gostovanja predstavili glasbeniki Mestnega pihalnega orkestra, ki so navdušili upokojence tamkajšnjega doma ostarelih. Po številnih ogledih, ki jih je pripravila maasmechelska Komisija za pobratenje, so sledili še razni nastopi, ogledi in sre-

Foto: Kristina Dželić

Mestni pihalni orkester Škofja Loka je navdušil gostitelje.

čanja, višek obiska pa je predstavljala uradna zabava, na kateri sta župana Škofja Loka Igor Draksler in Maasmecheln Georges Lenssen obnovila listino o pobratenuju mest. Maasmechelnski župan ni skrival navdušenja nad Slovenijo. "Slovenija mi je všeč, ker so prijazni ljudje.

Všeč mi je hrana, še posebej pa pijača, morda kakšne borovničke." Tudi škofjeloški župan je ob slavnostnem podpisu listine o pobratenuju namenil nekaj besed obiskovalcem. "V Sloveniji smo zapečkarji, zato smo toliko bolj veseli, kadar smo povabljeni v tujino." Za prav

poseben vseslovenski dan, na katerem so se zabavali Ločani in domačini, ni pa manjkalo tudi Slovencev, ki živijo v Belgiji, pa je poskrbelo Slovensko pevsko in kulturno društvo Slomšek, ki je za domačine in slovensko delegacijo pripravilo piknik.

PREJELI SMO

Prometna varnost otrok

Pred OŠ Staneta Žagarja Lipnica smo bili starši s šolarji vred 1. in 2. septembra soočeni s totalnim prometnim kaosom. Varnostnega in logističnega prometnega načrta za neposredno okolico šole med počitnicami pač nihče ni naredil (npr. pristojno vodstvo šole in občine, policija, redarstvo, KS-i...). Kaj nam pomagajo nagovori ministrice Kresalove in ministra Lukšiča, 'preventivca' Bojana Žlendra ter občinskih govorcev, če v konkretnih problemih ravnajo po načelu 'ukrepali bomo, ko se bo zgodila nesreča, prej se pač ne da' (!?). Žugajo z merjenjem hitrosti: smešno, v Lipnici promet četrt ure pred začetkom pouka praktično stoji.

Na nepreglednem cestnem ovinku - križišču, so s prometnim znakom zaprli dostop do šole. Med 8. in 8.20 je za dovoz predvideno, a je neobstoječe 'parkirišče' nabito z osebnimi avtomobili, saj smo starši prvošolčke dolžni pripeljati k pouku. Šolski in redni avtobusi brezupno iščejo BUS-postajališče, saj ni označeno. Avtobus iz smeri Kamne Gorice učence zloži kar na cesti (!?). Med opisano zmedo se pripeljejo še učenci - pešci in kolesarji iz bližnjih hiš oz. vasi. Članov civilne zaščite, gasilcev in drugih prostovoljcev ali redarjev na prehodu čez regionalno cesto v Lipnici ni bilo: jih je sploh kdo organiziral in pooblastil?

'Dežurni' policist statira in pravi: "Storite vendar kaj!" Ker nima pooblastil (?), bomo ukrepali starši, seveda s konstruktivnim pritiskom na zgoraj našete pristojne.

Oblikovali bomo zahtevo za takojšnjo odpravo promet-

nega nereda pred OŠ v Lipnici. Do 7. septembra 2009 zahtevamo ureditev jutranjega prometnega režima. Za varen dovoz šolarjev naj se uporabi (ne)urejeno dvorišče - krožišče za šolsko zapornico. Zahtevamo ustanovitev lokalnega sveta za preventivo in vzgojo otrok v cestnem prometu s predstavniki staršev in pristojnih ustanov iz Lipniške doline. Zahtevamo dopolnitev in predstavitev načrta varnih šolskih poti z zapisnikom zadnje tematske obravnave. Občina naj takoj uredi meje neposrednega okoliša OŠ v Lipnici. Dolgoletni izgovor šole, da šolski prometni red onkraj potoke ni njen problem, ne zdrži pametne presoje, saj gre le za neodgovorno prelaganje odgovornosti in nezmožnost celostne rešitve problema.

Uredi naj se parkirišče in avtobusno postajališče, npr. s kultiviranjem hoste za vandalsko onečedeno avtobusno postajo naše 'eko'-šole in to do odprtja novega športnega poligona, sicer bomo oporekali uporabnemu dovoljenju. Z nesprijemljivo situacijo bomo seznanili obe ministrstvi in občino.

Pod črto: prav vsi 'odgovorni' so si z nevarnim prometnim neredom pred OŠ v Lipnici prislužili javni ukor; morda so prestopili celo črto kazenske odgovornosti zaradi ogrožanja naših otrok. Bog-nedaj, da bi se po njih 'zgedovali' šolarji, starši ali ostali udeleženci v prometu.

Starši iz Lipniške doline bomo s ciljem preprečitve prometnih nesreč med šolarji nepopustljivi na celotni 'šolski' trasi od Lancovega do Podnarta.

SLAVKO MEŽEK,
OČE DVEH ŠOLARJEV, KROPA

Na leto okoli sedemsto intervencij

Kranjski gasilci so praznovali 130-letnico organiziranega gasilstva in 50-letnico ustanovitve poklicne enote.

BRIGITA BENEDIK

Kranj - "V petdesetih letih se je vsekakor pokazalo, da je delo poklicnih gasilcev pomembno za našo skupnost," je ob slovesnem dogodku povedal Vojko Artač, direktor Gasilske reševalne službe Kranj, in pohvalil nesebično delo prostovoljnih gasilcev. Slovesnost je v petek potekala v občinski sejni dvorani, med gosti so bili tudi Uroš Krek, državni se-

ekretar Ministrstva za obrambo, Miran Bogataj, poveljnik Civilne zaščite RS, župan Damijan Perne ter gasilci iz Beljaka, ki s kranjskimi kolegi sodelujejo že vrsto let.

V Gasilski reševalni službi Kranj je zaposlenih 49 gasilcev, ki vsako leto opravijo okoli sedemsto intervencij. Zaradi preobremenjenosti jim na pomoč pogosto priskočijo prostovoljni gasilci iz 16 društev, ki imajo prek tri tisoč članov, med najštevil-

nejšimi pa so PGD Primsko-vo, Bitnje in Žabnica. "Gasilci pomagamo komurkoli, kjerkoli in kadarkoli," je povedal predsednik Gasilske zveze Mestne občine Kranj Jože Derlink. "Požari zajemajo le okoli 20 odstotkov dela, drugo predstavljajo tehnična posredovanja, kot so prometne nesreče ter reševanje nesreč v gozdu, višini in vodi," je o njihovem delu povedal poveljnik gasilske operativne Matej Kejžar ter dodal,

da imajo v zadnjem času veliko dela tudi z odpravo posledic ujm in drugih naravnih nesreč.

Po Artačevih besedah med najpomembnejšimi cilji enote ostajajo redno izobraževanje in usposabljanje gasilcev ter ustanovitev regijskega centra za zaščito in reševanje, v katerem bi pod skupno streho delovali tako gasilci kot tudi gorski reševalci, jamarji, potapljači in taborniki.

Čepa, soteska pod Ljubeljem

JOŽE KOŠNJEK

Hudourni Ljubeljski potok, ali Ljubeljska Borovnica, je na koroški strani Ljubelja na poti k reki Dravi izklesal skozi skalovje čudovito skrajaj dva kilometra dolgo sotesko Čepo ali Šum/Tscheppaschlucht, ki je postala naravna znamenitost in turistična atrakcija Koroške. Po njej je speljana ne preveč zahtevna, urejena in varna pot, tudi preko Hudičevega mostu in slapa Sopot/Tschaukofall tik pod Sopotnico ali Malim Ljubeljem, kjer se začne glavna cesta spuščati proti Dravski dolini in kjer

se na levi odcepi cesta proti Slovenjemu Plajberku in Podnu/Bodental pod Vrtačo. V sotesko Čepo je mogoče vstopiti na več krajih: pri gostilni Nemški Peter/Deutscher Peter, v Podnu/Bodentalu ali pri glavnem vходу nad Podljubeljem/Unterloibl z značilnim mostičkom nad glavno cesto in velikim parkiriščem. Med okrog sto tisoč obiskovalci na leto, kar uvršča sotesko med deset najbolj obiskanih turističnih posebnosti na Koroškem, je vedno več Slovencev. S spoznavanjem v slovenščini med obiskom soteske ni težav.

FERLACH/BOROVlje

Narava s svoje najlepše strani
SOTESKA ČEPA TSCHIPPASCHLUCHT
Odperta od maja do oktobra

Puškarski in lovski muzej
SCHLOSS FERLACH
Odpert vse leto

Romantična soteska Čepa Tscheppaschlucht je resničen naravni biser. Med številnimi lepotami je najbolj zanimiv Čaukov slap Tschaukofall. Od slapa vodi pot skozi skalna vrata Felsentor do doline Ljubelja v Slovenji Plajberg ali v dolino Bodental.

AVTOBUSNI PREVOZ V SOTESKO ČEPA TSCHIPPASCHLUCHT:
Z vseh končnih točk vozijo posebni brezplačni avtobusi Tscheppaschlucht-Bus na izhodišni parkirni prostor.

NAJBLIŽJA POT DO SOTESKE:
Iz Slovenije prek mejnega prehoda Ljubelj. Velik parkirni prostor je pribl. 500 m pred avstrijskim Podljubeljem »Unterloibl«.
Po 15 minutah hoje ste v soteski.

ODPRTO:
Vsak dan od začetka maja (odvisno od vremena) do 26. oktobra.
Ogled traja 2 do 4 ure.
INFORMACIJE:
Tourismusinfo Schloss Ferlach
tel. 0043/4227/4920 ali
Tscheppaschlucht Ferlach 0043/4227/3304

Info: +43-4227-4920 / www.ferlach.at

Sedemsto triatloncev na Bledu

V soboto so na Bledu praznovali petindvajset let triatlona v Sloveniji. In prav ob obletnici so organizatorji iz vrst TK Trisport Kamnik zabeležili nov rekord po številu udeležencev. Na startu na različnih razdaljah jih je bilo kar sedemsto iz trinajstih držav. Vrhunca sta bili tekmi za evropski mladinski pokal in olimpijski triatlon za državno prvenstvo. Zmagovalca Garmin triatlona Bled in nova državna prvaka sta postala **Mateja Šimic** (TK Trisport Kamnik, na sliki) in **David Pleše** (TK Ljubljana). Na evropskem mladinskem pokalu pa sta prvi mesti osvojila **Vid Pucelj** (TK Inles Riko Ribnica) in Nemka **Anika Vössing**. Posebna priznanja so prejeli tudi udeleženci prvega triatlona v Sloveniji leta 1984, ki so se po petindvajsetih letih spet pognali v Blejsko jezero. Takšnih je bilo osem: **Miro Kregar, Matjaž Štibelj, Bojan Knap, Rudi Škapin, Damjan Brajnik, Marko Tomazin, Matjaž Čampa** in **Srečko Juhart**.

Visok poraz nogometašic Velesovega

Nastope v **1. slovenski ženski nogometni ligi** so začele tudi nogometašice Velesovega, ki so v 2. krogu doma kar z 0 : 8 izgubile z ekipo iz Slovenj Gradca. Tekme 4. kroga pa so odigrali nogometaši v **3. SNL - Zahod**. Rezultati: Roltek Dob : Zagorje 4 : 0, Sava Kranj : Jezero Medvode 1 : 1, Adria : Tolmin 3 : 0, Kamnik : Jadran Dekani 2 : 0, AH Mas Tech : Kranj 3 : 0, Brda : Šobec Lesce 2 : 0 in Kalcer Vodoterm : Krka 4 : 1. V **1. gorenjski nogometni ligi** so odigrali tekme 2. kroga. Rezultati: Alpina Žiri : Kondor 2 : 0, Velesovo : Hrastje 4 : 0, Niko Železniki : Bled Hirter 4 : 0, Mimovrste=) Jesenice : Bohinj 2 : 3 in Naklo - Klub zmagovalcev : Visoko 1 : 1. Rezultati 2. kroga **2. gorenjske nogometne lige** pa so: Trboje : Čirče 3 : 0, Preddvor : DLN 5 : 4, Bitnje : Britof 0 : 0 in Podbrezje : Ločan 1 : 0. **M. B.**

Kranju 75 naslov druge lige

V Novi Gorici so odigrali državno člansko vaterpolsko prvenstvo v II. ligi. V konkurenci štirih ekip so največ pokazali vaterpolisti Kranja 75, ki so v svojem moštvu imeli s 17 zadetki na treh tekmah tudi najboljšega strelca Elvirja Bečiča. Kranj 75 v postavi Naglič, Podjed, Zupanič, Pančur, Rebolj, Maren, Bečič, Čadež, Vončina, Košir, Sever in Pičulin so premagali vse tri nasprotnike in zaslužno osvojili prvo mesto. **J. M.**

Športno društvo Gorenjski glas vabi na 3. tek Gorenjskega glasa

Finalna tekma Gorenjskega pokala
v rekreativnih tekah in pokala mladih

**Dobimo se v Preddvoru
v nedeljo, 27. septembra, ob 10. uri
pred OŠ Matija Valjavca.**

Dolžina proge za ženske in moške je 11.040 metrov, za otroke in mladince od 550 do 1650 metrov. Prijave sprejemamo na dan tekmovanja od 8. do 9.45 v bližini starta.

Vabljeni vsi navijači in ljubitelji Gorenjskega glasa!

Info: Janez Ferlic, 031/561 663
ali janez.ferlic@gmail.com

www.gorenjskiglas.si

Premagala vse mladince

Vesna Fabjan in Janez Marič sta zmagovalca mednarodnega tekmovanja na tekaških rolkah v Trziču.

MAJA BERTONCELJ

Lom - "Od starta sem šla svoj tempo, pogledala nazaj in nikjer nikogar. Vedela sem, da nisem začela prehitro, in zato nadaljevala tekmo s časom. Veseli me, da sem šla cel vzpon konstantno, kar je dokaz, da smo s treningi na pravi poti. S pripravljenostjo sem zadovoljna, čeprav še vedno čutim posledice poškodbe. Sredi junija sem si namreč izpahnila ramo," je v cilju v vasi Lom pojasnjevala **Vesna Fabjan**, zmagovalka 17. mednarodnega tekmovanja na tekaških rolkah v Trziču, ki je potekalo v organizaciji ŠD Strelca in TD Trzič. Na progi od Trziča do Loma, dolgi 6,5 km, ji niso mogli slediti niti mlajši mladinci, med članicami pa je imela eno samo konkurentko, Barbaro Jezeršek. Fabjanova je svoj lanski zmagovalni čas izboljšala skoraj za minuto, čas izpred dveh let pa za devet sekund.

Bolj zanimivo je bilo v moški konkurenci. Pričakovano pa sta bila na 8,5 km dolgi progi do Slaparske vasi v boju za zmago biatlonca Janez Marič in Klemen Bauer. Za deset sekund je bil hitrejši Marič, smučarski tekač Rok Tršan iz Valburge, starejši mladinec in prvo leto član mladinske reprezentance, pa je na tretjem mestu zaostal še sedem sekund več. Marič je praktično celo progo šel v ritmu ena ena. "Dvakrat sem vmes zaveslal, ampak sem videl, da to ni ravno dobro. S časom sem zadovoljen, je boljši kot lani. Pričakoval sem, da bo Bauer edini, ki mi bo lahko sledil. Vmes sem naredil menjavo ritma,

Na ravnini so bili tekmovalci še zelo skupaj, že na začetku vzpona pa je bilo jasno, kdo bo v boju za zmago (v rumeni čeladi Klemen Bauer, desno ob njem Janez Marič).

upal, da bo odpadel, kar se je tudi zgodilo," je povedal **Janez Marič**, **Klemen Bauer** pa dodal: "Ivek je v vzpon kar hitro začel. Vedel sem, da če ga ne bom držal, nimam možnosti. Šel sem na to, da ga premagam. Nisem bil tako daleč. Je pa trenutno močnejši." Na rolkarski tekmi v Trziču je v vseh kategorijah skupaj nastopilo

nekaj manj kot sto tekmovalcev; **Vinko Grašič**, alfa in omega prireditve, ki je tudi letos nastopil na tradicionalnem teku častnega odbora, pa je postregel s podatkom, da jih je bilo rekordno število leta 2002, in sicer kar 230.

Tako za Fabjanovo kot za Mariča je bila tekma v Trziču dober trening v sklopu priprav

na olimpijsko sezono. "Dvakrat po deset dni smo bili v Ruhpoldingu, sedaj bomo 14 dni trenirali doma, potem pa se začnejo priprave na snegu," je dejala Fabjanova, za katero je olimpijska sezona poseben izziv, zato tudi nekaj sprememb v treningu: "Tako kot Petra Majdič sem hodila na treninge moči za noge, in sicer na Fakulteto za šport. Pred mano je še en sklop teh treningov. To pomeni, da treniram tudi po trikrat na dan, kar je naporno, so pa učinki pravi in zelo sem zadovoljna s spremembami. Upam, da se bo poznalo tudi pozimi." Biatlonci pa od včeraj priprave nadaljujejo na Pokljuki, v novem športno-rekreacijskem centru. Čaka jih vsakoletno jesensko testiranje na Soriško planino in prihodnji teden še državno prvenstvo v letnem biatlonu. "O pripravljenosti še težko govorim, ker me vedno kaj boli in zato izpustim kakšen trening," pravi Marič.

Zmagovalca Vesna Fabjan in Janez Marič z Andrejo Koblar, ki je bila odgovorna za organizacijo starta, in plansarjem Ladkom, maskoto prireditve.

Cilj: prikazati dober hokej

Hokejisti Acronija Jesenic v petek začenjajo z nastopi v novi sezoni lige EBEL.

MAJA BERTONCELJ

Jesenice - Prvo tekmo bodo odigrali v gosteh pri novincu v ligi, zagrebškem Medveščaku. "Naš cilj je, da prikažemo dober hokej. Če temu dodamo še stoddosten pristop na tekmah, spoštovanje vsakega nasprotnika, bo zagotovo tudi rezultat dober," je o ciljih v novi sezoni lige EBEL dejal nov trener na klopi Acronija Jesenic **Ildar Rahmatuljin**.

Na Jesenice se je vrnila ruska hokejska šola, saj je poleg trenerja v ekipi še pet hokejistov, ki prihajajo z območja nekdanje Sovjetske zveze ali pa imajo tam svoje korenine. "V ekipo so se v redu vklopili.

Pet tujcev v ekipi (od leve): Jan Golubovski, Andrej Troščinski, Boris Tortunov, Andrej Makrov in Alexander Dück

Ne vidim nobenih težav. Fantje se počutijo super, tako tujci kot tudi domači. Blejski

tumir in prijateljske tekme so pokazale, da smo na pravi poti, seveda pa pripravljenost

še ni na vrhunski ravni. S trenutno formo igralcev sem kar zadovoljen," je še povedal Rahmatuljin. Za primerjavo lanske z letošnjo ekipo smo vprašali **Dejana Varla**, letos prvič v vlogi pomočnika trenerja: "V prvi vrsti se pozna razlika med kanadsko in rusko šolo hokeja. Razlike so v sistemu igre, ki precej sloni na dolgih podajah, veliko več je kombinacij. Kar se tiče podrobnejše analize v razliki, pa je še prerano govoriti. Najbolj se bo pokazala na samih tekmah." Vodstvo in igralci so torej pripravljeni na novo sezono. "Pričakujem dobro igro in dobre rezultate," je napovedal vratar **Boris Tortunov**.

Ne na Storžič, ampak okoli njega

MIROSLAV BRACO
CVJETIČANIN

Ste že kdaj slišali za vrsto rekreacije, ki se imenuje tekmovalni trekking? Tekme so družabno tekmovalne prireditve, kjer organizator na določeni lokaciji poveže najbolj zanimive točke med seboj v predvideno traso. Smer je tako le nakazana z obveznimi kontrolnimi točkami, ni pa označena niti varovana ali oskrbovana. Udeleženci prehajajo od kontrolne točke do kontrolne točke, glede na lastno iznajdljivost, razen če ni določeno drugače. Organizator seveda pred tekmovanjem razloži traso, razdeli zemljevide, na katerih so označene kontrolne točke, kartončke, ki se podpišejo na vsaki kontrolni točki, in udeleženci lahko startajo. Ne ustrašite se, ko preberete "tekmovalni". Res se tekmuje, vendar je v tem največji čar trekkinga. Če bi se spopadali samo s traso, potem bi ne bilo tako zanimivo, kot če te od kontrolne do kontrolne točke podi izmerjen čas. Kategorij je več, in sicer lahko izbirate med aktivno kategorijo, ki tekmuje na raz-

dalji do desetih kilometrov, pohodniška kategorija tekmuje na razdalji do dvajset kilometrov, ultra kategorija pa do štirideset kilometrov, včasih tudi več. Osnovna disciplina je hoja, vendar jo najbolje pripravljene redno kombinirajo s tekom. V vseh kategorijah si na nekaterih tekmovanjih omisljajo tudi dvojice. Trekking poteka po markiranih in nemarkiranih stezah ali lažjem brezpotju, kolovozih in v najmanjšem možnem delu po cestah. Teren s pohodniškega stališča ne sme biti zahteven, če pa brez tega ne gre, so tekmovalci že vnaprej opozorjeni nanj. Za udeležbo je potrebno osnovno poznavanje orientacije, se pravi, branje kompasa in zemljevida ter samostojna izbira smeri napredovanja. Dodatne veččrne zajemajo hitro prilagodljivost na razmere na trasi, hitro ukrepanje pri izbiri poti, samostojna logistika hrane, pijače, počitka, oblačil itn.

Na Gorenjskem je najbolj priljubljen trekking okoli Storžiča. Letos se je zgodil 30. avgusta in na njem je nastopilo okoli sto trideset tekmovalcev. Krajša, aktivna trasa v dolžini

Start 40 km dolgega trekkinga

desetih kilometrov je tekmovalce peljala predvsem po kulturnozgodovinskih znamenitostih Preddvora in okolice. Tekmovalci so spoznali nekaj gradov, cerkvice in kanjon. Pohodniška trasa v dolžini dvajsetih kilometrov je že prava preizkušnja vzdržljivosti, saj so se tekmovalci povzpeli visoko na pobočja Storžiča. Ultra preizkušnja v dolžini štiridesetih kilometrov je namenjena najbolj pripravljenim, saj je prepolna vzponov in spustov, iskanja znanih in skritih poti, točk in še česa. Pot je speljana tako, da objame ves Storžič in v cilju je Garmin pokazal

2500 metrov premaganih višinskih metrov!

Ko boste v dobri kondiciji, boste lahko sodelovali v Garmin Trekking ligi Slovenije, ki je zelo dobro organizirana in poteka po vsej Sloveniji. V eni sezoni je okoli deset tekmovanj ali skoraj vsak mesec ena tekma. Zaradi napornega tekmovanja tekme ne smejo biti v razliki manj od 14 dni. Trekking okoli Storžiča je letos izvrstno organiziralo Turistično društvo Preddvor. Organizatorji pravijo, da zaradi neverjetnega razmaha tovrstne rekreacije pričakujejo že prihodnje leto še enkrat večjo udeležbo.

Kontrolna točka

Aleš je bil prvič na trekkingu.

Vse je pripravljeno za start

MIROSLAV BRACO
CVJETIČANIN

Na tiskovni konferenci, ki se je zgodila prejšnji četrtek, so nam organizatorji svetovnega novinarskega prvenstva v cestnem kolesarstvu sporočili, da je vse nared za začetek tega zelo zanimivega dogodka, ki se bo zgodil v Kranju.

Vse skupaj se bo začelo že v petek, 11. septembra, ob 18. uri, ko bodo vsi udeleženci na sprejemu v avli Mestne

občine Kranj. Naslednji dan, v soboto, 12. septembra, je start posamičnega kronometra. Start bo na Ljubljanski cesti na Laborah pred stavbo Etis in bo potekal vse do odcepa za Škofjo Loko na Jeprci in nazaj. Dolžina kronometra je 15 km. Po dirki, ki naj bi se zaključila ob 15. uri, sledi počitek in potem ob 18. uri spoznavni sprejem na Brdu pri Kranju.

V nedeljo, 13. septembra, je ob 10. uri start cestne dirke pred Gimnazijo. Trasa dirke

je zelo podobna letošnji trasi dirke Po ulicah Kranja. Krožna dirka pelje izpred Gimnazije skozi stari del mesta čez Kokrški most ter skozi Huje in potem čez leseni mostiček čez Kokro po Kokrškem bregu v center Kranja ter mimo Prešernovega gaja naprej proti Gorenjskemu glasu, Gorenjski banki in Gimnaziji. Krog je dolg 3250 metrov in je zelo razgiban ter tehnično zahteven. Po dirki bo zaključna prireditev s slovesno podelitvijo medalj.

Svetovno novinarsko prvenstvo v cestnem kolesarstvu je pod okriljem svetovne kolesarske zveze UCI in na njem lahko nastopijo vsi novinarji z veljavno novinarsko izkaznico. Do danes je prijavljenih okoli sto novinarjev iz petnajstih držav. Tekmovali bodo v petih starostnih kategorijah. Za tehnični del dirke je poskrbel kolesarski klub Sava Kranj, za vse drugo pa Zavod za turizem Kranj in Mestna občina Kranj ter sponzorji.

GIBAJTE SE Z NAMI
MIROSLAV BRACO CVJETIČANIN

Vršič pred Vršičem

Juriš na Vršič je za rekreativne kolesarje drugi vrhunec sezone. Prvi je jasno Franja in drugi je tole jurišanje na naš najpopularnejši vrh.

Priprave za juriš so dolgotrajne, trajajo vse od začetka poletja pa do te prve septembrske sobote. Letos sem se še posebej temeljito pripravljaj, ker sem si zadal cilj, da premagam prijatelja, ki me je izzval. Že dolgo sem brez konkurence v kolesarjenju, pa se mi je zato zdelo še toliko bolj zanimivo, ko je nekdo končno pokazal toliko poguma in se opogumil izzvati me v moji letos paradni disciplini - vzponu. Da sem bil brez konkurence vsa ta leta, se gre zahvaliti moji izgubi želje po tekmovalnosti. In ko človek postane netekmovalen, potem nima konkurence, s katero bi tekmoval. Razumete?

Moje priprave za Juriš so bile napore in temeljite. Naporne zato, ker pomeni imeti športni urnik v mojih letih isto kot imeti preveč časa. S preveč časa pa se danes lahko pohvalijo samo bogati ljudje. Gorenjski glas kot ustanova, ki zaposluje tiste, ki ga ustvarjajo - njegovi delavci so krivi, da mi gre vse narobe oziroma ne tako, kot sem si postavil smernice. Naši Jana in Irena, sodelavki, sta se s petkom upokojili in nam zato v znak hvaležnosti priredili poslovilno zabavo, ki je poleg nemastne hrane in brezalkoholne pijače vsebovala tudi njuno nasprotje. In v tem nasprotju je moja kritična točka, na kateri vedno padem ... zletim s ceste. Obe sta sklenili svojo delovno dobo in prešli v stanje, ko v vseh urah, ki sestavljajo dneve, ne bo tistih obveznih osmih ur, ki jih moraš koristno porabiti, da sredi meseca dobiš sredstva na bančni račun, s katerega potem črpaš, da preživiš sebe in nekaj svojih ustvarjenih ali primoženih oz. priženjenih ... Obe sta nadvse priljubljeni zdaj bivši sodelavki, zato je bilo vzdušje podobno najboljšemu žuru, kar jih lahko doživiš s sodelavkami in sodelavci. Nekaj časa sem zdržal zadržan, biti nekje, kjer ni nič takega, kar te usmerja k sovražnikom ustvarjene forme. Da, počutil sem se v odlični psihofizični formi in kondiciji dan pred Jurišem na Vršič in en teden pred tekmo leta, svetovnim novinarskim prvenstvom. Zdržal sem nekaj kvalitetnih minut, potem je gostitelj odkril pladenj, na katerem je

Darko na kockah Vršiča

počival kralj živali - nadevan odojek. Zraven, tik ob njem pa kot hudič mrzlo pivo, čebula in svež, kot duša mehke bel kruh ... in jaz omahljiv, majav, "labilis", nestabilen ... Torej: eno pivo in nekaj dekagramov odojka verjetno pomaga k regeneraciji, ki sem jo ustvarjal zadnje čase. Mogoče zgubim kako sekundo proti izzivalcu, kar ne bo sramotno, glede na mojo izredno pripravljenost. Lepo sem pospravil en krožnik in potem še enega in užival v programu, ki je pomagal sodelavkama v živahnejši pokoj. In potem je prišla sodelavka, ki je upala, da sem tak, kot sem, in sem tudi mož besede in dejanj. Moja roka ni bila več osvobodena ne osamljena. Sodelavka mi je montirala vedno novo steklenico, kot bi bila najeta služabnica. In začuda se moja roka ni branila, čeprav sem bil prepričan, da jo zadnje mesece zanima samo balanca ...

Proti jutru sem sanjal Vršič in vseh njegovih petindvajset serpentini. V takem stanju bi jih dosegel največ ... eno, pravzaprav ... o spanju ne duha ne sluha. Če sem se obrnil na levi bok, je bilo vse na desni in na desnem boku vse na levi; čista groza, če sem skušal ležati na hrbtu. Lesteneč je krožil kot satelit ... in potem odrešilni stavek Aleša Smrekarja na Valu202. Juriš na Vršič je zaradi slabega vremena prestavljen na prihodnjo soboto. Ura je bila šest in po tem odrešilnem stavku se je lesteneč naenkrat ustavil in prav vseeno mi je bilo, na katerem boku sem bil. Z nasmeškom in zahvalo sem se pognal v spanec. Zbudil me je šele hud maček nekaj ur kasneje, ampak je bil vseeno prizanesljivejši, kot bi bile vse tiste serpentine, če bi bilo še vreme ...

Tura za jutri, A-skupina: GG-Kokrica-mimo Valya-Bela-Preddvor-Možjanca in nazaj po isti poti. Skupini B in C gresta z mano v Čadovlje, kjer mi bosta pomagali pri dodelavi forme za mojo tekmo leta. Cilj v piceriji Gorenc.

10. Svetovno novinarsko prvenstvo v cestnem kolesarjenju 2009

11.-13. september 2009 Kranj, Slovenija

www.tourism-kranj.si

NESREČE

KOVOR

Kolesar trčil v tovornjak

V četrtek ob 8. uri se je po lokalni cesti od Huda proti Kovorju na kolesu peljal devetnajstletni domačin. V nepreglednem ovinku je pri vožnji po klancu navzdol zapeljal na nasprotno smerno vozišče in trčil v tovorno vozilo, katerega je naproti pravilno pripeljal 28-letni voznik iz okolice Kamnika. Kolesar je bil v nesreči hudo ranjen, zato so ga s helikopterjem prepeljali v Klinični center v Ljubljani, kjer je ostal na zdravljenju.

ZMINEC

Vzvratio pred motorista

V nedeljo okoli 19. ure se je 29-letni motorist iz Škofje Loke peljal po regionalni cesti iz Gorenje vasi proti Škofji Loki. Ko je v bližini Zminca pripeljal v desni nepregledni ovinek, je z njegove desne strani z dvorišča stanovanjske hiše na cesto vzvratno zapeljal 25-letni voznik osebnega avtomobila iz Trzina, ki je nameraval zapeljati v smeri proti Gorenji vasi. Motorist je močno zavrl, izgubil oblast nad motorjem in padel, nato pa zdrsel po cesti in s telesom trčil v osebni avtomobil. Hudo ranjenega motorista so z reševalnim vozilom odpeljali v Klinični center v Ljubljano, kjer je ostal na zdravljenju. Zoper voznika avtomobila bodo policisti podali kazensko ovadbo, zaradi vožnje z neprilagojeno hitrostjo pa bodo podali obdolžilni predlog tudi za motorista.

KRVAVEC

Veter ustavil kabinsko žičnico

Zaradi močnega sunka vetra se je v petek nekaj po 13. uri samodejno ustavila gondolska žičnica na Krvavec. V kabinah so ostale ujele tri osebe, turisti in vodja žičnice, vendar njihova življenja niso bila ogrožena, je pojasnil **Luka Vrančič** iz RTC Krvavec. Na tla so jih spravili v približno uri in pol, natančno so pregledali tudi celotno žičnico, pri tem pa niso našli nobene poškodbe ali druge nepravilnosti, tako da je kabinska žičnica v soboto že normalno obratovala.

LOM POD STORŽIČEM

Prevrnil se je s traktorjem

Včeraj so nas opozorili, da traktorja, s katerim se je minulo sredo v Lomu pod Storžičem pri delu na travniku ponesrečil domačin, niso postavili na noge delavci Cestnega podjetja Kranj, kot smo pomotoma poročali, temveč najbližji sosed **Tomaž Meglič (Urhov Tomaž)**. Za nehoteno napako se opravičujemo. **S. Š.**

DOMŽALE

Najbrž bodo zidali

Pred kratkim so neznani storilci vlomili v priročno skladišče na Ljubljanski cesti v Domžalah in ukradli za petsto evrov gradbenega orodja. S podobnim vlomom se ukvarjajo tudi kamniški policisti, saj so tatovi gradbeno orodje odnesli tudi iz priročnega skladišča v Drnovem pri Kamniku. Podjetje so oškodovali za okoli tisoč evrov. **S. Š.**

V neurju zasute ceste že očistili

◀ 1. stran

Najbolj prizadete so bile ceste - neprevozna je bila cesta čez Vršič, ki jo je zasul zemeljski plaz, prav tako cesta v Vrata, katere del je odneslo, najbolj kritično pa je bilo v Mojstrani, kjer je narasla Sava ogrožala počitniški objekt in most ob spodnjem uvozu v kraj.

"Podrto drevje, ki ga je prinesla reka, je zamašilo novozgrajeni most, in samo zahvaljujoč hitri akciji prostovoljnih gasilskih društev Mojstrana in Dovje ter Lipovca iz Radovne, ki je s svojim tovornjakom iz struge odstranil drevje, most danes še stoji," napete dogodke opisuje Jure Žerjav. Kranjskogorski župan poudarja, da so domačini tudi tokrat opravili izjemno delo. Škoda po neurju še ni ocenjena; za to bo treba počakati na ogled pristojnih komisij.

Meteorna voda je sicer zalila tudi garažo hotela Prisanek v Kranjski Gori, stanovanjsko hišo v Mojstrani ter hlev v Podkornu, kjer je hudoournik ogrožal tudi stanovanjsko hišo. Posredovali so gasilci PGD Mojstrana, Kranjska Gora in Podkoren in vodo izčrpali.

Zasulo cesto na Ljubelj

Veliko preglavic so imeli tudi v občini Trzič. Voda je zalila jašek za dvigalo v Domu Petra Uzarja v Ročevnici, klet gasilskega doma v Trzihu in več hiš v naselju Ravne. Vodo so izčrpali gasilci PGD Bistrica in Trzih. Nad Podljubeljem je zemeljski plaz zasul državno cesto proti Ljubelju, ki je bila polovično prevozna do sobote popoldan. Tam so material odstranili delavci Cestnega podjetja Kranj. Komunala Trzih je uredila zasilni dovoz do dveh hiš pod cerkvijo sv. Ane, kjer bodo odstranili še več kot sto kubičnih metrov materiala. Hudo poškodovano makadamsko cesto na stari prelaz Ljubelj bodo skušali popraviti organizatorji Hrastovega memoriala in Občina Trzih. Poškodovana je tudi mala hidroelektrarna v Podljubelju. Trziški komunalni delavci so odstranili veliko materiala s ceste Trzih-Pristava v Preski in z več odsekov v vasi Jelendol. Tam je uničena gozdna cesta proti Medvodju, poškodovana je gozdna cesta na Bistriško planino, veliko poškodb pa je tudi na cestah v Lomu, Gozdu, Lesah in Vadičah. Trziški župan **Borut Sajovic** ocenjuje,

Cesto v Vratih so cestarji hitro očistili, medtem ko bodo za njeno dokončno sanacijo potrebovali več časa. / Foto: Anka Bulovec

da je vse škode precej več kot za pol milijona evrov.

Nevšečnosti je petkovo neurje povzročilo tudi v občini Bohinj, saj je že kmalu po poldnevu poplavilo kletne prostore šestih stanovanjskih objektov v Bohinjski Bistrici in na Kamnjah, zato so morali posredovati gasilci PGD Savica Polje, Bohinjska Bistrica, Stara Fužina in Bohinjska Češnjica. Voda je nanesla material tudi na cesto Bled-Bohinj v Soteski, odstranila ga je dežurna ekipa Cestnega podjetja Kranj, gasilci iz Bohinjske Bistrice pa

so cestišče sprali z vodo. V Radovljici so prostovoljni gasilci vodo črpali iz poplavljenih kleti ekonomske in gostinske srednje šole, picerije Matiček, gostinskega lokala Akademija, trgovine Mercator in diskonta Simp na Kranjski cesti ter delavnice v Lancovem, gasilci z Brezjaj pa so med drugim delno odstranili manjši plaz s ceste na Črnavcu. Vodo so gasilci morali izčrpati še iz kleti stanovanjskih hiš in drugih objektov na Bledu in v okolici, v Selu pri Žirovnici in na širšem območju Jesenic.

Z udarcem povzročil smrt

V nekem stanovanju v Kranju so prejšnji teden našli truplo 45-letnega moškega.

SIMON ŠUBIC

Kranj - S kranjske policijske uprave so šele v soboto sporočili, da so v sredo popoldne v stanovanju v Kranju našli mrtvega 45-letnega moškega. Na njegovem truplu so že pri prvem ogledu našli poškod-

be, s kasnejšo obdukcijo pa so ugotovili, da je Kranjčan prejel močan udarec v glavo, kar je v povezavi z njegovo siceršnjo zdravstveno okvaro povzročilo smrt.

Kriminalisti so z zbiranjem obvestil ugotovili, da je bil pri pokojnem v torek po-

poldne prisoten 33-letni Kranjčan. Med njima je prišlo do prepira, pri tem pa je 33-letnik pokojnega z roko večkrat udaril po obrazu, nato pa je stanovanje zapustil. Policisti so osumljenega zaslišali, nato pa spustili na prostost, zoper njega pa so

na kranjsko tožilstvo podali kazensko ovadbo samo zaradi utemeljenega suma povzročitve hude telesne poškodbe, saj menda ni imel namena ubiti pokojnega. Za tovrstno dejanje je zagrožena kazen od treh do petnajst let zapore.

NAJBOLJŠI, ORIGINALNI PLESNI SPEKTAKEL NA SVETU
Albham Productions v dogovoru s Second Symphony in Live Nation v sodelovanju z AMC Studijem vam predstavlja

Riverdance™

Skladatelj **Bill Whelan** Producent **Moya Doherty** Režiser **John McColgan**

www.riverdance.com

PREDPRODAJA VSTOPNIC: Hiša vstopnic v CityParku in Hali Tivoli, PETROL, BIG BANG, KOMPAS, E-STUDENTSKI SERVISI in ostala. **EVENTIM** prodajna mesta po Sloveniji. **INTERNETNA PRODAJA:** eventim.si, vstopnice.com, koncerti.net, mojvstopnica.com. **KLINIČNI CENTER:** (01) 420 5000

LJUBLJANA | HALA TIVOLI ob 20h 2009
SREDA, 30. SEPTEMBER in ČETRTEK, 01. OKTOBER

Nadzor uporabe pasu

Slovenski policisti poostreno nadzirajo uporabo varnostnega pasu.

SIMON ŠUBIC

Kranj - S poostrenim nadzorom, ki bo potekal do nedelje, 13. septembra, so se slovenski policisti pridružili svojim kolegom v drugih evropskih državah, kjer prav tako poteka preventivna akcija. Uporaba varnostnega pasu namreč rešuje življenja, česar pa se še vedno zaveda premalo udeležencev v cestnem prometu. Pripenjanje v avtomobilu tako voznikom kot drugim potnikom nalaga tudi zakon o varnosti

cestnega prometa, ki za neuporabo pasu predvideva 120 evrov globe.

Po podatkih policije se je v Sloveniji do konca avgusta zgodilo 12.769 prometnih nesreč (15.135 v istem obdobju lani), v njih pa je umrlo 122 (148) oseb, hudo ranjenih je bilo 629 (722), lahko ranjenih pa 6846 udeležencev (7391). Med vsemi, ki so letos umrli v prometnih nesrečah, 29 oseb (41 v enakem lanskem obdobju) ni uporabljalo varnostnega pasu, med hudo ranjenimi var-

nostnega pasu ni uporabljalo 165 (192), med lahko ranjenimi pa 645 oseb (682).

Namen policijske preventivne akcije je zmanjšati število mrtvih in hudo ranjenih zaradi neuporabe varnostnega pasu in povečati njegovo uporabo. Policisti zato kontrolirajo uporabo pasu v vseh vrstah avtomobilov in zoper kršitelje dosledno ukrepajo. Poleg tega avtobusna in druga prevozna podjetja opozarjajo na obveznost uporabe varnostnih pasov, obiskujejo pa tudi šole.

Energija sonca

Zanesljivost, trajnost, konkurenčnost

Država pri oblikovanju energetske politike spoštuje načela zanesljivosti, trajnosti in konkurenčnosti oskrbe z energijo.

BOŠTJAN BOGATAJ

Lani smo v Sloveniji porabili 15.002 gigavatnih ur električne energije, iz obnovljivih virov energije (OVE) pa proizvedli 4.144 gigavatnih ur oziroma 27,6 odstotka. Letos naj bi v Sloveniji stalo že za približno tri megavate sončnih elektrarn, ki na letni ravni proizvedejo približno 3,15 gigavatne ure električne energije. V skupni proizvodnji iz OVE to predstavlja le majhen delež, komaj 76 promilov.

Državna energetska politika z ukrepi spodbujanja učinkovite rabe energije in uporabe OVE prispeva k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov, s tem pa k vrsti pozitivnih učinkov za naše okolje. Energije v končni rabi ne potrebujemo le kot električno energijo, temveč tudi za ogrevanje in hlajenje ali pa kot energent za pogon v prometu. Vseeno pa velja, pravijo na gospodarskem ministrstvu, ki ga vodi Matej Lahovnik, da vsak odstotek v končni rabi energije, ki ga doseže iz OVE na področju proizvodnje električne energije, stane do trikrat toliko kot pri proizvodnji toplote.

Večina obnovljivih virov energije je zelo nestanovitnih, zato je tudi proizvodnja električne energije iz OVE težko usklajevati s porabo ali pa je to povezano z visokimi

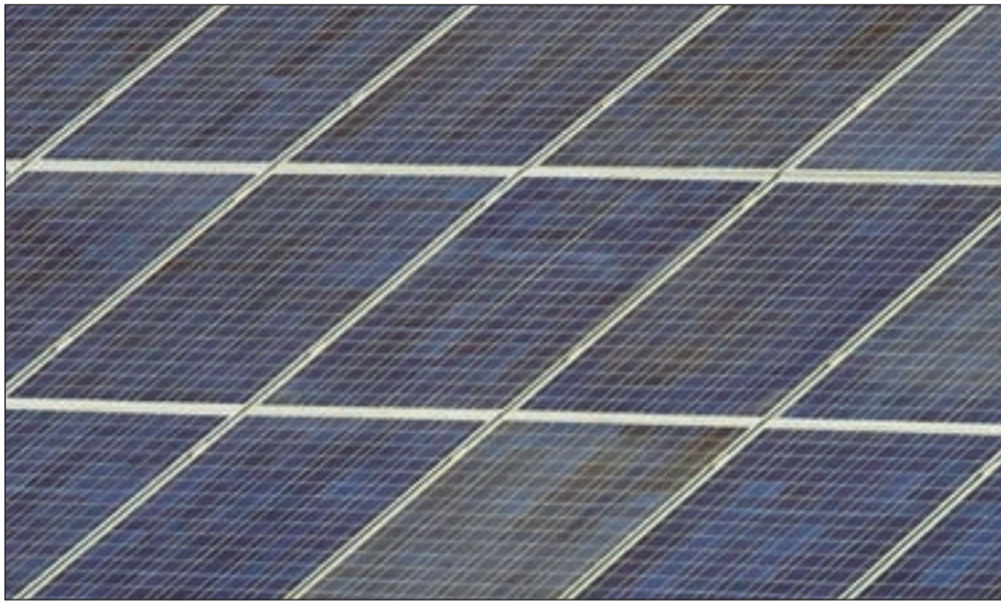

Foto: TINA DOKL

stroški za hranilnike energije. Dandanes se mora zato pri večjem vključevanju OVE še vedno zagotavljati dovolj rezervnih zmogljivosti v konvencionalnih elektrarnah. Z večjo izrabo obnovljivih virov energije država izpolnjuje načelo trajnosti, hkrati pa mora skrbeti tudi za zanesljivost in primerno ceno. Na zanesljivost oskrbe prek OVE trenutno najbolj vpliva visoka cena tehnologije in s tem premajhen trg, cena pa ne sme (v preveliki meri) vplivati na standard gospodinjstev.

"Mi spodbujamo vse tehnologije za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije in ne le fotovoltaike, ki je trenutno

najdražja," pojasnjuje v direktoratu za energetiko gospodarskega ministrstva in dodajajo: "Spodbude pa so prave, kar dokazuje tudi velik interes investitorjev in gradnja elektrarn v zadnjem času." Dodajajo, da so poleg njihove podporne sheme na voljo tudi ugodni krediti Eko sklada, energetski zakon pa bo skupaj s poenostavitvijo opravljanja dejavnosti proizvodnje v mikroelektrarnah omogočil davčno olajšavo pri dohodnini. "Pričakujemo še več malih elektrarn na osnovi določb pravilnika o učinkoviti rabi energije v stavbah, ki so ga pripravili na Ministrstvu za okolje in prostor," pojasnjujejo.

Na vprašanje, ali je danes zakonodaja na strani investitorjev, ki se pritožujejo zaradi dolgotrajnosti pridobivanja dovoljenj, pa odgovarjajo: "Za gospodarjenje s prostorom je potrebno spoštovati potrebe vseh zainteresiranih strani. Prostor je omejen in ga moramo pustiti tudi za razvoj naših naslednikov. Prepričani smo, da je v Sloveniji dovolj že pozidanih zemljišč, kjer z nameščanjem sončnih elektrarn ne jemljemo prostora za razvoj drugih dejavnosti. Če se bo gradbena zakonodaja spreminjala, pa želimo pri tem sodelovati s predlogi, da se, če je to možno, poenostavijo postopki za gradnjo malih elektrarn."

negativna omrežja. Po zadnjih spremembah in dopolnitvah pristojnih zakonov in podzakonskih aktov o upravičenosti podpore odloča Javna agencija RS za energijo, izplačevanje pa poteka prek Centra za podpore, ki deluje v okviru Borzena, organizatorja trga z električno energijo.

► 10. stran

Velika pomoč pri investiciji

Slovenija in Evropska unija prek ukrepov razvoja podeželja nudita tudi pomoč (nepovratna sredstva) pri gradnji sončne elektrarne.

BOŠTJAN BOGATAJ

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja omogočata pridobitev nepovratnih sredstev za investicije v sončne elektrarne. Pridobitev subvencij je možna prek dveh ukrepov v sklopu Programa razvoja podeželja 2007-2013, in sicer z ukrepom 311 - Diverzifikacija v nekmetijske dejavnosti (podpora investicijam v pridobivanje energije za prodajo na kmetiji iz obnovljivih virov - biomasa, sončni, vetrni in vodni vir) in ukrep 312 - Podpora ustanavljanju in razvoju mikropodjetij (podpora investicijam v oskrbo z električno energijo, plinom in vodo).

njujejo na agenciji. Bistvena razlika med obema razpisoma je, da se ukrep številka 311 izvaja na kmetijah, ukrep številka 312 pa na podeželju, zunaj kmetijskih gospodarstev in v naseljih, ki nimajo status mesta. Vloge za oba ukrepa lahko upravičenci oddajo na osnovi objavljenih javnih razpisov. Za ukrep diverzifikacije v nekmetijske dejavnosti so bili doslej objavljeni trije razpisi, tretji je še odprt in ponuja za 15 milijonov evrov nepovratnih sredstev (več na http://www.mkgp.gov.si/si/javni_razpisi/?tx_t3javnirazpis_pi1%5Bshow_single%5D=841). Za ukrep pomoči pri ustanavljanju mikropodjetij so bili doslej prav tako objavljeni trije razpisi,

Foto: TINA DOKL

"Namen obeh ukrepov je prispevati k razvoju dodatnih dejavnosti na podeželju in s tem k izboljšanju učinkovitosti razporejanja dela na podeželju ter zagotovitvi dodatnih zaposlitvenih možnosti in povečanja dohodka," pojas-

pri zadnjem skupaj razpisanih 20 milijonov evrov (več na http://www.mkgp.gov.si/si/javni_razpisi/?tx_t3javnirazpis_pi1%5Bshow_single%5D=842).

► 11. stran

Zelo različne višine podpore

Pri novih napravah za pridobivanje električne energije iz obnovljivih virov energije imajo proizvajalci zagotovljeno podporo (premijo) petnajst let.

BOŠTJAN BOGATAJ

Doslej so bili proizvajalci upravičeni do podpore za proizvedeno električno

energijo (v nadaljevanju podpore) na podlagi odločbe o dodelitvi statusa kvalificiranega proizvajalca, ki jo je izdajalo Ministrstvo

za gospodarstvo. Izplačevanje podpor so izvajali sistemski operaterji distribucijskih omrežij in sistemski operater prenos-

Elektrika

Energetske vire izkoriščamo hitreje, kot smo sposobni graditi nove. Zato je smiselno, da izkoriščamo obnovljive energetske vire. **stran 10**

Projekti

Prek švicarskega mehanizma bo več gorenjskih javnih objektov energetske obnovljenih z obnovljivimi viri energije. **stran 12**

Mala elektrarna

Družina iz Poljanske doline je pred dobrim letom postavila malo sončno elektrarno. Po letu dni: nobenih neprijetnosti ali težav. **stran 14**

Rezultati prvega razpisa

Ukrep	razpisana sredstva (v mio EUR)	prispele vloge	pozitivne odločbe	dodeljena sredstva (v mio EUR)
ukrep 311	11,5	131	97	7,9
ukrep 312	12	72	54	5,4

ZELENA ELEKTRIKA

Nova uredba o podporah

BOŠTJAN BOGATAJ

Sredi maja je bila v uradnem listu objavljena nova uredba o podporah električni energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov energije. Glavni poudarek je v jamstvu države za petnajstletni odkup električne energije, ki je proizvedena prek sončnih elektrarn, enotna cena odkupa, višina odkupne cene je odvisna od velikosti in načina postavitve sončne elektrarne. Tako velja, da je cena kilovatne ure električne

energije, proizvedene s sončno elektrarno na strehi, 0,415 evra, za elektriko, proizvedeno prek integrirane sončne elektrarne, 0,477 evra in za sončne elektrarne na tleh 0,39 evra (te cene veljajo za najmanjši razred sončnih elektrarn, do 50 kilovatov). V nadaljevanju so v tabelah predstavljene cene odkupa glede na velikost in način postavitve sončne elektrarne ter tudi za zagotovljeni odkup električne energije in finančno pomoč za tekoče poslovanje.

Obratovalne podpore za električno energijo iz proizvodnih naprav OVE na sončno energijo, ki so postavljene na stavbah (stavbe) ali gradbenih konstrukcijah (konstrukcije)

Velikostni razred proizvodne naprave	obratovalna podpora (EUR/MWh)	
	stavbe	konstrukcije
Mikro (do 50 kW)	358,26	420,58
Mala (do 1 MW)	322,82	379,83
Srednja (do 10 MW)	256,21	303,52
Velika (do 125 MW)	215,71	257,82

Obratovalne podpore za električno energijo iz proizvodnih naprav OVE na sončno energijo, ki so zgrajene kot samostojni objekti

Velikostni razred proizvodne naprave	obratovalna podpora (EUR/MWh)	
	stavbe	konstrukcije
Mikro (do 50 kW)	333,22	
Mala (do 1 MW)	302,51	
Srednja (do 10 MW)	230,83	
Velika (do 125 MW)	204,22	

Cene zagotavljenega odkupa električne energije iz proizvodnih naprav OVE na sončno energijo, ki so postavljene na stavbah ali gradbenih konstrukcijah

Velikostni razred proizvodne naprave	obratovalna podpora (EUR/MWh)	
	stavbe	konstrukcije
Mikro (do 50 kW)	415,46	477,78
Mala (do 1 MW)	380,02	437,03
Srednja (do 5 MW)	315,36	362,67

Cene zagotavljenega odkupa električne energije iz proizvodnih naprav OVE na sončno energijo, ki so zgrajene kot samostojni objekti

Velikostni razred proizvodne naprave	obratovalna podpora (EUR/MWh)	
	stavbe	konstrukcije
Mikro (do 50 kW)	390,42	
Mala (do 1 MW)	359,71	
Srednja (do 5 MW)	289,98	

(Vir vseh podatkov v tabelah: http://www.uradni-list.si/files/RS_-2009-037-01780-OB-P002-0000.PDF in http://www.uradni-list.si/files/RS_-2009-037-01780-OB-P003-0000.PDF)

FOTO: BOŠTJAN BOGATAJ

Sonce - energija, ki jo moramo izkoristiti

Energetske vire izkoriščamo hitreje, kot smo sposobni graditi nove. Zato je smiselno, da izkoriščamo obnovljive in okolju prijazne energetske vire.

BOŠTJAN BOGATAJ

Sonce je neizčrpen vir obnovljive energije. Je čist in donosen vir, ki lahko zagotovi pomemben del energije za gospodinjске potrebe. Energija sonca se obnavlja, ne onesnažuje okolja in je hkrati brezplačna. Tudi zato je prav, da jo izkoriščamo v največjem možnem obsegu. Uporabljamo jo lahko za ogrevanje prostorov, vode ter proizvodnjo elektrike. Sončna energija je neizčrpen vir energije, ki ga v zgradbah lahko izkoristimo na tri načine: pasivno (s solarnimi sistemi za ogrevanje in osvetljevanje prostorov), aktivno (s sončnimi kolektorji za pripravo tople vode in ogrevanje prostorov) in s fotovoltaike (s sončnimi celicami za proizvodnjo električne energije). Pasivna raba sončne energije pomeni rabo primernih gradbenih elementov za ogrevanje zgradb, osvetljevanje in prezračevanje prostorov. Elementi, ki se uporabljajo pri pasivnem izkoriščanju sončne energije, so predvsem okna, sončne stene in stekleniki. Aktivna raba sončne energije pomeni rabo s pomočjo sončnih kolektorjev. V sončnih kolektorjih se segrejeta ali voda (za pripravo tople vode) ali zrak (za ogrevanje prostorov). Sončni kolektorji absorbirajo toploto sonca in jo prenesejo na vodo ali zrak, ki teče skozi. Običajno jih postavimo na streho zgradbe. Največ sončne energije sprejmejo postavljeni pod kotom 25 do 45 stopinj in obrnjeni na jug ali jugozahod. Fotovoltaika pa pretvori sončno energijo neposredno v električno energijo. Proces je čist, zanesljiv in potrebuje le svetlobo kot edini vir energije.

FOTO: TINA DOKL

Proizvodnja elektrike s pomočjo sonca se krepi

Fotovoltaike so odkrili vsaj 120 let nazaj, vendar pa šele pred dobrimi 50-timi leti po odkritju predstavili silicijevo sončno celico s skromnim izkoristkom štiri odstotke. Raziskovalcem je pred četrto stoletje uspelo izdelati silicijevo sončno celico z izkoristkom večjim od 20 odstotkov. Danes je seveda veliko bolje, ko se s pomočjo fotovoltaike napajajo vesoljske

postaje, različni sateliti, številne drobne elektronske naprave in planinske kočice, kjer ni mogoče na drug način pridobivati električne energije. Njihova trenutna največja slabost sta visoka cena tehnologije ter še vedno razmeroma slab izkoristek. Potencial sončnega sevanja za Slovenijo znaša 23.000 TWh oziroma več kot 300-krat več kot znaša poraba energije v državi. Pri obstoječih tehnologijah bi lahko pridobili 960 GWh na leto ali približno polovico slovenskega deleža proizvodnje elektrike v Jadrski elektrarni Krško. Danes izkoriščamo le približno tri odstotke ocenjenega tehničnega potenciala. Povedano drugače, v Sloveniji je instaliranih približno 82 tisoč kvadratnih metrov sončnih kolektorjev, ki na leto proizvedejo približno 29.000 megavatnih ur električne energije.

Do leta 2010 naj bi vgradili vsaj 200 tisoč kvadratnih metrov kolektorjev. Poznamo več sistemov sončnih elektrarn. Enostaven, a komercialno ne preveč zanimiv, je t. i. samostojni sistem. Za vgradnjo tega se bodo zanimali tisti, ki so daleč od mreže distributerja električne energije, ko jo potrebujejo za luč, hladilnik, televizor, ... Največkrat gre za odročne počitniške domove, samotne kmetije ali planinske kočice. Bolj zanimivi so omrežni sistemi, kjer je fotovoltaična elektrarna priključena na električno omrežje. Investitor je ne postavi za lastni odjem, ampak je glavni razlog prodaja. Proizvedene energije sicer ni veliko, zato pa država subvencionira in zagotavlja odkup, investicija pa se (ob morebitni pridobitvi nepovratnih sredstev) povrne relativno hitro.

Zelo različne višine podpore

◀ 9. stran

Proizvajalec, ki želi pridobiti podporo za (katerokoli) proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije ali v procesu proizvodnje električne energije in koristne toplote z visokim izkoristkom, mora pri agenciji pridobiti deklaracijo za proizvodno napravo, potrdila o izvoru in odločbo o dodelitvi podpore. "Proizvajalec, ki želi prejeti podporo, mora imeti veljavno deklaracijo za proizvodno napravo, na Centru za podpore pa morajo biti prenesena potrdila o izvoru za električno energijo, za katero je bila podpora prejeta," pojasnjuje Andrej Špec iz agencije za energijo. Dekla-

racija dokazuje, da gre za proizvodno napravo, ki za proizvodnjo električne energije uporablja obnovljive vire energije oziroma proizvodnjo toplote in elektrike ter izpolnjuje pogoje za pridobitev potrdil o izvoru. Potrdila o izvoru dokazujejo, da je bila določena količina električne energije v določenem obdobju proizvedena v določeni elektrarni iz določenega vira. Najpomembnejša naloga agencije v povezavi s proizvajalci, ki želijo prejeti podporo, je zagotovo odločanje o upravičenosti, višini in trajanju podpore, ki se opredeli v odločbi o dodelitvi podpore. Podporo proizvajalcu izplačuje Center za podpore na podlagi pravno-

močne odločbe. "Do podpore so upravičene elektrarne na obnovljive vire, katerih nazivna električna moč proizvodne naprave ne presega 125 megavatov in so mlajše od petnajst let. Če gre za novo napravo, je trajanje podpore zagotovljeno za petnajst let," razloži Špec. Proizvajalec ima glede na uporabljeno tehnologijo in vir proizvodnje na voljo dve vrsti podpor: zagotovljeni odkup električne energije (t. i. zagotovljen odkup) in finančno pomoč za tekoče poslovanje (t. i. obratovalno podporo). Najpomembnejša razlika je, da pri zagotovljenem odkupu Center za podpore od proizvajalca odkupi električno energijo, oddano v javno

omrežje, torej cena zagotavljenega odkupa vključuje tudi plačilo za električno energijo. Pri obratovalni podpori pa proizvajalec prejme kot podporo znesek t. i. obratovalne podpore, proizvedeno električno energijo pa lahko prosto proda na trgu ali porabi v lastnem odjemu. Višine podpor se pri sončnih elektrarnah razlikujejo glede na izvedbo. Pri sončnih elektrarnah skladno z Uredbo o podporah električni energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov energije, ločimo sončne elektrarne, postavljene na stavbah ali gradbenih konstrukcijah, in sončne elektrarne, ki so sestavni del ovojja zgradbe oziroma elementov zgradbe.

KREDITI

Ugodni krediti Eko sklada

Neposrednih pomoči oziroma nepovratnih sredstev Eko sklad za gradnjo sončnih elektrarn ne daje, na voljo pa so ugodni krediti za občane in pravne osebe.

BOŠTJAN BOGATAJ

Eko sklad prek svojih pozivov sofinancira ali podeljuje ugodne kredite za okoljske naložbe občanov in pravnih oseb. Predmeti razpisa so naložbe v sodobne naprave in sisteme za ogrevanje prostorov ali sanitarne vode, za rabo obnovljivih virov energije za ogrevanje ali za pridobivanje električne energije, za gradnjo stanovanjskih stavb v nizkoenergijski ali pasivni tehnologiji in podobno.

Za občane velja poziv za kreditiranje okoljskih naložb (poziv 410B09, točka 1. C), pri katerem Eko sklad ponuja kredite s fiksno obrestno mero 3,9 odstotka, odplačilna doba znaša največ 10 let. Za kredit lahko zaprosi več upravičencev, vendar skupna vrednost kredita za isto naložbo ne sme preseči 80 tisoč evrov. Javni poziv za kreditiranje pravnih oseb (poziv

42P009, točka 1. A) omogoča najem kredita za največ 90 odstotkov priznanih stroškov naložbe (brez DDV), obrestna mera znaša euribor + 1 odstotek (odplačilna doba največ petnajst let z vključenim enoletnim moratorijem). Višina sredstev po tem pozivu znaša 25 milijonov evrov. Kredit Eko sklada se šteje za državno pomoč, kar se upošteva pri določitvi višine odkupne cene zelene energije.

Nepovratne finančne spodbude pa lahko občani pridobijo za rabo obnovljivih virov energije in večjo energijsko učinkovitost stanovanjskih stavb, in sicer za vgradnjo solarnih ogrevalnih sistemov, za celovito energetske obnovo stanovanjskih stavb, za gradnjo stanovanjskih stavb v nizkoenergijski in pasivni tehnologiji, za vgradnjo kurilne naprave za centralno ogrevanje na lesno biomaso ter za toplotno izolacijo celotne fasade obstoječe stavbe.

Foto: Tina Dokl

Zadnje (po spletni strani Eko sklada, sicer vsak ponedeljek) odpiranje vlog za prej omejene nepovratne finančne pomoči je bilo sredi avgusta. Na vseh dosedanjih odpiranjih vlog pa je bilo največ vlog za vgradnjo solarnih ogrevalnih sistemov. Do sedaj je Eko sklad prejemnikom pravice do spodbude, ki so naložbe že zaključili in predložili ustrezno dokumentacijo, izplačal 3,6 milijona evrov nepovratnih sredstev.

Velika pomoč pri investiciji

◀ 9. stran

Finančna pomoč se zagotovi v obliki nepovratnih sredstev po pravilih državnih pomoči (po pravilu de minimis), in sicer polovica iz javnih virov (četrtnina iz slovenskega in 75 odstotkov iz proračuna EU), drugo polovico mora zagotoviti upravičenec. Najnižji znesek javne podpore na upravičenca znaša 3.500 evrov (ukrep 311) in 20.000 evrov (ukrep 312). Prejemnik lahko pridobi največ dvesto tisoč evrov v

obdobju zadnjih treh proračunskih let. V Agenciji za kmetijske trge in razvoj podeželja so na prvi razpis prejeli skupno 22 vlog za sofinanciranje solarnih sistemov, in sicer 16 vlog za ukrep diverzifikacije v ne-kmetijske dejavnosti in šest za podporo ustanavljanju in razvoju mikropodjetij. Podatki za drugi in tretji razpis še niso znani, podatki iz prvega razpisa pa kažejo, da je sredstev, ki jih EU in Slovenija namenjata (tudi) za razvoj malih fotovoltaičnih elektrarn, dovolj.

Projektiranje in izdelava sončnih elektrarn na ključ

pinsol

pinsol, solarni sistemi d.o.o.
c. železarjev 8b, 4270 jesenice
T: 04 586 13 31, E: info@pinsol.eu
www.pinsol.eu

Sonce je neomejen vir energije ...

domSolar
www.domsolar.com

DOMSOLAR, obnovljivi viri energije, d. o. o.
Železniška ulica 7, 4248 Lesce
Elektronski naslov: info@domsolar.com
Telefon: 05/916 44 86

Smo pooblaščen distributer za solarne sisteme LORENTZ, nosilne konstrukcije ClickFit ter vijačne temelje Krinner. Nudimo vam projektiranje, dobavo materiala, montažo, priključek na omrežje, servis in modernizacijo sončnih elektrarn.

Omrežne sončne elektrarne na sledilnikih

- SE Zaman, Velika Kostrevnica, moč: 22,68 kW
- SE Špeh, Ljubno ob Savinji, moč: 12,24 kW

Omrežne sončne elektrarne na strehi objekta

- SE Bohinc, Zgornja Lipnica, moč: 10,35 kW
- SE Aquarium, Lesce, moč: 2,5 kW
- SE Cvetek, Srednja vas v Bohinju, moč: 8,28 kW
- SE Kurbus, Selnica ob Dravi, moč: 25,76 kW
- SE Domsolar, Bled, moč: 3,3 kW

Otočne sončne elektrarne

- SE Ivančič, Uskovnica, moč: 90 W
- SE Meliške, Ljubno ob Savinji, moč: 180 W
- SE Pašna skupnost Javorniški rovt, Javorniški rovt, moč: 80 W
- SE Ambrožič, Bled, moč: 20 W

PROJEKTI

Kolektorje za ogrevanje sanitarne vode so na Škofjeloškem lastniki že izdelovali sami, s projektom Ujemimo sonce pa jih bodo lahko obnovili ali zamenjali z modernejšimi.

V sklopu Leader projekta Ujemimo sonce, ki se bo sofinanciral iz sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in nacionalnih sredstev, bodo z namenom pridobivanja interesentov za sodelovanje v skupinah za samograditev sončnih kolektorjev objavljeni strokovni članki na temo izrabe sončne energije v lokalnih medijih, izvedena strokovna predavanja na temo prednosti in možnosti izrabe sončne energije v energetske namene ter predstavitev postopka samogradnje z ogledi primerov samogradnje na terenu.

Energetska obnova javnih objektov

Prek švicarskega mehanizma bo več gorenjskih javnih objektov energetske obnovljenih z obnovljivimi viri energije.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj - Projekt Obnovljivi viri energije v Alpskem prostoru, ki ga vodi Regionalna razvojna agencija Gorenjske (BSC Kranj) v sodelovanju z več gorenjskimi občinami (prvotno naj bi sodelovalo šest občin - štiri s šolami in dva s plavalnim bazenom), vsebuje energetske obnove javnih objektov. Projekt je vreden 4,15 milijona evrov, saj visoke cene energije, potrebe po varovanju okolja in zmanjševanju onesnaževanja silijo k razvoju in uporabi okolju prijaznih tehnologij.

Takšna ozaveščenost je še posebej pomembna v alpskem prostoru, kjer je vsakodnevna skrb za naravno nujna, poraba energije pa vedno večja. Naravni pogoji so težji, podnebje je hladnejše. Javni objekti so veliki potrošniki energije. Za ogrevanje (zrak, voda) ali hlajenje javnih izobraževalnih ustanov, plavalnih bazenov, muzejev, mestnih hiš in podobno, gre veliko energije. Švica, ki je partner projekta, je ena najbolj razvitih držav glede uporabe obnovljivih virov energije in ener-

getske učinkovitih sistemov v javni in zasebni infrastrukturi. Po drugi strani je Gorenjska Švici izjemno podobna, kar kaže, da tudi v takem okolju tehnologija dobro deluje. Regionalna razvojna agencija Gorenjske, BSC Kranj, in nekaj gorenjskih občin se je odločilo, da bodo v regiji začeli spodbujati uporabo obnovljivih virov energije (solarni in fotovoltaični paneli, toplotne črpalke) in energetske učinkovitih sistemov. Z investicijami v šole in plavalne bazene bodo koristili uporabi obnovljivih virov energije spoznali vsi v regiji in jih tudi več uporabljali. "Švicarski partnerji nam bodo v teh dneh poslali prve predloge za učinkovito energetske obnove stavb, ki jih bomo z lastniki (občinami) in upravljavci še dorekli, naše predloge ali pomisleke pa v kratkem posredovali nazaj. Kljub večmesečnim postopkom pričakujem, da bo švicarska vlada obnove potrdila še to jesen, nato pa se bodo dela tudi dejansko začela," o projektu, ki je bil potrjen marca letos, pravi Bogo Filipič, direktor gorenjske razvojne agencije.

Kmalu bodo lovili sonce

Razvojna agencija Sora bo v sklopu programa Leader skupaj z Radiom Sora izvedla projekt Ujemimo sonce.

BOŠTJAN BOGATAJ

Škofja Loka - Na Škofjeloškem ugotavljajo, da med pomembnejše, pa vendar še vedno ne dovolj izkoriščene obnovljive vire energije, spada tudi sončna energija. "Škofjeloško območje je značilno po izrazitih sončnih legah, zato vidimo potencialne poleg izrabe lesne biomase (visoka gozdnatost območja) tudi v izrabi sončne energije v energetske namene," pravi Kristina Miklavčič iz Razvojne agencije Sora.

K povečanju obsega uporabe dveh potencialno zanimivih obnovljivih virov energije v lokalnem prostoru (lesne biomase, sončne energije) in povečanju obsega investicij v učinkovito rabo energije, si prizadevajo tudi z izvedbo lokalnih Leader projektov. "Naš namen je okrepitev svetovalne podpore o učinkoviti rabi energije in izrabi obnovljivih virov, ki že poteka na Razvojni agenciji Sora v ok-

Kristina Miklavčič

viru energetske svetovalne pisarne. Na ta način širimoznanja in izkušnje o učinkoviti rabi energije ter izboljšamozaveščenost potencialnih uporabnikov lokalno zanimivih obnovljivih virov energije," pojasnjuje Miklavčičeva.

Lani so že izvedli Leader projekt *Sonce in sence - Izkoristimo obnovljive vire energije*, v sklopu katerega je bil

izveden sklop motivacijsko izobraževalnih aktivnosti na lokalnem radiu (radijske oddaje, spoti in ankete), z ogledi primerov učinkovite rabe energije na Notranjsko-Kraškem ter postavitev stalne svetovalno-informacijske točke na spletni strani Razvojne agencije Sora (<http://forum2.ra-sora.si/>). Na svetovalnem forumu se potencialni investitorji v izrabo obnovljivih virov energije lahko posvetujejo s svetovalci s tega področja, z njihovo pomočjo rešujejo dileme o energetske varčni gradnji in ukrepih v učinkovito sanacijo objektov ali pridobijo informacije o možnostih pridobitve nepovratnih sredstev. Odgovore na svoja vprašanja lahko poiščejo znotraj teme pogosto zastavljena vprašanja, ali pa zastavijo nova vprašanja znotraj tem aktualno, biomasa in sončna energija.

"Omenjene aktivnosti so obrodile sadove, saj so določeni interesenti že izvedli

Pri projektu *Ujemimo sonce* bomo pod strokovnim mentorstvom sami izdelovali sončne kolektorje za ogrevanje sanitarne vode.

konkretne investicije, predvsem ureditev kotlovnice na lesno biomaso in izgradnjo sončnih kolektorjev," o rezultatih projekta pravi Kristina Miklavčič in napoveduje nov projekt - Ujemimo sonce: "Glede na interes med lokalnimi prebivalci, ki so aktivno sodelovali pri projektih aktivnostih in so pripravljeni preko interesnih skupin sodelovati tudi v prihodnje, načrtujemo naslednji projekt *Ujemimo sonce*, kjer bodo zainteresirani pod strokovnim mentorstvom in ob svetovalni podpori sami izdelovali sončne kolektorje za ogrevanje sanitarne vode."

Sončne elektrarne na ključ

Za brezskrbno gradnjo sončnih elektrarn poskrbijo v podjetju Svarun elektro Bruno Blatnik, s. p., saj investicijo opravijo od začetka do priključka na omrežje.

Svarun elektro oziroma Bruno Blatnik je na Gorenjskem dobro znano ime pri gradnji sončnih elektrarn. Letos so zgradili največjo sončno elektrarno na Gorenjskem, ki lastniku v Zavrhu pod Šmarno goro prinaša približno 105 megavatnih ur električne energije na leto oziroma letni zaslužek 40 tisoč evrov. "Ta sončna elektrarna ima 102 kilovatni uri nazivne moči, za katero je lastnik pridobil nepovratna sredstva Agencije RS za kmetijske trge," pojasnjuje Bruno Blatnik. Gre za integrirano sončno elektrarno, kar pomeni, da je montirana direktno na strešno konstrukcijo, stare strešne kritine ni bilo treba menjati z novo.

Investicija v tako veliko elektrarno je vredna 400 tisoč evrov, polovico je lastnik pridobil z nepovratnimi sredstvi agencije. Ne le kmetovalci, vsi na podeželju lahko pridobijo subvencije, pa čeprav kot samostojni podjetniki, investitorji pa morajo ob vložitvi vloge pripraviti tudi poslovni načrt. "Mi gradnjo sončnih elektrarn prevzamemo na ključ, kar pomeni, da kupec ob zaključku gradnje dobi deklaracijo o proizvodni napravi, v vmesnem času pa razen vnaprejšnjim dogovorjenih plačil nima drugih stroškov in izgubljanj časa s pridobivanjem dovoljenj," prednost svojega dela pojasnjuje Bruno Blatnik. V Svarun elektro torej ne postavijo le panelov, ampak za investitorja pridobijo tudi potrebne dokumente pri pristojnem elektro distributerju ter agenciji za energijo.

Čeprav je cena električne energije trenutno zelo nizka, pa država zagotavlja premijo, ki znaša 0,41 evra na kilovatno uro. Tako se investicija v sončno elektrarno povrne v sedmih do devetih letih, gradnja (zaradi dobre osonečenosti) pa je

Samostojni podjetnik Bruno Blatnik je letos zgradil največjo sončno elektrarno na Gorenjskem. V Zavrhu pod Šmarno goro je na strehi starega hleva zrasla integrirana sončna elektrarna s 102 kilovata nazivne moči.

možna po vsej Sloveniji. "Največji izkoristek sončne elektrarne dosežejo na Primorskem, najslabšega v ljubljanski kotlini. Tudi Gorenjska je primerna, kar se pozna, saj imamo v naši regiji največje število sončnih elektrarn v Sloveniji," pravi Blatnik. Največ je klasičnih postavitvev na streho, sledijo integrirane v streho (brez strešnikov), dobro so poznane tudi sledilne sončne elektrarne. Možna je tudi postavitvev sončnih panel na zemljo, vendar jih v Svarun elektro ne izvajajo zaradi negativnih vplivov na okolje.

Edini pogoj, ki ga mora investitor izpolnjevati pred začetkom gradnje, je veljavno gradbeno dovoljenje za objekt, kjer bo elektrarna stala, v primeru gradnje sledilnih sončnih elektrarn pa mora ta

stati na zazidljivem zemljišču, lastnik pa mora gradbeno dovoljenje pridobiti tudi za gradnjo sončne elektrarne. Bruno Blatnik opaža, da se zadnja leta povpraševanje po elektrarnah povečuje, predvsem pri gradnji klasičnih sončnih elektrarn na strehi: "Morda je razlog v nižji ceni gradnje, ki jih je nekoliko oklestila še gospodarska kriza, pa vendar se tako danes kot v preteklosti za sončne elektrarne največkrat odločajo ekološko ozavešeni investitorji." Povprečna nova gorenjska elektrarna ima 20 do 25 kilovatnih ur nazivne moči, seveda pa obstajajo tudi z več ali manj moči, žal pa vse večjemu zanimanju investitorjev ne sledi država - pridobivanje dokumentov lahko traja tudi več mesecev.

Svarun elektro Bruno Blatnik s. p.
Stružovo 11, Kranj
telefon: 040/190 563
e-pošta: bblatnik@gmail.com

OGLAS

Z družbo Prompt do sončne elektrarne

PROMPT je na domačem trgu uveljavljeno podjetje, saj njeni začetki segajo v leto 1990. S svojimi storitvami s področja celotnega inženiringa in instalacij na področju profesionalne klimatizacije, brezprekinitvenega napajanja in drugih infrastrukturnih izdelkov so že zdavnaj prerasli meje domačega tržišča. Partnerstvo na področju IT rešitev so jim ponudili svetovni proizvajalci, kot so Emerson, Liebert, Knurr, Oerlikon, Roxtec, Prior-It in še bi lahko naštevati. Že leta 2003 so bili kot prejemniki priznanja Gazela Gorenjske med malimi in srednjimi podjetji nominirani tudi na državnih ravni, kot eno izmed podjetij za priznanje zlata gazela. Pridobljene izkušnje so hitro prenesli tudi na tuja tržišča, saj so po odprtju svojih podjetij v Srbiji, Makedoniji in na Kosovu kmalu ugotovili, da s svojim znanjem lahko sodelujejo pri najzahtevnejših projektih v regiji. Zaradi tržnih uspehov in novih mednarodnih povezav so se v vodstvu družbe PROMPT odločili tudi za odprtje hčerinskih družb v Belorusiji, Albaniji in Nemčiji. Trud se jim je poplačal lani, ko so v Lizboni prejeli priznanje ameriškega koncerna Emerson in sicer kot njihov najboljši partner na območju Evrope za leto 2008 s področja profesionalnih klimatizacijskih sistemov. Nagrada jim pomeni toliko več, ker so bili izbrani v konkurenci več kot sto podjetij iz celotne Evrope, poleg količine prodaje pa so pri Emersonu enakovredno ocenjevali tudi področja tržnega pristopa, fleksibilnosti, celovite ponudbe, inženiringa in vzdrževanja. Danes v mnogih državah sodelujejo z operaterji mobilnih in fiksnih telekomunikacij, proizvajalci telekomunikacijskih ter informacijskih sistemov, proizvajalci in distributerji električne energije, finančnimi institucijami, državnimi organi in še bi lahko naštevati. Sami pravijo, da v sodelovanje s strankami vložijo veliko truda, najpomembnejše ob tem pa je, da skušajo z vsemi sodelovati dolgoročno. Zaradi svoje usmeritve v gradnjo sekundarne infrastrukture za podatkovne centre, telekomunikacije in energetiko, družba PROMPT vedno išče čim bolj racionalne in okolju prijazne rešitve za izrabo vsakovrstne energije. Zato so se v podjetju odločili, da ponudijo tudi napredne rešitve na področju izrabe sončne energije. "Bilo bi narobe, če našega znanja in izkušenj s tega področja, kakor tudi entuziazma, ne bi izkoristili za razvoj in implementacijo te mlade tehnologije 21. stoletja," pravi direktor družbe Peter Praprotnik.

Odločili so se, da vsem samesnikom in podjetjem, ki se v Sloveniji ukvarjajo s tovrstno dejavnostjo, omogočijo lažji dostop do vsega potrebnega za postavitev sončne elektrarne. Poleg lastnega znanja, idejnega projekta, pomoči pri pridobivanju upravnih soglasij ter drugih potrebnih dovoljenj, nudijo tudi sončne panele, razsmernike, mehanske konstrukcije in drugo opremo, ki je potrebna za postavitve, zagon in priključek elektrarne na javno električno omrežje. Večina naštetih komponent je na zalogi, kar omogoča kratke dobavne roke. V svoji ponudbi imajo tudi različne oblike financiranja, kar dodatno olajša nakup njihove opreme. Na podlagi dolgoletnih izkušenj doma in v tujini so pridobili za sodelovanje proizvajalce svetovnega formata, kot so Aurora - Power One, GPPV, Schletter, Soemtron in Calzavara, ki so s svojimi proizvodi na področju fotovoltaike močno uveljavljeni. V družbi PROMPT so panele s svojo OEM blagovno znamko certificirali skladno z nemškimi TÜV standardom, ki ustreza vsem predpisom in usmeritvam v EU. Visoko kakovost njihovih solarnih panelov in razsmernikov dokazujejo tudi garancijski roki, ki so 5 let na izvedbo in material, pri sončnih panelih dodatno 10 let na 90-odstotno kapaciteto in 25 let na 80-odstotno kapaciteto, pri razsmernikih pa 5 oz. 10 let ob predpisanem vzdrževanju. Za razsmernike se dodatno lahko dokupi podaljšanje garancije do skupno 25 let. Ob morebitni okvari v tej dobi, njihova lastna servisna služba okvaro na lokaciji odpravi ali okvarjen del brezplačno nadomesti z novim. Vsekakor široka paleta ponudbe opreme in združenega znanja pod eno streho. Če bodo s svojim znanjem in mednarodnimi izkušnjami kakorkoli pripomogli k ozaveščanju ljudi in s tem prispevali svoj delež k uveljavitvi te zelene tehnologije, potem bodo le uresničevali svojo vizijo, pravijo v družbi PROMPT s Bleda.

Aurora razsmerniki

Aurora solarni razsmerniki ameriškega proizvajalca Power One so narejeni z visoko efektivno tehnologijo, ki omogoča izjemne izkoristke zaradi zelo hitrih neodvisnih MPPT (Maximum Power Point Tracking) kanalov, kar omogoča najboljšo možno izrabo energije, ki nam jo daje sonce. Optimalno delovanje razsmernikov veliko pripomore k hitrejši povrnitvi stroškov investicije (ROI) tako pri zasebnih kot tudi komercialnih sončnih elektrarnah.

Vodilni v svetu po zmogljivosti in karakteristikah

- Visok izkoristek zagotavlja več uporabne energije - izkoristki presegajo 96 odstotkov
- Široko temperaturno območje od -25°C do 50°C s polno močjo delovanja

Velika fleksibilnost

- Dva vhoda z neodvisnimi MPPT kanali, kar omogoča priključitev neodvisnih polj sončnih panelov, obrnjenih v različne smeri.
- Inverterji velikosti od 2 kW do 330 kW za zasebno in komercialno uporabo, za vgradnjo v prostorih ali na prostem.

Zanesljivost dokazana na realnih objektih

- Delovanje v skladu z vsemi mednarodnimi standardi
- Zanesljiva in robustna tehnologija zagotavlja 25-letno neprekinjeno delovanje brez okvar pri polni moči
- Razsmerniki za zunanjo montažo so narejeni s tesnostjo IP65

- Centralni razsmerniki omogočajo modularno arhitekturo z rezervnim modulom, kar zmanjša možnost izpada zaradi morebitne napake na razsmerniku.

Enostavni za montažo

- Konfiguracija razsmernika brez uporabe prenosnega računalnika.
- Digitalni procesor s samodiagnostiko.
- Opcijski LAN in ostali komunikacijski vmesniki ter programske možnosti
- Tovarniško prednastavljeni in testirani razsmerniki zmanjšajo stroške instalacije.

PSM sončni paneli

Sončni paneli PSM so certificirani, visoko kakovostni moduli, izdelani v skladu s specifikacijami družbe PROMPT. Mednarodni standard kakovosti ISO9001 in okoljski standard ISO14000 zagotavljata vzorno kakovost, izjemno obdelavo in brezhibno delovanje modulov.

Monokristalni moduli PSM230-240M

230 Wp - 240 Wp
Izkoristek 17,10 %
-0 % + 5 % Izhodne tolerance
6 Bypass diod (3x2 paralelno)

The energy comes from the sun.
The solution from us.

PSM Solarni paneli
Inverterji AURORA

Visok izkoristek
Atraktiven dizajn
Zanesljiva in robustna tehnologija

PROMPT

PROMPT d.o.o.
Pot na Lisice 4 | SI-4260 Bled Slovenija
Tel: +386 4 575 35 00
www.prompt.si | info@prompt.si

Dimenzije 1640 mm x 900 mm x 50 mm

IEC61215 (ASU-PTL)
IEC61730

Polikristalni moduli PSM215-225P

215 Wp - 225 Wp
Izkoristek 15,75 %
-0 % + 5 % Izhodne tolerance
6 Bypass diod (3x2 paralelno)
Dimenzije 1640 mm x 900 mm x 50 mm

IEC61215 (ASU-PTL)
IEC61730

Debelina okvirja, izdelanega iz eloksiranega aluminija (po želji kupca v mat črni ali antracit srebri barvi), zagotavlja ob pravilni namestitvi na montažni sistem zanesljivo in

robustno lego, v vseh vremenskih razmerah. Temperirano, laminirano steklo debeline 3,2 mm zagotavlja visoko mehansko odpornost proti toči in padajočim predmetom. 6 bypass diod v IP65 tesnjenem ohišju, skupaj z MC T4 konektorjem je na hrbišču panela. Poleg kvalitetno izdelanih japonskih sončnih celic, skrbno izbranih materialov, kvalitativno celovitost zaključujejo natančno obdelani in zatesnjeni robovi.

PROMPT PSM sončni paneli imajo garancijo 3 leta na material, 10 let na 90-odstotno kapaciteto in 25 let na 80-odstotno kapaciteto, za kvaliteto in performanse pa dodatno garantira priznana švicarska zavarovalnica.

sončni kredit

z ugodnim financiranjem do sončne elektrarne in zavarovanjem fiksne obrestne mere

obiščite nas na Mednarodnem obrtnem sejmu v Celju ali se dogovorite za osebni termin na tel. 01/500 11 00

www.zvezabank.at

ZVEZA BANK
Podružnica Ljubljana

MALA ELEKTRARNA

Za trajnostno oskrbo

Višji stroški za električno energijo so v svetu stalnica, v alpskem svetu (za razliko od drugih pokrajin) pa za gradnjo (vzpostavitev) in vzdrževanje sistema.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj - Bogati viri obnovljive energije, kot so vodna, sončna in vetrna energija ter energija na lesno in drugo biomaso, so priložnost za rešitev te težave, ki hkrati prispeva tudi k lokalni proizvodnji čiste in okolju prijazne energije. Uporaba klasičnih energetskih virov v alpskih krajih je omejena, saj poznamo zgolj šibka električna omrežja. "V sodelovanju s podjetjema Iskraemeco in Landis+Gyr delamo na razvoju interoperabilnega števca, ki bo znal komunicirati v različnih standardih in za merjenje več vrst energije," je trenutno delo v projektu opisal Bogo Filipič iz Regionalne razvojne agencije Gorenjske (BSC Kranj). Ti števci, ki bodo omogočali odčitavanje več vrst energij prek enega sistema, s tem pa nižje stroške, bodo testirani na območju občine Trzič, rezultati pa predstavljeni mednarodnim partnerjem, ki bodo predlagali dodatne izboljšave. Na ta način se odpira tudi pri-

ložnost za gorenjska podjetja. V odgovor na vprašanja varovanja okolja agencija in Elektro Gorenjska ponujata tudi Virtualni energetski sistem (VES) oziroma intelektualno elektroenergetsko omrežje. VES je zaokrožena enota oziroma skupaj medsebojno povezanih enot za pridobivanje električne energije iz obnovljivih virov, ki deluje namesto velikih elektrarn. Na ta način bodo presežene ozemeljske raznolikosti, narava bo ostala varovana, sistem bo narekoval tudi nove oblike sodelovanja med neodvisnimi proizvajalci električne energije in njenimi uporabniki. Obe omenjeni organizaciji projekt izvajata pod okriljem čezmejnega projekta AlpEnergy (Virtualni energetski sistemi kot sredstvo za pospeševanje transnacionalnega sodelovanja in trajnostne energetske oskrbe v alpskem prostoru), ki ga sofinancira EU. Pri projektu sodelujejo še partnerji iz Nemčije, Švice, Francije in Italije, trajal bo do junija 2011.

Po letu dni: nobenih težav

Družina iz Poljanske doline je pred dobrim letom postavila malo sončno (sledilno) elektrarno. Po letu dni: nobenih neprijetnosti ali težav.

BOŠTJAN BOGATAJ

Pred tednom smo obiskali družino v Poljanski dolini (železo ostati neimenovani), ki so pred dobrim letom postavili in konec julija lani zagnali sončno elektrarno. "Najprej sva želela postaviti malo hidroelektrarno, vendar sva kasneje na podlagi izkušenj enega od lastnikov sončne elektrarne in po tehtnem razmisleku zgradila sledilno sončno elektrarno," opišejo odločitev.

Po dobrem letu obratovanja sta zelo zadovoljna, saj nista imela nobenih sitnosti: "elektrarna le stoji in dela". Tudi pozimi ni bilo nikakršnih težav, saj so takrat paneli postavljeni pokončneje, sneg sam spolzi. Skupno imata postavljenih 40 modulov, po osem na vsakem stebri, ali 9,4 kilovata nazivne moči. V letu dni je družina na ta način proizvedla 12 tisoč kilovatih ur električne energije. "Če imaš denar, je postavitve takšne elektrarne ekonomična.

Ker smo na podeželju, smo polovico investicije (30 tisoč evrov) pridobili iz agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja," razloži.

Za sledilno elektrarno na stebrih sta se odločila zaradi slabe strehe na starejši hiši, ki bi jo morali pred tem zamenjati, hkrati pa je pri sledilni sončni elektrarni izkoristek okoli 20 odstotkov boljši kot pri strešnih sončnih elektrarnah. "Postavljena mora biti na zazidljivem zemljišču, kar je škoda, saj tudi sedaj trava v tem delu normalno uspeva in normalno kosimo. Bolj smiselna postavitve bi bila na travniku," pravi kmetovalca, ki imata proizvodnjo električne energije urejeno kot dopolnilno dejavnost. Po njihovem načrtu naj bi se investicija v takšno sončno elektrarno povrnila v približno sedmih letih, zaradi nižje premije (zaradi subvencije) morda v desetih. Če bi jo postavila na streho, najbrž šele v dvanajstih letih. "Morda je država prav zato višje premi-

Čeprav je sončna elektrarna družine iz Poljanske doline nekoliko skrita, pa je zanimanje radovednežev in potencialnih investitorjev veliko. O elektrarni izvedo prek svetovnega spleta, oglasili pa so se celo iz Bele krajine, Litije, Mosta na Soči, ...

je namenila lastnikom strešnih sončnih elektrarn," razmišljata. Ob investicijah v sončne elektrarne se vedno pojavi dvom, ali je Gorenjska primerna za izkoriščanje sonca. "Na Primorskem je res bolj sončno kot pri nas, vendar je hkrati prevročje in se elektrarna pregreva. Tudi pri

nas je bilo poleti kar 45 stopinj Celzija, kar ni v redu, optimalno je spomladi, ko je močna osvetljenost, od spodaj pa se moduli še hladijo," razloži sogovornika. Po dobrem letu obratovanja trdita, da je Gorenjska idealna za postavitve sončnih elektrarne.

Med največjimi proizvajalci zelene električne energije v Sloveniji

Gorenjske elektrarne so hčerinska družba distribucijskega podjetja Elektro Gorenjska in proizvajajo električno energijo iz obnovljivih virov, na okolju prijazen način.

Sončna elektrarna na OŠ Matije Valjavca v Predvoru moči 60 kW

Sončna elektrarna moči 80 kW na OŠ Križe

Gorenjske elektrarne se s proizvodnjo električne energije prek fotovoltaike ukvarjajo od leta 2005, ko so zgradile sončno elektrarno Radovljica z močjo 16,275 kWp. Njej je leta 2006 sledila gradnja sončne elektrarne Labore v Kranju z močjo 30,87 kWp ter najem sončne elektrarne FERi v Mariboru moči 7 kWp. Leta 2007 je bila zgrajena sončna elektrarna Strahinj in z doinstalacijo za 7,095 kWp aprila leta 2008 povečana na skupno moč 89,835 kWp. Z junija 2008 zgrajeno sončno elektrarno Predvor moči 60,2 kWp in

decembra 2008 zgrajeno sončno elektrarno Križe imajo Gorenjske elektrarne skupno moč lastnih elektrarn 277,59 kWp, s sončno elektrarno FERi v najemu pa 284,59 kWp. Gorenjske elektrarne so s 13,7-odstotnim deležem največji proizvajalec električne energije iz sončnih elektrarn v Sloveniji. Do konca leta 2008 je bila dosežena skupna proizvodnja ekološko čiste električne energije iz sončnih elektrarn Radovljica, Labore, FERi, Strahinj, Predvor ter Križe v količini 295.079 kWh. Kumulativni okoljski prihranek emisij CO2 iz

Elektro Gorenjska oziroma njena hčerinska družba Gorenjske elektrarne se je pridobivanja električne energije iz obnovljivih virov, predvsem s pomočjo sonca, lotila z vprašanjem: Kako doseči cilj vseh, da bi imeli na pretek energije, dihali čist zrak, pili neoporečno vodo in jedli zdravo hrano. Odgovor je znan: s pomočjo obnovljivih virov energije.

sončnih elektrarn podjetja Gorenjske elektrarne od leta 2005 do konca leta 2008 znaša 147,540 tone CO2 oziroma skupni prihranek 354,1 tone premoga.

Na ta način se podjetje uvršča med največje proizvajalce zelene elektrike v Sloveniji. Ob hidroenergiji in energiji sonca imajo razvojne načrte tudi na področju drugih alternativnih virov energije: bioplina, biomasi, gorivnih celicah in drugih virih.

Gorenjske elektrarne, proizvodnja elektrike, d. o. o. Stara cesta 3, 4000 Kranj
Telefon: 04/208 35 31, telefax: 04/208 35 12
info@gorenjske-elektarne.si
www.gorenjske-elektarne.si

Gorenjske elektrarne, družbo z omejeno odgovornostjo, je ustanovila delniška družba Elektro Gorenjska, ki je edini lastnik podjetja Gorenjske elektrarne. Razen sončnih elektrarn upravljajo tudi s številnimi malimi hidroelektrarnami.

KRIŽANKA

Gorenjski Glas

Za vas beležimo čas

Gorenjski glas, d. o. o., Kranj,
Bleiweisova cesta 4, Kranj
tel.: 04 201 42 00
www.gorenjskiglas.si

Naročnine: 04 201 42 41 ali narocnine@g-glas.si
Mali oglasi: 04 201 42 47 ali malioglas@g-glas.si

Poletje se počasi poslavlja in naše misli so že usmerjene v hladnejše dni. Zamenjati bomo morali garderobo in poskrbeti za ogrevanje, da bodo domovi prijetno topli. Ker nas čaka še cel teden lepega vremena poznega poletja, vas želimo ogreti z nekaj osvežilnimi fotografijami, na katerih lahko ob kranjskih bazenih občudujete naš model Katjo.

Geslo križanke (nagradno geslo, vpišite na kupon in ga nalepite na dopisnico) najkasneje do ponedeljka, 21. septembra 2009, pošljite na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj ali dopisnico oddajte v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo. Trije izžrebani bodo po pošti prejeli majico Gorenjskega glasa.

Lahko se dolgočasite. Lahko razmišljate.
Lahko pa berete Gorenjski glas.

GORENJSKI GLAS	PRIPADNIKI RUSKIH JAKUTOV	DEČEK S CUDEŽNO SVETILKO	GRŠKA BOGINJA ZEMLJE, GEA	UROŠ SLAK	DREVO TROPSKE AFRIKE	TRGOVSKI POPUST NA KOLIČINO	GORENJSKI GLAS	VRSTA SALAME	OKSIDNA PLAGA NA ZELEZU	ALFRED NOBEL	IME PISATELJICE MIHELIC	KIS	NAROD. LJUDSTVO	
ZVER IZ DRUŽINE MAČK			7				BRAMOR				6			
DRŽAVA NA SEVERU AMERIKE							DROG, KI VEZE BAT Z ROČICO GL. MESTO GANE			40				
BIVŠI MARIBORSKI TEDNIK	33		24	MESNA JUHA VINO-GRADNIK			5			PLES (KOROŠKO) PRODUKT OGNJA		44	3	
VELIKA KAČA, BOA				30	URADEN SPIS POLJSKA REKA			43	BAZA PODATKOV PRIRODA		32			
SIMBOL ZA TITAN			PREBIVALCI ISTRE ŽELATINA IZ ALG		26		36					MADŽARSKO ŽENSKO IME	NAROD V TURČJI	NORVEŠKI DRAMATIK (HENRIK)
SUMERSKA BOGINJA PLODNOSTI						PRISTAŠI ADAMITOV ZNAK ZA MNOŽENJE					15			
ČAROVNIK	ORANJE	BALKON NA GORENJSKI HIŠI DVOJICA	16					SIMBOL ZA ERBJ ORANŽADA	10		LUBJE			
GORENJSKI GLAS	COPAST PTIČ MANJŠA BUČA (NAREČNO)			9	ZVITEK SLADKO PECIVO							ŠPANSKI PISATELJ (EUGENIO) IGRALEC PACINO		19
PTIČ PEVEC, TUDI DRESKAČ					GOROVJE OB MEJI Z AVSTRILJO NAŠA REVILJA		27				2	45		
PRODAJALEC UR		18		GLASBENI ZNAK KRETNJA				IGRALEC DELON						
DEBELA PALICA			ZADETEK PRI NOGOMETU	21										
EDGAR DEGAS	29		TELESNA STRAST		IGRALKA LONGORIA ITAL. NOG. KLUB									
TENIŠKI IGRALEC		42												
GRŠKI JUNAK, AJAS		12				RIMSKA BOGINJA LJUBEZNI							KANDSKI PEVEC (BRYAN)	
CUKETA JAKUTI IBSEN INANA RITINA	TUREK, OTOMAN	TVEGANA NAPOVED MANJŠI RT				4								
KRAJ PRI LJUBLJANI		22		25	EDVARD GL. MESTO KRETE									
ANTI-KVITETA SOSED ANGLEŽA	13													
SESTAVIL: F. KALAN	SLADEK TROPSKI SADEŽ	DEL DEBLA NAD PANJEM	PIANIST BERTON-CELJ	BRANKO HORJAK	DEL SKELETA	NOVO SREBRO, ARGENTAN	NAŠ ASTROLOG (DANIJEL)					39		ROMULOV BRAT DVOJČEK
PRIPADNICA ARABCEV					38	NEVAREN PLAZILEC NAŠ SLIKAR (SAVO)								GALERIJA V LJUBLJANI TELOVADNI PREMET TELESA
AMERIŠKI IGRALEC (JACK)	1		28					OLIVER IRVING	GLASBENA ZVRST Z JAMAJKE OGRAJA					
ATEK, OČKA				KRAJŠI FILMSKI POSNETEK 100			8	DRAG KAMEN ANGLEŠKA GLASBENA SKUPINA	20	41		17	NORDLJSKI IZRAZ ZA SMUČI	
SIMBOL ZA NIKELJ			DRŽA IVO MOJZER			AMERIŠKI IGRALEC (BRUCE) POVRŠINSKA MERA								
SOKRATOV TOŽNIK		11			POLOM. NEUSPEH	14								Z MORJEM OBDANO KOPNO
DIRIGENT HUBAD				35	TOVARNA PAPIRJA V CELJU		37							HUMORIST GAŠPERIČ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	32	33	34	35	36
37	38	39	40	41	42	43	44	45

OGLAS

INISOL solarni paket De Dietrich

Poleg že obstoječe izjemno široke ponudbe izdelkov solarnega programa De Dietrich predstavlja nove solarne pakete za ogrevanje tople sanitarne vode. Paketi spadajo v segment EasyLife ter so namenjeni kupcem, ki iščejo hitrejšo povrnitev stroškov naložbe, konkurenčno ceno ter zagotovljeno osnovno funkcionalnost in preprostost izdelka.

Prednosti paketov so, da vsebujejo vse potrebne elemente za postavitev solarne inštalacije za zagotavljanje optimalnega

ter brezhibnega delovanja v celotni življenjski dobi naprave. Posamezen paket vsebuje: 200, 300 ali 400-litrski bivalentni solarni grelnik (opcija tudi kot samostojno ogrevanje s pomočjo solarne ter električne energije), popolnoma nove (en, dva ali tri) sprejemnike sončne energije NEO 2.1 (kvaliteto potrjuje KeyMark certifikat), vse potrebne hidravlične ter postavitvene elemente za vgradnjo na ali v strešno konstrukcijo, črpalni sklop, raztežno posodo z nosilno konzolo ter servisnim

ventilom, pred-pripravljen solarno tekočino, termostatski mešalni ventil za toplo sanitarno vodo ter solarni regulator. Solarni regulator omogoča nadzor optimalnega delovanja solarne naprave ter v celoti skrbi za avtonomnost delovanja ter varnost celotne inštalacije tudi ob vaši daljši odsotnosti.

Ob predstavitvi paketov smo mislili predvsem na končnega uporabnika in zato so pripravljene prav posebne paketne ugodnosti. Cene paketov se gibljejo že od

1.995 evrov (brez DDV) dalje. V času trajanja jesenske akcije (od 24. avgusta do 30. novembra 2009) pa lahko kupci izkoristijo tudi 10-odstotno promocijsko znižanje cen.

Še več informacij dobite v naši trgovini na Ručigajevi 3 v Kranju in na tel. številki 04/234 28 80. Med 9. in 16. septembrom pa ste prav tako vladno vabljeni, da nas obiščete na zunanjem prostoru MOS 2009 Celje.

Damir Žeželj, inž. str.

De Dietrich

Akcijska ponudba
solarnih paketov
od 1.995 € 1.795 € dalje
(brez ddv)

OBIŠČITE NAS

na sejmu MOS v Celju,
zunanji prostor, 9. – 16. 9. 2009

Inisol
EASYLIFE

**Sončna energija
dostopna kot
še nikoli**

- >> Prihranek energije
- >> Brez emisij CO₂
- >> Zagotovljeno udobje

ZASTOPNIK ZA SLOVENIJO:

Veto Veletrgovina d.o.o.

Brnčičeva 25 | 1231 Ljubljana - Črnuče

T: +386 (0) 1 580 91 14 | F: +386 (0) 1 580 91 13

E: info@veto.si | www.veto.si

Slovinci rešujemo sezono

Turistično leto v Sloveniji ni enako uspešno za vse. V zdraviliščih in na obali je bilo julija bolje, na Bledu pa slabše kot lani.

BOŠTJAN BOGATAJ

Ljubljana - Po podatkih Statističnega urada RS (SURS) je v prvi polovici leta Slovenijo obiskalo 1.145.575 turistov, kar je pet odstotkov manj kot lani, medtem ko se je število turističnih nočitev zmanjšalo za štiri odstotke v primerjavi z enakim obdobjem lani. V Sloveniji je tako v prvi polovici leta prenočilo 3.423.432 turistov. Od tega se je število prihodov domačih turistov v tem obdobju povečalo za dva odstotka, število prihodov tujih turistov pa zmanjšalo za deset odstotkov. Število nočitev domačih turistov se je povečalo za štiri odstotke, medtem ko se je število nočitev tujih turistov zmanjšalo za devet odstotkov.

"Turistično leto ni enako uspešno za vse. Medtem ko slovenska naravna zdravilišča beležijo odlične rezultate, saj so dosegla deset odstotkov več prihodov kot lani, je Bled julija realiziral pet odstotkov manj nočitev kot lani, na drugi strani pa je slovenska obala v tem mesecu dosegla za isti odstotek več nočitev kot lani, najnovejši podatki o prenočitvah v Portorožu v mesecu avgustu pa kažejo na dvostronno povečanje v primerjavi z enakim obdobjem lani," pojasnjuje Marjan Hribar, generalni direktor Direktorata za turi-

Na splošno slika turističnega gospodarstva ni tako črna, kot je bila videti še v začetku leta, kljub temu pa je bilo, na primer, na Bledu julija za pet odstotkov manj nočitev. / Foto: Tina Dokl

zem na Ministrstvu za gospodarstvo.

Drugače od tega pa začasni statistični podatki za julij kažejo, da so v slovenskih turističnih krajih zabeležili za 13 odstotkov več prihodov in za devet odstotkov več nočitev domačih turistov kot istega meseca lani, medtem ko pri prihodih in nočitvah tujih turistov beležijo upad (13 odstotkov manj prihodov in 15 odstotkov manj nočitev). Največ turističnih nočitev iz tujine (nad sto tisoč) je bilo v prvih sedmih mesecih leta ustvarjenih iz Italije (18,6-odstotni delež vseh tujih nočitev), Avstrije (13,4), Nemčije (11,06), Hrvaške (6,9), Velike Britanije (5,1)

in Nizozemske (4,9). Sledijo Ruska federacija, Madžarska, Srbija, Belgija, Češka, Francija in ZDA. Po podatkih Banke Slovenije, vodi jo Marko Kranjec, je bilo v prvih šestih mesecih leta iz naslova izvoza potovanja ustvarjenih dobrih 815 milijonov evrov priliva, kar je 4,5 odstotka manj kot v istem obdobju lani.

"S podatki o številu prihodov in nočitev turistov v Sloveniji v prvih sedmih mesecih, še posebej z obiskom v poletnih mesecih, smo na Ministrstvu za gospodarstvo zadovoljni. Rezultati so boljši od pričakovanih in od napovedi v začetku leta," je povedal Hribar. K dobremu turističnemu

obisku, posebej v poletni sezoni, je dodal, so pripomogla tudi sredstva, ki jih je turističnemu gospodarstvu dodelilo ministrstvo v okviru razpisa za dodatno promocijo turistične ponudbe Slovenije v višini dveh milijonov evrov.

Poleg tega so letos nadaljevali vlaganja v gradnjo nove in posodobitve obstoječe turistične infrastrukture. Tako so prejšnji teden odpirali prispele vloge na razpis za dvig konkurenčnosti turističnega gospodarstva, za katerega so zagotovili 23 milijonov evrov. Na razpis je sicer prispelo 49 vlog, katerih skupna predračunska vrednost dosega kar 247 milijonov evrov.

Malo slabih posojil

Banka SKB je v prvem letošnjem polletju dosegla enak dobiček pred obdavčitvijo kot v primerljivem lanskem obdobju.

CVETO ZAPLOTNIK

Ljubljana - Banka SKB je v letošnjem prvem polletju ustvarila 21,4 milijona evrov dobička iz rednega poslovanja (operativnega dobička) ali štiri milijone več kot v enakem lanskem obdobju, dobiček pred obdavčitvijo pa je zaradi 4,8 milijona evrov rezervacij in oslabitev znašal 16,5 milijona evrov in je bil enak kot v lanskem prvem polletju. Čiste bančne prihodke je v primerljivem obdobju povečala za 4,4 milijone, s 44,3 na 48,7 milijona evrov, obrestni prihodki so bili višji za pet odstotkov. Obseg posojil fizičnim osebam je povečala za osem odstotkov. Pri kreditiranju podjetij in drugih pravnih oseb je bila v prvih petih mesecih zelo aktivna, kreditiranje je nadaljevala tudi junija, vendar so takrat nekatera večja podjetja poplačala kratkoročna posojila, zato je polletni rezultat ostal na lanskem ravni.

Visoko raven kreditiranja je ohranila predvsem po zaslugi močne kapitalne osnove in podpore matične banke Societe Generale, ob koncu avgusta pa je z Evropsko investicijsko banko tudi podpisala pogodbo o najemu 150 milijonov evrov dolgoročne posojila, s katerim bo v dveh letnih tranšah po 75 milijonov evrov financirala projekte malih in srednje velikih podjetij. Na poslovni rezultat v prvem polletju je vplival tudi dokaj nizek strošek za slaba posojila. Banka je letos vzpostavila nov sodoben klinični center, ki strankam omogoča tudi dogovarjanje za sestanek v banki.

Uspešno je poslovala tudi Skupina SKB, kamor poleg banke sodi še liziško podjetje SKB Leasing. V prvem polletju je ustvarila 20,6 milijona evrov operativnega dobička in 15,4 milijona evrov dobička pred obdavčitvijo oz. 2,6 milijona evrov manj kot v enakem lanskem obdobju.

KRANJ

Kuža Pazi poskrbel za varno pot v šolo

Zavarovalnica Triglav že po tradiciji vsak september v sodelovanju z osnovnimi šolami poskrbi, da se za osnovnošolce, predvsem za prvošolčke, šolsko leto začne še bolj varno. Letos so v sodelovanju z Mladinsko knjigo vsem prvošolčkom izrekli dobrodoščilo z rumeno rutico, v sodelovanju s Svetom za preventivo pa je njihova maskota Kuža Pazi ves prvi teden novega šolskega leta pred nekaterimi šolami v večjih slovenskih mestih spremljala otroke čez prehod za pešce in jih na zabaven način učila pravilnega in varnega prečkanja ceste; ustavila se je tudi pred osnovno šolo Simona Jenka v Kranju. Zavarovalnica Triglav in SPV tudi prosita vse starejše osnovnošolce, da rumene rutice, ki jih ne potrebujejo več, odložijo v posebne koške na šolah. Šole in svet za preventivo jih bodo porabili za svoje aktivnosti. **C. Z.**

KRANJ

Bančno posojilo za plačilo šolnine

Gorenjska banka je za študente, ki se bodo v letošnjem študijskem letu vpisali na Visoko šolo za zdravstveno nego na Jesenicah, pripravila posojilo za plačilo šolnine. Posojilo lahko najamejo redni in izredni študentje, bodoči študentje ter njihovi starši ali zakoniti zastopniki, odobreno jim mora biti do vpisa. Pogoji so enaki za komitente banke kot za tiste, ki z banko poslovno še ne sodelujejo. Posojilo je možno zavarovati s plačilom zavarovalne premije ali s poroštvom, letna nominalna obrestna mera je 5,15 odstotka in je enaka za posojila z rokom zapadlosti do enega leta ali od enega do treh let. **C. Z.**

Upadanje števila brezposelnih

Prejšnji mesec se je število brezposelnih na Gorenjskem zmanjšalo za 76 oseb. Malo, vendar lahko tudi to kaže na ogrevanje gospodarstva.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj - V prejšnji številki Gorenjskega glasa smo pisali o majhni rasti slovenskega BDP v zadnjem četrtletju glede na četrtletje prej in morebitnih prvih znakov okrevanja med gorenjskimi podjetji. Kljub 0,7-odstotni rasti BDP pa je ta še krepko negativen, glede na raven BDP v enakem obdobju lani. Po podatkih Zavoda RS za zaposlovanje, Območne službe Kranj je brezposelnost avgusta padla, zato se nekaj podobnega dogaja tudi na področju zaposlovanja. Avgusta je bilo na Gorenjskem brezposelnih 6544 oseb, kar je v primerjavi z julijem nekaj manj (6620 brezposelnih), v primerjavi z avgustom lani pa je slika še vedno katastrofalna. Avgusta lani je bilo na Gorenjskem

Vir: Zavod RS za zaposlovanje, Območna služba Kranj

Urad za delo	Brezposelnost na Gorenjskem		
	avgust 08	avgust 09	indeks avg 09/08
Jesenice	631	1019	161,5
Kranj	1667	2841	170,4
Radovljica	472	930	197
Škofja Loka	486	1114	229,2
Tržič	383	640	167,1
Gorenjska	3639	6544	179,8

'le' 3639 brezposelnih oseb - torej jih je danes za skoraj osemdeset odstotkov več!

Zadnji podatki kažejo, da je stopnja brezposelnosti na Gorenjskem 7,1-odstotna, kar je še vedno manj od stopnje brezposelnosti v Sloveniji (9,1 odstotka). Največ brezposelnih je na območju Murske Sobotice, najnižja pa na področju koprške enote zavoda za zaposlovanje. Na Gorenjskem je najvišja brezposelnost na območju urada

za delo Tržič (9,4-odstotna), najnižja na Škofjeloškem (5,8-odstotna).

Tudi v času krize in velike brezposelnosti pa se še vedno iščejo strokovnjaki tehničnih smeri po vsej izobrazbeni vertikali, iščejo se prodajalci, kuharji, natakarji, prisotno je povpraševanje v gradbeništvu, obstajajo potrebe po izvajalcih osebnih storitev, pred novim šolskim letom pa se običajno poveča tudi povpraševanje po delav-

cih v šolstvu. Skupaj je bilo v osmih mesecih prijavljenih 7886 prostih delovnih mest. Največ po okoli tisoč v predelovalni, gradbeni, gostinski dejavnosti in dejavnosti trgovine ter popravil motornih vozil, skoraj devetsto prostih mest je bilo objavljenih na področju izobraževanja, po okoli petsto pa na področju prometa in skladiščenja, strokovno znanstvenih in tehničnih storitev ter drugih poslovnih dejavnosti.

CERKLJE

Ajda pa znova cveti ...

Na ravninskem delu Gorenjske lahko v teh dneh vidimo polja cvetoče ajde, kmetijski svetovalec Robert Golc pravi, da jo je v cerkljanski občini okrog trideset hektarjev, v šenčurski pa dvajset. Doslej je vreme ugodno vplivalo na njeno rast in razvoj, dodaja Marija Kalan, specialistka za rastlinsko pridelavo v Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj, in poudarja, da so gorenjske njive morda za pridelovanje ajde že celo malo preveč pognojene, zlasti z dušikom, zato ajda dlje raste, dlje cveti in počasneje zori. Ker je redko zastopana v kolobarju, omejitve glede pridelave ni, pomembno je le, da tla niso prevlažna in ne prekisla. Kot strniščni posevek se lahko vsako leto pojavlja na isti njivi, le da je pravočasno posejana (najkasneje do 20. julija). Sicer pa je ajda tudi pomembna medonosna rastlina, najbolj medi v sončnem in ne prevročem vremenu. **J. Ku.**

KRANJ

Kumara nenavadne, zanimive oblike

V vrtu Angelce Prevodnik na Primskovem je zrasla kumara zanimive, nenavadne oblike. Kumare sorte Clark so običajno težke pol kilograma, ta, ki jo Angelca drži v roki, je težka sedemdeset dekagramov, vendar je bolj kot glede teže posebna zaradi zanimive oblike, saj zgleda, kot bi bili dve kumari zraščeni v eno. Sicer pa Prevodnikovi pravijo, da letos kumare dobro uspevajo. **C. Z.**

KRANJ

Podpore za naložbe v predelavo in trženje

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v petek v Uradnem listu objavilo javni razpis, na podlagi katerega gospodarske družbe, samostojni podjetniki in zadruge lahko kandidirajo za skupno 15 milijonov evrov podpor za naložbe v predelavo in trženje kmetijskih pridelkov in živilskih izdelkov ter za naložbe v prvo stopnjo predelave lesa. Najnižji znesek pomoči je 3500 evrov, najvišji pa 1,8 milijona evrov. Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja bo sprejemala vloge do preklica. **C. Z.**

Vsak dan izgubimo sedem hektarjev zemljišč

Predlagana strategija razvoja kmetijstva do leta 2020 daje poudarek tudi varovanju kmetijskih zemljišč.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj - V četrtek se je začela javna razprava o novi strategiji razvoja kmetijstva za obdobje do leta 2020, pri pripravi katere je sodelovalo 210 kmetov, zaposlenih v kmetijskih podjetjih, akademikov s fakultet, kmetijskih svetovalcev, inštitutov in predstavnikov ministrstev. Kot je na predstavitvi osnutka dejal kmetijski minister **Milan Pogačnik**, so se razmere v kmetijstvu od sprejetja sedanje strategije 1993. leta, predvsem pa v zadnjih letih močno spremenile; Slovenija pa potrebuje novo strategijo tudi zato, ker se je že začela razprava o novi skupni politiki Evropske unije po letu 2013 in mora vedeti, kakšne usmeritve bo zagovarjala v Bruslju. Predlagana strategija prinaša odgovore na globalne izzive. Z vstopom v Evropsko unijo je namreč slovensko kmetijstvo postalo del globalnega okolja, v katerem se sooča z liberalizacijo trgov in z novimi izzivi, povezanimi z varovanjem okolja, klimatskimi spremembami, varnostjo in kakovostjo hrane in krme ter z obvladovanjem tveganj na področju rastlinskih in živalskih bolezni ...

Poglejmo nekatere ukrepe, ki jih predvideva strategija! Ohranili naj bi podpore

Foto: Gorazd Kavčič

Posegi na kmetijska zemljišča se nadaljujejo, tudi Zlatega polja v Kranju je vse manj.

za območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost, vendar naj bi glede na pogoje uveljavili večje razlike med območji oz. kmetijami. Na področju zemljiške politike naj bi spodbujali promet s kmetijskimi zemljišči, ki bi omogočil povečevanje posesti na kmetijah in kmetijskih posestvih. Za zagotavljanje prehranske varnosti naj bi izboljšali varstvo kmetijskih zemljišč. V okviru obveznega vzajemnega zavarovanja naj bi dolgoročno vzpostavili sistem, ki bi zagotavljal dohodkovno varnost tudi v primerih večjih škod v kmetijski pridelavi. Kmetijsko svetovanje naj bi reorganizirali, da bi postalo

V Sloveniji se je površina kmetijskih zemljišč v uporabi v obdobju 1991-2007 zmanjšala za 62.800 hektarjev, samo v obdobju 2002-2007 naj bi jih dnevno izgubili sedem hektarjev. Po deležu obdelovalnih površin naj bi bili med članicami Evropske unije na 24. mestu.

bolj odzivno na potrebe po tehnološkem napredku. Osnovno pridelavo naj bi tesneje povezali z živilsko predelovalno industrijo. Pavšalna obdavčitev kmetijstva naj bi temeljila na dejanskem stanju zemljišč. Gonilna sila razvoja družinskih kmetij naj bi postali mladi prevzemniki. V delovnem gradivu nove strategije tudi piše, da bi bilo "z vidika učinkovitjega operativnega delovanja

institucij najbolj racionalno združiti kmetijsko in okoljsko ministrstvo".

Mnenja o predlagani strategiji so različna, tako je že slišati, da bi morali v strategiji določiti cenovna razmerja med pridelavo, predelavo in trgovino, dati večji poudarek ekološkemu kmetijstvu, pustiti sedanjo organiziranost kmetijske svetovalne službe, a jo le razbremeniti administrativnih opravil ...

Letajo z rokami in gledajo z ušesi

V okviru Evropske noči netopirjev bodo netopirje prihodnji torek opazovali in poslušali tudi v Kranju.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj - Ali med živalmi poznate ponočnjake, ki po spretnosti letanja prekašajo akrobatske letalce in jim med tem celo uspe večerjati; živali, ki že od nekdaj razburjajo človeško domišljijo in brez katerih ne bi bilo filma o Drakuli ...? Da, to so netopirji! Ljudski izraz, da netopir ni ne "ne t'č ne m'š", je zelo ustrezen, saj ne spada niti med ptiče niti med miši. V Sloveniji živi 28 različnih vrst netopirjev. Zanje je zna-

čilno, da so kot edini sesalci sposobni leteti, aktivni so ponoči, imajo dobro razvit sistem za nočno orientacijo, prehranjujejo se z žuželkami in drugimi členonožci, med letom menjajo zatočišča, si privoščijo pravo zimsko spanje in živijo dokaj dolgo, od pet do trideset let. Podnevi počivajo v svojih zatočiščih, kot so podstrehe in kleti stavb, špranje za lesenimi opaži fasad, jame, skalne špranje, dupla ... Zakaj jim pravijo, da letajo z rokami in gledajo z ušesi? Njihove

sprednje okončine so namreč preoblikovane v kožnate letalne prhuti, z dokaj velikimi ušesi pa si ob poslušanju odbojev lastnih ultrazvočnih klicev od okolice lahko ustvarijo "zvočno sliko" okolice, kot jo, na primer, ljudje vidijo z očmi.

Netopirji spadajo tako pri nas kot tudi drugje v Evropi in po svetu med bolj ogrožene in zato tudi bolj zaščitene živalske skupine. Ogrožajo jih ljudje, izguba zatočišč, vznemirjanje in ubijanje na zatočiščih, zmanjševanje prehranskih možnosti, odstranjevanje mejic in drevo-redov za orientacijo, občutljivi so tudi na pesticide. Ljudje jih ogrožajo predvsem zaradi nevednosti ali nepoznavanja njihovega življenja, včasih pa

tudi iz čiste objestnosti.

Da bi več vedeli o netopirjih in da bi jih tudi bolje varovali, evropska organizacija Eurobats vsako leto v sodelovanju z nevladnimi organizacijami po vsej Evropi pripravi v času od konca avgusta do sredine septembra Evropsko noč netopirjev. V Sloveniji, kjer aktivnosti vodi Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev, bodo v tem času pripravili z netopirji povezane dogodke v dvanajstih krajih, med njimi tudi v Kranju, kjer bo prihodnji torek (z začetkom ob 19. uri) v rovih pod starim delom mesta najprej predstavitev podvodnega sveta in netopirjev, nato pa še opazovanje in poslušanje netopirjev z ultrazvočnimi detektorji.

DIDAKTA

Didakta razpisuje prosto delovno mesto

SKLADIŠČNIKA (m/ž)

- Pogoji: ■ najmanj IV. stopnja izobrazbe
■ osnovno računalniško znanje
■ prednost imajo kandidati iz okolice Radovljice

Pisne ponudbe pošljite v 8 dneh od objave oglasa na naslov: Didakta d.o.o. Radovljica, Gorenjska cesta 33 c, 4240 Radovljica

Netopirji zbujajo pri ljudeh odpor predvsem zaradi strahu, ki izhaja iz starih vraž. Po teh vražah naj bi se zapletali v lase in delali gnezda tudi v laseh.

Z grškim senom okrevamo hitreje

Pekoča semena grškega sena so v indijski kuhinji ena izmed sestavin priljubljene mešanice začimb curry. Sabljasti triplat, kot tudi pravimo tej izjemno aromatični rastlini, se izkaže tudi v zdravilstvu. Slovijo zlasti kot odlično krepčilo po različnih nalezljivih boleznih in operacijah.

PAVLA KLINER

Konec avgusta in v septembru nabiramo zrele plodove oziroma sabljaste stroke sabljastega triplata, jih posušimo in iz njih izluščimo drobna semena. Če želimo iz njih pripraviti čaj, jih stremo ali zmeljemo. Takšna imajo precej močan, za nekatere ljudi neprijeten vonj, ki rahlo spominja na prežgan sladkor.

Orientalna začimba z vonjem po senu

Grško seno (*Trigonella foenum graecum*) izvira iz predelov ob Črnem morju. V kuhinjah bližnjega in srednjega vzhoda ter severne Afrike je bil vedno izjemno priljubljena začimba, izkoriščali pa so tudi njegove zdravilne odlike. Nič čudnega torej, da so ga gojili že Egipčani in Grki, ki so z njim lajšali porod in pospeševali nastajanje mleka. Od Grkov so tradicijo gojenja prevzeli Rimljani, zato so rastlini rekli grško seno. Drugi del imena nakazuje na dejstvo, da ima rastlina v posušeni obliki močan vonj po senu. Ime sabljasti triplat pa se nanaša na obliko plodov, ki so sabljaste oblike. V srednjem veku so grško seno začeli gojiti tudi v srednji Evropi, kjer so njegove moči izkoriščali za mehčanje bul, pri

zaprtju in kašlju. V Indiji in Iranu mlado zelišče triplata uporabljajo kot okusno zelenjavo in dodatek mnogim narodnim jedem.

Navadno le na vrtu, razen ...

Sabljasti triplat je kakih štirideset centimetrov visoka enoletna rastlina z ovalnimi, detelji podobnimi listi, in rumenimi cvetovi, ki se spremenijo v podolgovate stroke, v katerih je mnogo semen. Grško seno zlahka gojimo na vrtu. Semena sejemo v dobro prepustna rodovitna tla na sončni legi. Po naših kamnitih kraških goličavah naj bi uspevala tudi divja vrsta triplata (*Tri-*

Triplat nima vedno rumenih cvetov, včasih so ti tudi beli ali svetlo škrlatni.

gonella gladidata). Glavne sestavine sabljastega triplata so poleg rastlinskih sluzi še eterično olje, kumarini, alkaloidi in steroidi, ki imajo podoben učinek kot hormoni.

Proti utrujenosti in anoreksiji

Grško seno krepi in pozivilja ter tako pomaga premagovati utrujenost in pospešuje okrevanje. Ne pozabimo nanj, kadar okrevamo po težkih nalezljivih boleznih in po operacijah. Ljudsko zdravilstvo svetuje uporabo triplata za pospeševanje teka, zlasti pri otrocih, ter proti anoreksiji. Čaj pospešuje delovanje prebavil, ima blag odvajalni učinek in lajša vnetja dihalnih poti. Zadnje čase triplatu pripisujejo tudi sposobnost, da naj bi zniževal vrednost holesterola in krvnega sladkorja. Krepil naj bi tudi moško spolno moč in spodbujal tvorbo mleka pri doječih mamicah. Čaj pripravimo tako, da žličko zmletih ali strtih semen poparimo s skodelico vode, pustimo stati deset minut in precedimo. Pijemo dve do tri skodelice čaja na dan.

Kašna obloga umirja vnetje kože

Tako kot laneno (*Linum usitatissimum*) tudi seme

Semena so rjavkasto rumene barve in imajo grenek okus

sabljestega triplata uporabljamo v obliki kašnih oblog za celjenje ran in preprečevanje lokalnih vnetij pri kožnih poškodbah, za mehčanje tvorov in pri nabreklih žlez. Oblogo pripravimo tako, da petdeset gramov zmletih semen poparimo s petdesetimi mililitri vode in zmešamo v gosto kašo, ki jo še toplo naneseemo na laneno ali bombažno krpo in položimo na obbolelo mesto. Pri vnetjih žlez kaša ne sme biti prevročna.

Ni strupen

Grško seno velja za zelo varno zdravilno rastlino, ki ga v priporočenih količinah uporabljamo brez skrbi. O njegovi uporabi se morajo zdravnikom predhodno posvetovati diabetiki. Odsvetuje se ljudem, ki jemljejo zdravila proti strjevanju krvi, in otrokom pred puberteto.

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA DANICA DOLENC

Tedenski jedilnik

Nedelja - Kosilo: goveja juha z vlivanci, pečena govedina v omaki, krompirjev pire z oljčnim oljem, paradižnikova solata, jabolčna pita; **Večerja:** sirna plošča z oljkami in grozdem, toast s česnom in oljčnim oljem.

Ponedeljek - Kosilo: mesno zelenjavna enolončnica, jogurtove miške; **Večerja:** osličevi fileji po pariško, krompirjeva solata s čebulo in majonezo.

Torek - Kosilo: kremna juha iz brokolija, skutni češpljevi cmoki, kompot; **Večerja:** ocvrt piščanec, kumarična solata s krompirjem.

Sreda - Kosilo: telečja obara z močnatimi cmočki, zapečena cvetača, zeljnata solata z majonezo; **Večerja:** testenine s tunino po irsko, mešana solata.

Četrtek - Kosilo: korenjeva juha z ovsenimi kosmiči, mesne polpete, dušene bučke, pire krompir; **Večerja:** zelenjavna ponev z ocvrtimi jajci, kruh.

Petek - Kosilo: fižolova juha s kitajskimi rezanci, slani skutni štruklji, radič s koruzo in jajcem v solati; **Večerja:** zobatec na žaru, okisan krompir.

Sobota - Kosilo: tržiške bržole, kruh, pehtranka; **Večerja:** paradižnik z bučkami in sirom, čebulni kruh, grozdje.

Krompirjev pire z oljčnim oljem

Sestavine: 1 kg krompirja, sol, 3 žlice oljčnega olja, 1 žlica masla, nariban muškataj orešek, sesekljani listi bazilike.

Krompir skuhamo, še vročega olupimo, ga stisnemo skozi stiskalnico za krompir v rahlo kašo, pokapljamo z ogretim oljem in stopljenim maslom, solimo, popramo in potresemo z muškatajn oreškom ter sesekljano baziliko. Narahlo premešamo in takoj ponudimo.

Testenine s tunino po irsko

Sestavine: 1 večja pločevinka tunine, polžki ali peresniki ali druge večje testenine, 2 žlici majoneze, pol skodelice kuhanega zelenega graha.

Testenine skuhamo, splaknemo z vodo, odcedimo in stresemo v skledo, Najprej jih dobro premešamo z majonezo, nato pa še z grahom in zdrobljenimi koščki tunine. Po potrebi in okusu jed še dodatno začинimo in ponudimo toplo ali hladno.

Paradižnik z bučkami in sirom

Sestavine: 1 kg zrelega paradižnika, 80 dag mladih bučk, 10 dag nastrganega parmezana, olje in začimbe (bazilika, origano, strž česen, zelen peteršilj ...)

Paradižnike očistimo in zrežemo na tanke rezine. Bučke narežemo po dolgem na tanke rezine in jih na olju z obeh strani rumeno opečemo. V nepregorno posodo naložimo najprej plast bučk, nato plast paradižnikov, oboje posolimo in potresemo z začimbami, zelišči in s parmezanom, in tako nalagamo, dokler ne porabimo vsega. Na vrhu mora biti paradižnik s parmezanom. Polijemo z nekaj žlicami oljčnega olja in spečemo v srednje vroči pečici.

Živeti zaradi otroka

MARJETA SMOLNIKAR

Zdrav človek ima tisoč različnih želja, bolan eno samo: ozdraveti. Kdo je to misel prvi izrekel, ne vem, vsekakor drži.

Gospa Simona Šket Sosol živi na Bledu, kjer si je ustvarila družino. Do pred devetih let ni nihče v njeni bližini, nihče iz njenega okolja omenjal raka. Kot da bi bil rak sam po sebi nekaj zastrašujočega in zloveščega. Takrat, leta 2000, pa se je Simoni bolezen razširila ter zajedla v pljuča, pod pazduho in v dojko.

V trenutku spoznanja se je začel Simoni svet podirati

pod nogami. Potem pa je bilo potrebno zbrati moč in z resnico seznaniti še najbližje. In narediti načrt za opravljane izpitov na fakulteti. Naslednji dan je bila slika njenih načrtov obrnjena na glavo; popolnoma drugačna.

Prvi korak k ozdravitvi se storila s tem, ko je sestavila vprašanja, ki so jo v zvezi z njeno boleznijo zanimala, in jih zastavila lečeči zdravnici, onkologinji. Ta je bila ljubezniva, si vzela za Simono čas in ji odgovorila na vsa njena vprašanja. Začel se je spopad z boleznijo, "prosti" čas pa si je zapolnila z ob-

veznostmi na mariborski strojni fakulteti.

Za marsikaj, tudi za opravljeno diplomu, je hvaležna družini in prijateljem, ki so ji nesebično stali ob strani. Spoznala pa je tudi drugo stran boleznijo oziroma prijateljstva. Številni strahopetni prijatelji so ji v tem njenem življenjskem obdobju obrnili hrbet in so za zmeraj odpadli. Tako so ji ostali le tisti pravi prijatelji, ki si jih vsi želimo imeti ob sebi.

Zdravljenje je začela na Onkološkem inštitutu v Ljubljani. Žal ji uradna medicina ni znala ali vedela pomagati.

In v teh negotovih okoliščinah je zvedela za postenje, ki ga priporoča Rudolf Breuss. Kajpada se je postala lotila na svojo roko, se pravi, po lastni presoji in sama; pri sebi doma. Vedela je namreč, da ji terapije niso pomagale in da mora stvari vzeti v svoje roke. Skratka, da mora nekaj poskusiti sama. Hči Alja je imela takrat šest let. Morala je živeti tudi za otroka, ne le zase.

Simona pravi, da je za ozdravitev storila vse. Verjame, da človeka ne more pozdraviti nihče drug, razen sam sebe. Trdno verjame, da sleherni človek v sebi nosi

samozdravilno moč. Načinov, kako to moč prebuditi, pa je izjemno veliko. Nad vsimi drugimi načini in potmi pa lebdi neskončna in neizmerna želja: živeti.

Vendar. Tudi z zdravniki ima Simona dobre izkušnje, saj so ji pred tem, ko je spoznala in dojela skrivnosti samozdravljenja, čestokrat priskočili na pomoč. "Nikoli ne bom pozabila," se spominja, "ko sem klicala na onkološki inštitut in jim povedala, da se bom postila. Niso mi rekli, da se ne smem, pač pa, da oni s tem nimajo izkušenj." (Se nadaljuje.)

ANKETA

Srečanja sosedov

STOJAN SAJE

Na starem mejnem prelazu Ljubelj je bila v soboto sedma prireditev z imenom Evropski ples brez meja. Gre za srečanja prebivalcev občin Tržič in Borovlje, ki so namenjena spoznavanju in druženju. Obiskovalce prireditve smo vprašali, kaj menijo o povezovanju sosedov z obeh strani Karavank.

Klemen Frantar, Kovor:

"Udeležil sem se prve prireditve, letos pa sem prišel spet. Druženje med nami in Avstriji je nujno, saj smo vsi v Evropi. Tako se še bolj povezujemo, kar bi morali vzdrževati."

Samo Sinreih, Kotlje:

"Z ženo Mileno sva na oddihu na Ljubelju. Izvedela sva za srečanje na starem prelazu in sva se ga udeležila. Prekrasno je, da se to dogaja. Pohvale Tržiču in Borovljam za idejo."

Vida Donik, Križe:

"Zelo pomembno je, da smo sosedje iskreni prijatelji. Jaz in mož Božo sva bila na večini srečanj. Do sem je prijeten sprehod. Včasih se zadrživa še popoldne. Prav je, da to ostane."

Jure Jerkič, Pristava:

"Na prelaz hodiva z ženo Žaneto pogosto. Na tej prireditvi sva prvič, saj je malo znana. Takih srečanj je kar premalo. Midva imava znance s Koroškega; srečujemo se tudi med letom."

Urška Kavar, Podlublje:

"Ta prireditev je dobra za sosedo. Edino tu se srečamo s koroškimi Slovenci. Skoraj vsako leto pridem z družbo. Ko je z mano prijatelj Primož, združiva vzpon s planinsko turo."

Tržič gorenjska prestolnica

Šušarska nedelja je privabila v Tržič toliko obiskovalcev, da so ga ta dan povečali v prestolnico Gorenjske. Široka je bila tudi ponudba na stojnicah, kjer ni manjkalo obutve.

STOJAN SAJE

Tržič - Angelska nedelja, kot so nekdanje imenovali tržiški čevljarji sejmski dan v začetku septembra, je opravičila svoje ime. Sonce je zgodaj obsijalo mesto, ki so ga ta dan krasile pisane strehe stojnic. Več kot tristo so jih postavili na ulicah od vhoda v Tržič do Kurnikove hiše in cerkve na Trgu svobode.

Ponudba je bila tudi na 42. Šušarski nedelji široka. Svoje izdelke so ponujali razni rokodelci, obrtniki in trgovci. Najti je bilo moč drobne reči za vsakdanjo rabo in večje dragocenosti, od motorjev do avtov. Seveda je bilo veliko oblačil in zlasti obutve. Paviljon NOB je krasila razstava Območne obrtne zbornice Tržič, kjer so se predstavili domači izdelovalci obutve in predelovalci kož. Svoje stojnice so prvič postavili skupaj pred stavbo. Kot sta povedala Mihaela in Miha Gros, je bila to ideja čevljarjev. Zraven so bile stojnice domačega Peka, vmes kranjski čevljar Andrej Galun z ročno izdelavo obutve, povsem na koncu trga pa stojnice žirovske Alpine. Vital Justin in Iva Peternelj iz Žirov sta dejala, da so tam že dolga leta. Ne moti jih, da okrog njih ni več čevljarjev. Pred Turistično promocijo-

Na Šušarski nedelji so bile stojnice dobro založene tudi z obutvijo.

skim in informacijskim centrom Tržič so imeli celo goste iz Madžarske in Avstrije s tipično hrano in okrasnimi predmeti. Izdelke umetne obrti iz lesa, povezane s čevljarstvom, sta predstavila Jernej in Majda Kosmač iz Bistrice. V njihovi delavnici so otroci sestavljali čevljarja iz koščkov lesa, barvali risbo delavnice in spoznali novo miselno igro. V čevljarstvu delavnici ob glavnem odru sta z otroki izdelovali preprosta obuvala Vesna Preisinger

in Mira Geč iz Peka, pridružil pa se jim je tudi oblikovalec Milan Gačanovič.

Predsednica Turističnega društva Tržič je v nagovoru obiskovalcem izrazila upanje, da se bodo vrnili domov z lepimi vtisi. Podelila je deset nagrad mladim, ki so ustvarjali v likovnem natečaju na temo obutve; zmagal je Robert Pristov. Razglasila je tudi najlepše stojnice. Med čevljarji je dobil priznanje Marko Brodar iz Tržiča, med domačini pa društvo Sv.

Neža z Brezij pri Tržiču. Zbrane sta pozdravila podžupan madžarske občine Dabas in mestni svetnik Borovlj, ki sta odprla sod piva s tržiškim županom Borutom Sajovicem. Slednji je izrazil željo, naj Šušarska nedelja uspeva še naprej. Jože Lavtežar iz uprave Peka je obljubil, da bodo pri tem pomagali. Kot je menila Tržičanka Irena Duša, je prav, da mesto ohranja tradicijo in sprejme toliko obiskovalcev sejma.

KLANJ

Mali šmaren tudi znanilec jeseni

Danes, 8. septembra, se katoličani spominjajo Marijinega rojstva, ki je ob Jezusu in Janezu Krstniku edina, pri kateri se katoliška Cerkev ne spominja le dneva smrti, kot je običaj pri drugih svetnikih, ampak tudi rojstva. Praznik Marijinega rojstva so začeli v vzhodni cerkvi praznovati že v 9. stoletju, ko se je v bizantinski vzhodni liturgiji začelo tudi cerkveno leto. Ko se je praznovanje selilo na zahod, so v Rimu za praznovanje Marijinega rojstva izbrali 8. september. Naši predniki so praznikoma Marijinega vnebovzvetja in rojstva izbrali slovensko ime: veliki in mali šmaren ali velika in mala maša. Ponekod na mali šmaren po starem običaju še blagoslavlja rože, nekateri pa praznik izberejo za romanje v Marijina svetišča. Mali šmaren je v ljudskem izročilu tudi znanilec jeseni. Pregovora pravita: Mala maša za suknjo vpraša in Mala maša - v vsakem grmu paša. V tem času naj bi se živina zaradi mrzlega vremena s planin že selila v dolino. J. K.

KLANJ

Pocenitev naftnih derivatov

Danes so se v skladu z vladno uredbo spet spremenile maloprodajne cene naftnih derivatov, tokrat so se vse znižale. 95-oktanski motorni bencin se je pocenil za 2,5 centa, na 1,117 evra za liter, 98-oktanski bencin za 2,6 centa, 1,139 evra, dizelsko gorivo za 1,8 centa, na 1,043 evra, in kurilno olje za 1,5 centa, na 0,596 evra za liter. C. Z.

Mladoporočenci

Na Bledu sta se 28. avgusta poročila Jan Kalous in Marjetka Kürner, 29. avgusta Tomo Soklič in Irena Teran, Bogdan Pogačar in Mateja Plevel, Gregor Sračnjek in Tina Tošič, Andrej Bregar in Vesna Čebulj ter Gabrijel Smrekar in Alenka Zorn, v Begunjah pa Elvis Demšar in Mateja Resman. Mladoporočencem čestitamo in jim podarjamo polletno naročnino na Gorenjski glas.

Novorojenčki

Minuli teden se je na Gorenjskem rodilo 46 novorojenčkov in sicer enako dečkov kot deklic. V Kranju se je rodilo 16 dečkov in 17 deklic, med katerimi sta bili tudi dvojčici. Najlažja je bila ena od dvojčic, ki je tehtala 2.280 gramov, najtežji pa je bil deček, ki je ob rojstvu tehtal 4.375 gramov. Na Jesenicah je prvič zajokalo 7 dečkov in 6 deklic. Najtežji deček je tehtal 4350, najlažja deklica pa 2320 gramov.

vremenska napoved

Napoved za Gorenjsko

Danes, v sredo in četrtek bo pretežno jasno. Zjutraj bo lahko po kotlinah megla.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

TOREK

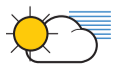
5/22°C

SREDA

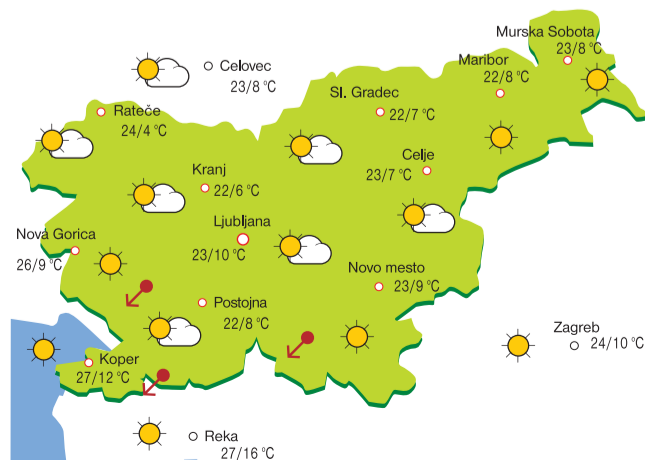

6/23°C

ČETRTEK

6/24°C

RADIO KRANJ
 97,3 MHz
 GORENJSKI NEGAŠRDEK
 www.radio-kranj.si

RADIO KRANJ d.o.o.
 Stritarjeva ul. 6, KRANJ

TELEFON:
 (04) 281-2220 REDUKCIJA
 (04) 281-2221 PROMER
 (04) 2022-222 PROGRAM
 (051) 303-505 PROGRAM GSI

FAX:
 (04) 281-2225 REDUKCIJA
 (04) 281-2229 PROMER

E-pošta:
 radiokranj@radio-kranj.si

razpredrilo

GG

PRILOGA GORENJSKEGA GLASA

Zmagovalka Slovenske popevke 2009 po rminenju strokovne žirije, skladba v celoti, izvajalka Anika Horvat / Foto: Zaklop

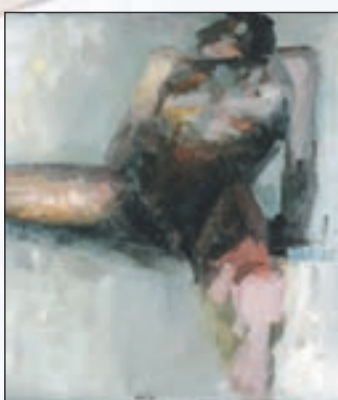

GLASBA

PRIMORKA OBVLADA POPEVKO

Zmagovalka strokovne žirije Slovenske popevke 2009 Anika Horvat je v nedeljo nešteto krat ponovila, da se ni prijavila na popevko zaradi zmage.

02

KULTURA

VOZLJEVA TIHOŽITJA IN FIGURE

Odprtje pregledne razstave olj na platnu, nastalih med leti 2000 in 2009, bo akademski slikar Franc Vozelj pospremil z izidom monografije.

03

LJUDJE

ČETRTOVA PROMENADA

Vsako leto so na Pop TV in Kanalu A organizirali Promenado na domačem dvorišču, tokrat so se preselili v ljubljanske Križanke. / Foto: Tina Dokl

08

TOREK_08.09.2009

GLASBA

PRIMORKA ANIKA OBVLADA POPEVKO

Zmagovalka strokovne žirije Slovenske popevke 2009 Anika Horvat je v nedeljo nešteto krat ponovila, da se ni prijavila na popevko zaradi zmage oziroma tekmovanja, temveč želi, da se razbijejo tovrstni stereotipi in da se nastopajoči na podobnih festivalih začnejo zabavati in družiti.

Alenka Brun

Najstarejši festival, letošnja Slovenska popevka, je bila tokrat namesto v ljubljanskih Križankah doma: v dveh studiih Televizije Slovenije in morda je njen scenarij spominjal na klasično, televizijsko, festivalno podobo, vendar je bila gledljiva. Verjetno tudi zato, kar sta 47. Popevko vodila **Bernarda Žarn** in **Mario Galunič**, ki se pač na svoje delo spoznata.

Mario je sovoditeljico ljubkovalno tokrat klical po znanem nadimku Berni, dodal pa mu je tudi novega 'zlata Bernarda', saj je bila njena oprava tokrat sijoče, rumene barve. Prijetno, z ravno prav resnosti, humorja in umirjenosti sta voditelja popeljala popevko skozi dve uri in pol, med dvanajstimi nastopajočimi pa je na koncu slavila pesem **Samo ti**, ki jo je odpela Primorka, ena boljših slovenskih pevk **Anika Horvat**. Zapela je pesem Rudija Bučarja, ki ga poznamo iz dueta z Alyo z letošnje Eme, vendar, če smo iskreni, je Anika v svoji pevski karieri odpela že kvalitetnejše pesmi. Sinoči je dobila poleg glavne nagrade strokovne žirije za najboljšo pesem v celoti na letošnji Slovenski popevki še dodatnih tisoč evrov za najboljšo interpretacijo in tako odnesla domov vsega skupaj tri tisočake. Anika je na Slovenski popev-

Prifarske muzikante je na Slovenski popevki 2009 izbralo občinstvo. / Foto: Zaklop

ki nastopila pred tremi leti in tudi takrat zmagala.

Ljudstvo pa je izbralo svojo najljubšo popevko. **Prifarski muzikanti** so sicer nastopili kot predzadnji med dvanajstimi finalisti, vendar dokazali, da se stil Lada Leskovarja oziroma Franka Sinatre v pravi preobleki in s pravim glasom vedno obrestuje. Priznanje in denarno nagrado strokovne komisije za najboljšo besedilo Slovenske popevke 2009 je dobil izvajalec **Gašper Rifelj** za Ti veš - oziroma avtorica besedila Miša Čermak, najboljši mladi izvajalec pa je postal **Andrej Vozlič** alias **Juliette Justine** s precej drugačno moško izvedbo pesmi Zate in drugačnimi pevskimi spodobnostmi, kot smo jih vajeni pri slo-

venskih pevcih na festivalih in podobnih prireditvah.

Smo pa med nastopajočimi finalisti spremljali tudi znana (stara) imena slovenske glasbene scene, kot so Senci (če so Prifarski muzikantje na koncu glasovanja dobili čez dva tisoč glasov, pa Anika Horvat, 19-letni debitant Gašper Rifelj in Manca Špik čez tisoč - letos je bila izbrana za prvo rezervo, vendar se ji je nasmehnila sreča in se je na koncu uvrstila med finaliste, je Senci zbrala le 47 glasov), pa Romana Krajncan, Regina, Samuel Lucas, ki pod okriljem dvojca Rupel-Klinar postaja na slovenski glasbeni sceni prepoznaven, vrnil se je tudi Tomaž Domicelj (tokrat v duetu), Apolonija je odpela Se-

slepim?; solo nastop Aleksandre Cavnik kot prve, pa je do zadnje odpete pesmi že skoraj utonil v pozabo.

Slovensko popevko 2009 je tudi letos spremljajo precej nastopajočih gostov. Izvrstna **Daniela**, ki je v hrvaščini zapela Vem, da danes bo srečen dan in tako skupaj s kasnejšim nastopom ravno tako izvrstne **Alenke Godec** nastop izkoristila za promocijo prihajajočega koncerta v Ljubljani. Zelo zanimiv je bil še baladno žalosten nastop estradnice **Saše Einsidler**. Stara popevka Zato sem noro te ljubila je iz njenih ust zvenela življenjsko, medtem ko nam je ob **Severu Gjurin** in njeni izvedbi pesmi Včeraj, danes, jutri, preprosto zastal dih.

Jesen počasi, a vztrajno trka na vrata. S seboj prinaša tudi nekaj vsakdanje rutine in različne opravke, ki jih v Planetu Tuš popestrimo z bogatim dogajanjem, številnimi zanimivostmi in odlično zabavo.

Razstava eksotičnih živali

Od petka, 11. septembra, od 12. ure, do nedelje, 13. septembra, do 13. ure, bo Planet Tuš v znamenju eksotike, saj bo gostil razstavo najzanimivejših in ne ravno tipičnih hišnih ljubljencev, ki jo organizira društvo Bioexo. Ogleдали si boste lahko kače, kuščarje, žabe, pajke in škorpijone ter se seznanili z njihovo oskrbo in potrebnimi dovoljenji. V okviru razstave bo v soboto, 12. septembra, ob 11. uri predavanje o lastništvu eksotičnih živali, ob 17. uri pa ustvarjalna delavnica za otroke.

Zabava s skupino Mambo Kings

V petek, 25. septembra, bo od 21. ure dalje na bowlingu zabava z vedno vročo skupino Mambo Kings. Ne zamudite njihovega železnega repertoarja, ki spravi na plesišče staro in mlado ter je garancija za odlično in nepozabno rajanje. **Vabljeni, vstop je prost.**

Dežela zdravja za Vas pripravlja:

Da vas v posteljo ne položijo že prvi hladnejši jesenski dnevi, pripravljamo v Deželi zdravja različne dogodke in nasvete, s katerimi boste vaše zdravje postavili na prvo mesto.

Optike Clarus vam v petek, 4., in v soboto, 5. septembra, ter v petek, 2., in v soboto, 3. oktobra, opravijo brezplačen pregled vida.

Ste vedeli, da lahko s pravilno prehrano zmanjšate potenje in celo umirite nočno nadlogo, kot je smrčanje? **Vabljeni na svetovanje o zdravi prehrani** z merjenjem indeksa telesne mase, ki bo v petek, 18., in v soboto, 19. septembra, ter v petek, 16., in v soboto, 17. oktobra.

V Deželi zdravja vam bodo za vaša vprašanja na voljo tudi zdravniki s področja ThetaHealinga, akupresurne masaže, homeopatije, SU JOK terapije, obvladovanja stresa, učinkovitejšega učenja in kristaloterapije. Preizkusili se boste lahko še v vizažiranju z naravno kozmetiko. Pridite v petek, 11., in v soboto, 12. septembra, v petek, 25., in v soboto, 26. septembra, v petek, 9., in v soboto, 10. oktobra, ter v petek, 23., in v soboto, 24. oktobra.

Zlata Berni, zmagovalka Anika Horvat in Mario / Foto: Zaklop

Andrej Vozlič / Foto: Zaklop

Gašper Rifelj / Foto: Zaklop

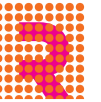
Na Planet!

V jesen odet je naš Planet!

www.planet-tus.si

kjer so zvezde doma

KULTURA

VOZLJEVA TIHOŽITJA IN FIGURE

Odprtje pregledne razstave olj na platnu, nastalih med leti 2000 in 2009, bo akademski slikar Franc Vozelj pospremil z izidom monografije.

Igor Kavčič

V četrtek, 10. septembra, ob 19. uri bo v Galeriji Mestne hiše odprtje pregledne razstave del akademskega slikarja, domačina iz Kranja Franca Vozlja. V obeh osrednjih galerijah, ki jih upravlja Gorenjski muzej, Mestni hiši in Prešernovi hiši, ter v Mali galeriji Likovnega društva Kranj, bo razstavil olja na platnu, ki jih je ustvaril v obdobju zadnjih devetih let. Franc Vozelj se je po končani srednji šoli za oblikovanje vpisal na Akademijo za likovno umetnost v Ljubljani, kjer je leta 1979 diplomiral na oddelku za slikarstvo. Leta 1981 je končal podiplomski študij slikarstva pri profesorju Janezu Berniku. Član Društva slovenskih likovnih umetnikov je od leta

1980. Doslej je imel več kot osemdeset samostojnih razstav in sodeloval na več kot stotih skupinskih razstavah doma in v tujini. Njegova nosilna motiva v zadnjih letih sta tihožitje in figuralika, predvsem akt. Obsežen slikarski opus, ki se v strnjem nizu poraja tri desetletja, kaže zaupanje v izpovedno moč klasičnih likovnih tem, kakršni sta človeška figura in tihožitje, je k razstavi zapisal kustos razstave, dr. Damir Globočnik. Prav akt bo v središču pozornosti v Mestni galeriji, kjer bo predstavil predvsem velike formate, ter v Mali galeriji, kjer bodo na ogled mali formati. Galerija Prešernove hiše bo v znamenju tihožitij.

Vozelj je z Globočnikom sodeloval tudi pri izboru del, ki jih bo tokrat predstavil. Skupaj bo na ogled skoraj štirideset del, še večjo razstavo pa slikar pripravlja za Slovenj

Gradec, kjer bo v jeseni imel pregledno razstavo svojega celotnega ustvarjalnega opusa od zaključka akademije naprej. Na odprtju razstave bo Vozelj predstavil tudi monografijo, v kateri je ob nosil-

nem besedilu dr. Damira Globočnika izbranih še več zapisov likovnih kritikov, ki so v vsa ta leta spremljali njegov umetniški opus, ti pa bodo podkrepili tudi z več kot 50 reprodukcijami.

V JESEN Z GLASBENIMI VIRTUOZI

Igor Kavčič

Jesenske serenade že trintrideseto leto podaljšujejo poletje in z melodijami odličnih mladih glasbenikov na najboljši način najavljajo tudi novo koncertno sezono. Letošnje bogate sadove bodo obrodili godalni kvartet *Godalika*, harmonikar *Marko Hatlak*, *Komorni zbor Krog* in *Prokofiev Guitar Duo*, glasba pa se bo tudi letos prepletala s poezijo.

"Resnost izvajalcev, njihov umetniški naboj ter želja po rasti in posredovanju lepega so tiste vrline, ki ne čutijo recesije, inflacije in drugih tegob," o Jesenskih serenadah razmišlja Boris Renner, ki je tokrat oblikoval njihov spored. Organizator serenade je že vsa leta Glasbena mladina ljubljanska, že enaindvajseto leto pa se jim pridružuje tudi Združenje Glasbene mladine Jesenice. Ob Ljubljani, Preski, Dravogradu, Vipavskem Križu, Ajdovščini serenade na-

mreč tudi letos prihajajo na Jesenice.

Stalno prizorišče Jesenskih serenad bo tudi letos Kosova graščina, eden od štirih koncertov, nastop Komornega zbora Krog, pa bo v bližnji Župnijski cerkvi sv. Lenarta na Jesenicah. Že danes, v torek, 8. septembra, ob 20. uri zvečer bo pod naslovom "Ole!" kitarske mojstrovine Boccherinija, Turina, Rodriga ... predstavljali Prokofiev Guitar Duo (Nejc Kuhar in Mak Grgič). Petkov zborovski kon-

cert bo, kot rečeno, v jeseniški župnijski cerkvi, "krogovci" pa bodo pod vodstvom Žive Ploj Peršuh prepevali glasbo različnih obdobij od zgodnje renesanse do sodobne glasbe 20. in 21. stoletja. Naslednji torek bo sledil koncert Godalnega kvarteta Godalika, ki bo predstavljala skladbe Nina De Gleirie, v petek pa še nastop enega največjih sodobnih slovenskih harmonikarskih virtuozov Marka Hatlaka. Koncerte in umetniško besedo bo povezoval Klemen Bunderla.

ABONMA "SMEJMO SE"

V dvorani na Češnjici v Železnikih letos pripravljajo gledališki abonma s petimi komedijami.

Igor Kavčič

Vsak tretji petek, skupaj pa petkrat v sezoni, bodo tudi v Selski dolini dobili svoj gledališki abonma. "Za gledališki abonma sva se odločila zato, da bi obogatila kulturno ponudbo v Železnikih," je povedal **Jure Lušina**, ki z ženo **Veroniko** že več let vodi bife in restavracijo pod nekdanjo kino dvorano na Češnjici. Letos so v goste povabili pet komedij, ki jih v zadnjih letih lahko štejemo v sam vrh tega žanra pri nas. To so monokomedija *Jamski človek*, ki jo je Uroš Fürst ponovil že več stokrat. *Čefurji raus* je duhovita odrska postavitev knjižne uspešnice Gorana Vojnovića, za katero je ta v tem letu pobral najpomembnejše nagrade, med drugim kresnika in nagrado Prešernovega skla-

da. Le kdo si ne bi zaželel večera v družbi z vedno duhovitima Gašperjem Tičem in Natašo Tič Ralijan ... V njuni komediji *Agencija za ločitve* vam na humoren način povesta, da smo ljudje točno taki in nič drugačni. Komedija *Laži, ampak pošteno* je najnovejša monokomedija direktorja kranjskega Prešernovega gledališča Boruta Veselka, *Douhtar pod mus* pa je predstava nadkriljivega primorskega poeta, kantavtorja in odličnega igralca PDG Nova Gorica. Vpis v abonma se je začel včeraj, vse, ki se boste zanj odločili, pa čakajo zagotovljen sedež, nižja cena vstopnice, pravčasno pa vas bodo tudi obveščali o programu predstav Kulturnega društva Češnjica. Vpis abonmaja bo potekal do 21. septembra v restavraciji Lušina, dodatne informacije pa dobite tudi na elektronskem naslovu kdcnesnjica@gmail.com.

Radio Triglav
RADIO TRIGLAV JESENICE, d.o.o., Trig Toneta Čuljara 4, JESENICE
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

RADI GREMO V PREŠERNOVO GLEDALIŠČE. KAJ PA VI?

VPIŠITE ABONMA - od 7. do 19. septembra 2009!
www.pgk.si
telefon 04 20 10 200

REDNI ABONMA:
N. V. Gogolj REVIZOR
V. Möderndorfer LEP DAN ZA UMRET
T. Williams STEKLENA MENAŽERIJA
I. Cankar HLAPCI
D. Jovanović ZNAMKE, NAKAR ŠE EMILIJA (Gledališče Koper)

in še več v SUPERABONMAJSKI ponudbi:
H. Müller MACBETH AFTER SHAKESPEARE (Miniteater & CD Ljubljana)
P. Ripley VINCENT RIVER (Gledališči GLEJ & ŠKUC)
B. Završan SOLISTIKA (Društvo Familija & MGL)
D. Muck - J. Ivanušič BOŽIČNI VEČER (Gledališče Koper)

TELEVIZIJA

NOVOSTI SOBOTNEGA POPOLDNEVA

Alenka Brun

Oddaja Televizije Slovenija **Sobotno popoldne**, ki jo gledalci poznajo po zgodbah iz sveta živali, po zdravstvenih, kuharskih in vrtičkarskih nasvetih, po obravnavi različnih alternativnih praks in predstavitvi življenjskih zgodb in izkušenj, je v soboto s kar nekaj novostmi zakorakala v novo sezono. Oddaja je na sporedu vsako soboto na prvem programu Televizije Slovenija med 15.55 in 18.35. Dosedanji voditeljica oddaje Sobotno popoldne **Tanji Bivic** se je pridružil tudi sovoditelj **Rok Kužel**, ki bo nekatere teme pretresel z moškega stališča.

Rok Kužel ni novo ime slovenskega medijskega prostora, saj je svojo medijsko pot začel že v srednji šoli na Radiu Cerklje (danes Odmev). Poletje po srednji šoli je preživel na Radiu Koper, kjer je vodil mladinsko oddajo Bla bla. Nadaljeval je na Valu 202, kjer je poslušalkam in poslualcem v šestih letih lepšal nedeljske večere in zgodnja jutra. Lotil se je tudi televizijskega ustvarjanja, kar je zanj predstavljalo nov izziv. Televizijsko kariero je začel v oddaji Študentska, nadaljeval pa s torkovimi jutri v oddaji Dobro jutro. Sedaj je nedeljske

Foto: Televizija Slovenija

Tanja Bivic in Rok Kužel

in jutranje termine zamenjal s sobotnimi, kjer ga bodo gledalci in gledalke lahko spremljali v tandemu s Tanjo Bivic, občasno pa se bo preizkusil tudi za kuharskim pultom s kuharskim mojstrom Damijanom.

Naslednja novost oddaje je še rubrika **Nasvet**, kjer boste izvedeli marsikaj koristnega - od tega kako učinkovito varčevati, kam vlagati denar, kako se spopasti z davki, kaj ponuja slovenski trg nepremičnin ...

V rubriki **Z Damijanom** je kuharski mojster Damijan dobil novo kuhinjo. Ustvarjalci oddaje Sobotno popoldne pa želijo v rubriki Z Damijanom vključiti gledalce in gledalke in jih vabijo, da se preizkusijo za Damijanovim kuharskim pultom. Izbrali pa bodo tiste, ki bodo predlagali kakšno zares zanimivo jed. Vse, ki spremljajo oddajo, čakajo sveži in inovativni recepti in še več koristnih kuharskih nasvetov.

LJUBEZEN SKOZI ŽELODEC

Na Pop TV prihaja nova kuharska oddaja Ljubezen skozi želodec, ki bo na sporedu ob nedeljah. Voditelja in scenarista oddaje Luka Novak in Valentina Smej Novak bosta gledalce pod budnim očesom režiserja Petra Bratuše v svet sodobne družinske kuharije prvič popeljala 20. septembra ob 18.20.

Alenka Brun

Prava kuharija se dogaja doma in je narejena s srcem, predvsem pa sploh ni zapletena. Za vsakega se najde prostor pri štedilniku, za vsakega stol pri mizi in čisto vsak si lahko vzame čas za kuharijo. Kuharija nas pravzaprav poišče kar sama; tako kot ljubezen, ki nas udari kot strela, tako nas enkrat premami vonj pečenke, ki se rožmarinasto peče v pečici. In ljubezen je tu. Kuharija je ena sama ljubezen, strast, in zato pravimo, da gre 'ljubezen skozi želodec'.

Kuhanje v **Ljubezni skozi želodec** temelji na sestavinah, ki jih dobimo dobesedno za vsakim vogalom, no, v sleherni lokalni trgovini, saj je posneta doma, v vsakdanjih okoliščinah - v kuhinji, kjer se kuharija zares dogaja: brez profesionalne opreme, vendar z veliko dobre volje in dobrimi lonci, z domačimi in lokalnimi sestavinami. Kuharija se dogaja pri nas, v Sloveniji, z recepti iz svetovne klasike, ki pa so v domači kuhinji takšni, kot bi v njej dobesedno zrastle. Kot je rekla sestra Vendelina, se testo prav ne zamesi, če ga ne vzame v roke ljubeča roka, in tudi najbolj vsakdanja solata lahko postane pravi mali

Foto: arhiv oddaje

praznik, če nanjo položimo rahlo popečeno školjko in jo prelijemo z limonovo polivko. Kuharija mora biti dostopna, tako cenovno kot časovno. In življenje je preprosto, preživimo ga lahko vsak dan v kuhinji tudi z otroki. In zato vsujmo tiste testenine v lonec, dodajmo jim še malo brokolija, popecimo česen na oljčnem olju, potresimo s parmezanom - in uživajmo v življenju.

"Hitro popoldansko kosilo? Ni problem: oslič s pestom, zraven rezanci z jurčki in še smetanov zavitek za povrh, ki ga Luka z mas-

lom poškropi kot kakšen konceptualni slikar, medtem ko Valentina nežno vleče testo. Prekmursko družnje ob meglicah nad mursko vodo se konča s pečeno koruzo ob ognju, pripravo prekmurskih brusket s fižolovo solato pa s tlačenko z bučnim oljem. Še prej pa je Luka zakuril velik žar in na njem spekel svinjska rebra po teksaško in zrezek po florentinsko. Ad hoc večerja po službi, ko Valentina povabi babice, ki sprva nezaupljivo gledajo kitajsko marinirana rebra in azijsko začinjeno karpacho, se konča

z navdušenjem nad rahlo zelenjavno tempuro in svežimi solatnimi zvitki."

Ljubezen skozi želodec nas vabi, da naredimo nekaj za prijatelje, za mame, za stare mame, za tete in nečake, da polovimo svoje otroke, jih posadimo za mizo ali pa jim damo zadolžitev v kuhinji. Kajti pri kuhariji ne gre samo za hrano, gre za druženje, družinske povezanosti, okoljsko ozaveščenost in načela zdrave prehrane. In če vsa bo ob gledanju kuharije Novakovih zgrabilo, potem je to ljubezen na prvi pogled.

Prihranite denar in obvarujte okolje s kroglo Wellos za pranje perila!

Z uporabo krogle Wellos manj umazano perilo perite brez detergenta, pri bolj umazanem pa dodajte 20 odstotkov priporočljive količine detergenta. Življenjska doba krogle je tri leta oziroma tisoč pranj. Redna cena krogle Wellos: 36 EUR

Cena za naročnike s 15-odstotnim popustom: 30,6 € + poština

Več o izdelku vrhunske kakovosti si preberite na: www.mp-prodaja.si.

Gorenjski Glas

Naročila sprejemamo na: 04/201 42 41, narocnine@g-glas.si ali na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju, vsak dan od 8. do 19. ure, v petek do 16. ure.

ZA NAJMLAJŠE OD 1 DO 5 LET

Ob nakupu vseh 5 knjig dobite knjigo **Kako je Fik zrasel brezplačno.**

Za naročnike 5€ + poština

Za naročnike 5€ + poština

Za naročnike 5€ + poština

Za naročnike 4€

Za naročnike 5€ + poština

Za naročnike 5€ + poština

Knjige lahko kupite na Gorenjskem glasu, vsak dan od 8. do 19. ure, v petek do 16. ure. Naročite pa lahko na telefonski številki: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

FILM, KINO, MODA

LEPOTNE SKRIVNOSTI

PLETENINE, MODNI TREND JESENI

Tania Mendillo

Pletenine so v hladnejših mesecih vedno zelo priljubljene, tokrat pa so modni oblikovalci poskrbeli, da imajo v modi posebno mesto, tako so pleteni plašči, jope, pelerine, obleke in preveliki puloverji to sezono pomembni sestavni del vsake modne garderobe.

Pleten plašč

Naj bo dolg in ozek ali pa kratek do bokov, s pasom, okrašen z barvnimi vzorci, kakorkoli, ne le da vam bo to-

plo, z njim boste osvežile in obnovile svojo jesensko garderobo.

Pletena jopa

Pletena jopa je lahko to jesen zaključni del vsake modne kombinacije, preprosto jo oblecite čez bluzo, puli ali k elegantnemu kostimu namesto suknjiča. Barve naj

bodo umirjene, v različnih odtenkih sive, črne ali vijolične, tako jih boste lažje kombinirali z drugimi oblačili.

Kašmir, večer luksuz

To sezono, ko je pletena moda na vrhuncu svoje uporabnosti, si lahko privoščite kralja pletenin, kašmir. Pulover ali jopica iz kašmira je

vsekakor dobra investicija v modno garderobo.

Ovijte se v pletenino

Pleteni kosi oblačil, v katerih se lahko ovijete, delujejo

zelo ženstveno. Omislite si pleten bolero s podaljšanimi sprednjima deloma, ki ju lahko ovijete okrog pasu, ramen ali celo vratu. Nakit naj bo broška, ki bo poskrbela, da šal stoji na mestu.

Preveliki puloverji in pletene obleke

Letošnjo jesen v trgovinah lahko izbiramo med številnimi velikimi pletenimi puloverji, ki delujejo zelo udobno in taki tudi so. Nevarnost je le v tem, da v ste njem videti, kot da ste si nadeli vrečo za krompir. Zato uporabite pas, da poudarite silhueto svojega telesa. Enako velja za pletene obleke, za piko na i ne pozabite na dobro izbran nakit.

ODLIČNE KRITIKE ZA SLOVENKO

Alenka Brun

Slovenka, novi film režiserja Damjana Kozoleta, je na premieri na 15. sarajevskem filmskem festivalu navdušila občinstvo in strokovno javnost. Prve kritike so bile odlične, vse pa so izpostavile tudi izjemno igro debitantke Nine Ivanišin, ki igra študentko, ki se pod šifro Slovenka skrivaj prostituira.

Celo ameriški Variety je bil navdušen nad glavno igralko, saj je zapisal, da "je Nina Ivanišin naredila izjemen debut" in da "je ena najbolj hladnih in preračunljivih antiherojk, ki so s svojo mili-

no obsijale filmsko platno", ter nadaljuje, da "s svojo pojavo deluje kot Sneguljčica, ki kljub nemorali v vsakem prizoru dela svoj lik human, če ne celo simpatičen", filmu pa napoveduje, da bi moral imeti dobro svetovno distribucijo.

V času sarajevskega festivala so bile že prodane tudi svetovne pravice za film, ki jih je odkupila berlinska distribucijska hiša M-Appeal, ki bo Slovenko distribuirala po svetu. V Sloveniji bo za film skrbela distribucijska hiša Cinemania Group, Slovenka pa prihaja v domače kinodvorane 1. oktobra, potem pa jo čaka še cela serija svetovnih filmskih festivalov.

Foto: arhiv filma

GG | mali oglasi

04/201 42 47, e-pošta: malioglas@g-glas.si
www.gorenjskioglas.si

DRŽAVNI SOVRAŽNIKI

V KOLOSEJU OD 10. SEPTEMBRA

Vabljeni na premierno predstavo, ki bo **8. septembra** ob 20. uri v Koloseju De Luxe.

Prvih 20 bralcev Gorenjskega glasa, ki bo 9.09. na blagajno prineslo ta kupon, bo prejelo 2 vstopnici za ogled premierne predstave!

Publikite! Število vstopnic je omejeno!
Vstopnice lahko dvigujete od 17. ure dalje.

KOLOSEJ De Luxe

www.kolosej.si

KINO SPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Torek, 8. 9.
18.20, 21.20 NESLAVNE BARABE
(Ne pripravamo ogleda mlajšim od 16 let!)
16.20, 18.10, 20.00 GARFIELD IN FESTIVAL ZABAVE
16.10 G-FORCE 3D
18.00, 19.50, 21.40 BREZ POVRATKA 4 3D
(Ne pripravamo ogleda mlajšim od 16 let!)

Sreda, 9. 9.
17.00 NESLAVNE BARABE
20.00 DRŽAVNI SOVRAŽNIKI
16.20, 18.10, 20.00 GARFIELD IN FESTIVAL ZABAVE
16.10 G-FORCE 3D
18.00, 19.50, 21.40 BREZ POVRATKA 4 3D
Četrtek, 10. 9.
16.00, 18.45, 21.30 DRŽAVNI SOVRAŽNIKI
18.20, 21.20 NESLAVNE BARABE
16.10 G-FORCE 3D
18.00, 19.50, 21.40 BREZ POVRATKA 4 3D

Petek, 11. 9.
16.00, 18.45, 21.30 DRŽAVNI SOVRAŽNIKI
18.20, 21.20 NESLAVNE BARABE
16.10 G-FORCE 3D
18.00, 19.50, 21.40, 23.30 BREZ POVRATKA 4 3D

Sobota, 12. 9.
16.00, 18.45, 21.30 DRŽAVNI SOVRAŽNIKI
15.20, 18.20, 21.20 NESLAVNE BARABE
14.20, 16.10 G-FORCE 3D
18.00, 19.50, 21.40, 23.30 BREZ POVRATKA 4 3D

Nedelja, 13. 9.
16.00, 18.45, 21.30 DRŽAVNI SOVRAŽNIKI
15.20, 18.20, 21.20 NESLAVNE BARABE
14.20, 16.10 G-FORCE 3D
18.00, 19.50, 21.40 BREZ POVRATKA 4 3D

Ponedeljek, 14. 9.
16.00, 18.45, 21.30 DRŽAVNI SOVRAŽNIKI
18.20, 21.20 NESLAVNE BARABE
16.10 G-FORCE 3D
18.00, 19.50, 21.40 BREZ POVRATKA 4 3D

PLANET TUŠ, KRANJ

Torek, 8. 9.
19.50, 21.50 BREZ POVRATKA 4 3D
21.20 COCO CHANEL

15.20, 17.30, 19.30 GARFIELD IN FESTIVAL ZABAVE (sinhronizirano)
15.40, 17.50 G-FORCE 3D
16.40, 18.50, 21.10 GRDA RESNICA
16.20 LEDENA DOBA 3: ZORA DINOZAVROV (sinhronizirano)
17.00, 20.20 NESLAVNE BARABE
18.30, 20.50 SNUBITEV

Sreda, 9. 9.
19.50, 21.50 BREZ POVRATKA 4 3D
21.20 COCO CHANEL
15.20, 17.30, 19.30 GARFIELD IN FESTIVAL ZABAVE (sinhronizirano)
15.40, 17.50 G-FORCE 3D
16.40, 18.50, 21.10 GRDA RESNICA
16.20 LEDENA DOBA 3: ZORA DINOZAVROV (sinhronizirano)
17.00, 20.20 NESLAVNE BARABE
18.30, 20.50 SNUBITEV

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Četrtek, 10. 9.
20.00 TAXI 4

Petek, 11. 9.
18.00 TAXI 4
20.00 PRENAŠALEC 3

Sobota, 12. 9.
18.00 PRENAŠALEC 3
20.00 TAXI 4

LINHARTOVA DVORANA, RADOVLJICA

Četrtek, 10. 9.
20.00 SVETI JURIJ UBIJE ZMAJA

Petek, 11. 9.
18.00 PREROKBA
20.10 LJUBEZEN NIMA CENE

Sobota, 12. 9.
18.00 LJUBEZEN NIMA CENE
20.00 PREROKBA

Nedelja, 13. 9.
18.00 PREROKBA
20.10 SVETI JURIJ UBIJE ZMAJA

KINO ŽELEZAR, JESENICE

Petek, 11. 9.
18.00 HARRY POTTER IN PRINC MEŠANE KRVI

Sobota, 12. 9.
18.00 HARRY POTTER IN PRINC MEŠANE KRVI

1	6		5			4	3	
	9		7			8		
		4			8	5	2	
			8	1		9		
5		7	6		2	8	1	
		9		5	4			
		5	2	4		3		
		3			1		9	
4	8				5		6	7

Rešitev

4	9	7	5	6	1	8	7
5	6	1	8	7	9	4	2
8	1	9	4	7	2	5	6
2	4	9	7	5	6	1	8
1	8	7	6	9	4	2	5
7	5	6	4	1	8	2	9
6	2	5	8	9	1	7	4
9	8	1	9	7	2	5	6
8	7	2	6	7	5	8	9

SUDOKU

Navodila: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odelbeljenih devetih kvadratov.

Sestavila: Petra F.

CENEJE DO UČBENIKOV

Na letošnjem sejmu rabljenih šolskih knjig v Kranju je bilo še največ zanimanja za gradivo za slovenščino in tuje jezike ter vaje za maturo.

Ana Hartman

Vavli Mestne občine Kranj je minulo soboto potekal tradicionalni sejem rabljenih šolskih knjig. Projekt, ki ga prirejajo društvo prijateljev mladine (DMP), center za socialno delo in klub študentov iz Kranja, omogoča tistim, ki si težje privoščijo nove učbenike, cenejši nakup šolskih knjig, varčnejšim pa prihranek kakšnega evra. Kranjčanka **Anja Lukančič**, ki je zaključila škofoleško gimnazijo, je prodajala srednješolske knjige: "Še največ je šlo knjig za slovenščino, denimo Branja, ter priročniki za priprave na maturo in zbirka maturitetnih pol, nisem pa uspela prodati knjig za angleščino in nemščino, ker imajo v Kranju druge učbenike." Tudi Blejka **Urša Heberle**, ki je obiskovala jeseniško gimnazijo, je ugotavljala, da je največ zanimanja za gradivo za slovenščino in maturo. Kot je dejala, je glede na recesijo in

težke čase pričakovala več zanimanja za rabljene šolske knjige: "Cene so več kot polovico nižje kot v knjigarni." Tudi **Manca Šmejc** iz Trziča, ki je prodajala osnovnošolske učbenike ter gradivo za ekonomsko srednjo šolo in fakulteto, je bila presenečena nad dokaj medlim odzivom; prodala je le učbenik Podjetništvo, nekateri prodajalci pa so se domov vrnili kar z vsemi učbeniki.

Stojnice so bile tako ob koncu sejma še vedno precej obložene z rabljenimi učbeniki. "Največ povpraševanja je bilo po gradivu za slovenščino in tuje jezike ter po vajah za maturo. Ostalo pa mnogi dobijo iz učbeniških skladov, ponekod pa šole organizirajo svoje sejme. Žal nam jo je zagodlo vreme, saj bi v nasprotnem primeru sejem potekal na Slovenskem trgu, kjer bi bilo bistveno več mimoidočih. A če smo vsaj nekaterim omogočili cenejši nakup knjig, je naš namen dosežen," je poudarila predsednica DPM Kranj **Tatjana Škrab Grašič**.

Anja in Eva Lukančič ter Urša Heberle so pričakovale več zanimanja za rabljene učbenike. / Foto: Tina Dokl

SUDOKU ZA OTROKE

		6			
2		3			
			3		1
4		5			
			3		4
			6		

Rešitev:

5	1	6	4	2	3
2	3	1	9	5	4
3	4	6	5	2	1
4	9	2	3	1	6
1	5	3	2	4	6
2	5	3	1	4	6
2	3	5	6	1	4

Sestavila: Eva in Bine

Navodilo za reševanje:

V mrežo uvrstite številke od 1 do 6. Upoštevajte:

- V vsaki vrstici je vsaka številka vpisana le enkrat.
- V vsakem stolpcu je vsaka številka vpisana le enkrat.
- V vsakem pravokotniku s 3 x 2 polji je vsaka številka vpisana le enkrat.

ŽIV ŽAV PRIVABIL MNOGE

Več kot petsto otrok je v soboto na Živ ŽAVU na Pungertu v Kranju uživalo ob cirkuški in lutkovni predstavi, prepevalo z Damjano Golavšek, ustvarjalo na delavnicah ...

Ana Hartman

Minulo soboto je Pungert v Kranju preplaval otroški vrvež, saj je tam potekal tradicionalni Živ ŽAV v organizaciji društva Pungert. Otroci so na prizorišče na koncu starega dela mesta odšli v paradi mažoretk in cirkusantov na hoduljah, na Pungertu pa so nato pozorno spremljali cirkuško predstavo v izvedbi teatra Cizamo, ki ji je kasneje sledila še lutkovna predstava Gledališča Hiše otrok in umetnosti: Devet mesecev. Navdušeno so prepevali z Damjano Golavšek, pogumnejši otroci pa so svoje pevske talente pokazali tudi na odru. Dolga vrsta otrok je nastala pri predstavitvi gasilcev, ki so malčkom omogočili tudi zbijanje tarče z vodnim curkom. Program so popestrili še mladi plesalci i KD Qulemium, predstavitev taborni-

Otroci so uživali v družbi cirkusantov na hoduljah. / Foto: Tina Dokl

kov, knjižna menjalnica, različne ustvarjalne delavnice, od frizerske, športne do jezikovne ... "Program smo zasnovali podobno kot v preteklih letih, saj sčasoma ugotoviš, kaj je otrokom najbolj všeč, vedno pa poskrbimo tudi za kakšno zanimivo novost," je povedala

ena od organizatoric **Tanja Krajišnik**.

S prireditvijo so bili organizatorji zelo zadovoljni. "Na Pungertu se je zbralo zelo veliko ljudi, med njimi je bilo več kot petsto otrok, ki so uživali v programu," je poudarila Krajišnikova. "Živ ŽAV nama je bil všeč.

Zelo zanimiva se nama je zdela predstavitev gasilcev, preizkusili sva se tudi v zbijanju tarče z vodo, česar pred tem nisva še nikoli počeli. Dobro sva se imeli tudi na frizerski delavnici," sta nam zaupali desetletna **Vjolca Mustafa** in leto dni starejša **Tamara Mitrovič**.

TEŽKO ČAKALI NA DIRENDAJ

Ana Hartman

Vsako leto rada pridem na Direndaj. Tudi letos nam ni niti malo dolgčas. Najbolj mi je bil všeč 'ribolov', kjer smo lovili nagrade. Oglevala sem si glasbeno pravljico, videla sem živali; ovco, telička, kužka ..., "nam zaupala osemletna **Teja Pečnik**, ki smo jo minulo soboto zmotili na šestem Direndaju na otroškem igrišču v Spodnjih Bitnjah. S tradicionalno otroško veselico, ki jo prireja Krajevna skupnost Bitnje v sodelovanju z domačimi društvi in organizacijami,

skušajo otroke razvedriti ob začetku šolskega leta.

Direndaja se je po ocenah organizatorjev udeležilo okoli 450 obiskovalcev, otrok je bilo približno sto manj. "Z udeležbo smo zelo zadovoljni. Tudi letos je prireditev privabila otroke od vsepoved, ne samo iz Bitenja," sta povedali **Nataša Hafnar** in **Mateja Arhar** iz vrst organizatorjev. Otroci so svojo ustvarjalnost lahko preizkusili na različnih delavnicah; na ekološki delavnici so ustvarjali kužke iz odpadne plastične embalaže, udeležili so se lahko muzejske in lončarske delavnice, ustvarjali iz hama perlic, spoznali so potujočo knjižnico Bitnje, si

ogledali domače živali, spremljali glasbeno pravljico, dolga vrsta se naredila v lepilnem kotičku, v babičinem kotičku pa so se posladkali s sladkimi dobrotami. S svojimi vozili so se predstavili kranjski policisti, svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu je opozoril na varno pot v šolo, Komunala Kranj pa na ločeno zbiranje odpadkov. Domači gasilci so prikazali ognjene vaje, otroci so se zabavali ob igranju z vodo, domači nogometiški pa so zanje pripravili športni poligon in igre. Letošnja posebnost sta bila že omenjeni 'ribolov' in otroški dvoriščni sejem s knjigami, zvezki, kasetami, filmi ..., ki so ga pri-

pravili po zgledu bitenjskega dvoriščnega sejma. Organizatorji so poskrbeli tudi za odrasle, ki so se pomerili v odbojki na mivki, mnoge mamice pa so otrokom priskočile na pomoč na ustvarjalnih delavnicah.

"Direndaj nameravamo prirediti tudi v prihodnjih letih. Prireditev se je zelo dobro prijela, saj jo otroci vsako leto težko čakajo in sprašujejo, kdaj bo. Poudariti moram, da so domačini zelo pripravljeni pomagati, pri izvedbi današnje prireditve jih sodeluje več kot 60, v pripravo pa se jih vključuje še precej več," sta še dodali Hafnarjeva in Arharjeva.

Otroci so pozorno spremljali glasbeno pravljico.

TISOČ UGANK ZA ŠOLARJE

Franc Ankerst vam zastavlja naslednjo uganko:

Potepa se, okrog divja,
pa v hiši je, ves dan doma.

Do petka nam pošljite SMS z vsebino **ug+rešitev+ime, priimek in naslov** na številko **031/691 111**. Nekdo bo prejel knjižno nagrado. Ime nagrajenca bomo objavili prihodnji torek. Rešitev prejšnje uganke se glasi **oblak**. Izžrebali smo **Mojco Jelovčan**.

AVTOMOBILIZEM

ODLOČNA POT V PRIHODNOST

Novi Volkswagen Polo se med drugim ponaša z visoko stopnjo varnosti.

Matjaž Gregorič

V 35 letih proizvodnje in štirih generacijah so pri Volkswagnu vknjižili 10,6 milijona prodanih primerkov modela Polo. Zdaj stopa na sceno peta generacija enega najbolj zrelih avtomobilov v svojem razredu, ki se bo dokazovala predvsem z veliko všite varnosti in s sodobnimi, varčnimi ter ekološko naravnanimi motorji.

Seveda so Pola spravili tudi v povsem na novo ukrojeno karoserijo, ki spominja na večjega brata Golfa. S skupno dolžino 3,97 metra za dobrih pet centimetrov presega predhodnika in je seveda tudi prostornejši. Oblikovno vključuje vse najnovejše Volkswagrove smerni-

ce, petvrtni izvedbi se bo kmalu pridružila še trivratna, Polo naj bi bil všeč tako mlajšim kupcem kot tudi tistim, ki že prehajajo v jesen svojega življenja.

Voznikovo delovno mesto je zasnovano že v znanem redoljubnem slogu, prostornost potniške kabine je v razrednem povprečju, 280-litrski prtljažnik z možnostjo povečanja je v okviru pričakovanih. Razveseljivo je, da so potniki zaščiteni z dvema čelnima in bočnima varnostnima vrečama, bočne zavese za zaščito glav je treba doplačati, v serijski opremljeni pa sta vedno polavtomatska klimatska naprava in elektronski sistem stabilnosti, ki Pola uvršča med najvarnejše v svojem razredu.

Enako prepričljiva je ponudba motorjev, katere bencinski del sestavljata 1,2-

litrski bencinski trivaljnik (44 kW/60 KM in 51 kW/70 KM) in 1,4-litrski štirivaljnik (63 kW/85 KM), slednji pravič lahko tudi s sedemstopenjskim samodejnim menjalnikom DSG. Poleg tega je mogoče izbrati še enega od treh novih 1,6-litrskih turbodizlov (55 kW/75 KM, 66 kW/90 KM in 77

kW/105 KM). Vsi motorji so že uglaseni na okoljski standard Euro V, napovedani so še novi manjši in čistejši pogonski stroji. Na koncu je treba zapisati še, da Polo ni avtomobil, ki bi lahko tekmoval s cenami, ki se začnajo pri 10.336 evrih, najcenejša dizelska izvedba pa je naprodaj za 12.809 evrov.

ELEKTRIKA ZA BOLJŠE OKOLJE

Novi Insight nadaljuje Hondino desetletje razvoja hibridnih pogonov.

Matjaž Gregorič

Honda je ena tistih avtomobilskih znamk, ki imajo na področju hibridne pogonske tehnologije za seboj največ kilometrov. Prvi hibridni avtomobil Insight so poslali na ceste že pred desetletjem, v tem obdobju so neustanno razvijali tehnologijo in zdaj je nared za uporabo druga generacija do okolja in stroškov uporabe prijaznega vozila.

Novi Insight je petvrtna kombilimuzina, s katero želi Honda poleg kombiniranega bencinskega in električnega pogona za dostopno ceno ponuditi tudi prostornost, udobje in varnost. Čeprav je novinec še vedno vi-

deti nekoliko "vesoljsko", kar velja predvsem za armaturno ploščo, zunanost pa je vsaj v zadnjem delu nekoliko podrejena namestitvi visokotlačne baterije pod prtljažnim dnom. Tisto, kar poganja Insighta, je že povsem zemeljsko, osnovni 1,3-litrski bencinski motor je dodatno optimiziran tako, da ima boljši izkoristek goriva, kar zahteva njegovih 64 kilovatov (88 KM) in 121 Nm navora. Na novo je zasnovan tudi električni motor, ki razvije 10 kilovatov moči (14 KM) in navor 78 Nm, manjši in lažji je tudi sistem IMA (Integrated Motor Assist), ki usklajuje delovanje obeh motorjev. Energija se v baterijo steka tudi tedaj, ko avtomobil zavira, prenos motorne moči pa se na sprednji

kolesni par prenaša preko brezstopenjskega samodejnega menjalnika. Nekaj kilometrov je s hitrostjo do 50 kilometrov na uro mogoče prevoziti tudi samo s pomočjo elektrike, če je vključen poseben zelen gumb na armaturni plošči. Po tovarniških obljubah Insight za 100 kilometrov poti v mešanem

ciklu porabi le 4,4 litra bencina, pri čemer gre v zrak le 101 gram ogljikovega dioksida na kilometer.

Insight, ki je že na voljo tudi samooklicanem slovenskim varuhom modrega planeta, je naprodaj za 17.990 evrov, za najbogatejšo opremo pa je treba dodati še tri tisočake.

Citroën obeležil visok jubilej

Francoska avtomobilska znamka Citroën letos beleži visok jubilej. Preteklo je namreč že devetdeset let, odkar je ustanovitelj Andre Citroën patentiral svoj prvi avtomobil in ustanovil prvo podjetje za proizvodnjo. S priložnostno slovesnostjo v novem kongresnem centru na Brdu pri Kranju so častitljiv mejnik obeležili tudi pri Citroënu Slovenija. Povabili so lastnike številnih starih Citroënovih avtomobilov, ob številnih spačkih, dianah, amijih in meharih pa je bil eden zanimivejših tudi Traction Avant iz leta 1934, našega fotoreporterja Gorazda Kavčiča. Udeleženci so na potovanju skozi čas spoznali del Citroënovih preteklosti in tudi prihodnosti avtomobilske znamke, ki sta jo vedno odlikovala samosvoj pristop in kreativna tehnologija. **M. G.**

Foto: Gorazd Kavčič

ZMAGOVALEC

Kia cee'd - najbolje prodajan avto srednjega razreda v Sloveniji

7 LET
cee'd
GARANCIJA

cee'd že od
9.990 EUR

7-let garancije in 5 EURO NCAP zvezdic za varnost, inovativni design, varčni motorji, bogata oprema in **nepremagljiva cena.**

cee'd že od
11.490 EUR

cee'd SW že od
12.490 EUR

"... V času, ko se dvakrat obrne vsak evro, so avtomobili, kot je letošnja zvezdnica Kia cee'd, najbolj gospodarna izbira..." (Delo, 16.05.2009)

"...Kia, ki je že lani povečala prodajo za domala neverjetnih 1.10 odstotkov, ve, kako se stvari streže, tudi v recesijskih časih..." (Dnevnik, 11.07.2009)

KIA - največ avta za Vaš denar!

Sportage

Edini SUV v Evropi s 7-letno garancijo. Dodatno znižana cena za 1.000 EUR za omejeno število vozil! Že od

15.990 EUR

7 LET
SPORTAGE
GARANCIJA

DODATNIH
1.000 EUR
POPUSTA!

Urbani crossover Soul
6x AIRBAG, ABS, ESP, klima, el. paket in radio... sedaj že od
12.990 EUR

5 LET
SOUL
GARANCIJA

DODATNIH
3.000 EUR
POPUSTA!

KMAG d.d., Leskoškova 2
Ljubljana, 01/58-43-333

MEDVODE: ČREŠNIK 01/361-22-50
KRANJ: NASMEH 04/235-17-77
BLD: AMBROŽIČ 04/574-17-84

*Pogoj garancije navoljo na www.kia.si/akcija, oz. pri zastopniku Kia. Komb. poraba goriva in emisija za vozila cee'd 1.4 je 6,3/100 km, 149 g/km CO₂; za Soul 1.6 je 6,5/100 km, 154 g/km CO₂; za Sportage 2.0: 8,0/100 km, 190 g/km CO₂. MP cene vključujejo vse dane popuste, akcije, bonuse ter ne vključujejo doplačila met. barve, prevoza. Navedene akcijske cene za Sportage in cee'd že vključujejo 1.000 EUR, za Soul pa 3.000 EUR dodatnega popusta. *Obdobje januar-julij 2009. Slike so simbolične.

DRUŽABNA KRONIKA

ČETRTOVA PROMENADA

Vsako leto sta Pop Tv in Kanal A organizirala Promenado na domačem dvorišču, tokrat pa so jo preselili v ljubljanske Križanke. Tudi letos so izkoristili priložnost in predstavili povabljenim največje programske vrhunce letošnjega leta, skozi Promenado pa nas je vodila Ota Roš.

Alenka Brun

V četrtek smo tako imeli priložnost, da se srečamo z vsemi znanimi obrazi Pop Tv in Kanala A. Predvsem so se 'promenadniki' pri predstavljanju programske sheme, idej in projektov za letošnje leto ustavili pri prvi linearni spletni televiziji **Max**; precej časa so posvetili **Ligi prvakov**, saj boste športni navdušenci spremljali najelitnejše in najodmevnejše klubsko nogometno prvenstvo na svetu na Kanalu A in 24ur.com, kjer vas čakajo napeti, razburilivi torkovi in sredini obraču-

ni klubskih rivalov; predstavili so **Pop Akademijo**, ki bo namenjena vsem, ki jih zanima teoretično in praktično znanje s tovrstnih področij; niso pa pozabili na **Kmetijo slavnih** z voditeljico Anjo Križnik Tomažin, ki prihaja na male zaslone v kratkem in je med snemanjem doživela kar nekaj zanimivih preobratov.

Poleg govorne besede Ota Roš so se na odru Promenade za glasbeno popestritev zvrstili **Perpetuum Jazzile**, v zanimivi kombinaciji **Neisha in 6Pack Čukur**, celo akrobatski vložek navijaške skupine **Žabice** smo lahko videli.

Promenada je v prvi vrsti sicer namenjena druženju, smo pa podrobneje izvedeli,

da in kako je Pro Plus aktivno zakorakal v letošnjo pestro in bogato programsko jesen. Že pred časom so nas obvestili, da bodo **Svet** na Kanalu A oplemenitili z novim, a znanim voditeljem **Urošom Slakom**, torkovi večeri na Pop Tv bodo tudi jeseni čas za Preverjeno z urednico in voditeljico **Alenko Arko**, ponedeljke pa spet rezervirajte za priljubljeno sosedsko nadaljevanko **Lepo je biti sosed**, ki je s 3. sezono startala včeraj. V nadaljevanju se nam obetajo zanimivi zapleti pri Špehovich in Sagadinovich, številni znani obrazi, nova Ivova garaža, sosed Smiljan in presenečenja. Vračajo se tudi nedeljski večeri z duhovitima in navihani-

ma Jurijem Zrnecem in Ladom Bizovičarjem, za gledalce pa so na Pro Plusu pripravili tudi pester in aktualen izbor tuje produkcije, številne nove serije in filmske premiere. Med drugim pa jeseni prihaja na program težko pričakovana svetovna uspešnica **Gossip Girl (Opravljkva)**. Tako boste lahko že od druge polovice septembra med tednom ob 18.55 spremljali prijetljive lepih in bogatih newyorških mladostnikov na prestižni manhattanski srednji šoli, kjer dijaki in dijakinje uživajo prav vse privilegije, ki jih prinašata denar in slava. Kam to pelje, pa vam bo razkrilo redno spremljanje **Opravljkve**.

Promenada je minila v duhu poslavljanja, novih začetkov in velikih projektov. Marijan Jurenc, generalni direktor Pro Plusa, v prihodnjih dneh odhaja, Pavel Vrabec pa se je od njega poslovil v simboličnem slogu izmenjav vloge kapetanov ekip. / Foto: Tina Dokl

Letošnja voditeljica Kmetije Anja Križnik Tomažin s soprogom Matejem ter znana slovenska starleta, voditeljica, pevska in celo oblikovalka čevljev Nina Osenar ter namestnik direktorja produkcije Pro Plusa Samo Žerdin in soprog bivše Pop Tv-jevke Andreje Virk Žerdin. / Foto: Tina Dokl

Alenka Arko (Preverjeno), Uroš Slak (Svet) in njegova Petra Kerčmar (24 ur) ter Bojan Traven (Svet) / Foto: Tina Dokl

Vremenarka Danica Lovenjak se je za tokratni večer odela v zeleno, Ota Roš pa se je v svoji voditeljski vlogi dobro znašla.

Voditeljica Špela Močnik ter Kranjčanka, Pop Tv-jevka Nina Valant; v ozadju levo je tudi Špela Grošelj. / Foto: Tina Dokl

Glasbena fotografija pod odrom: Aleš Uranjek (Šank Rock), Neisha in 6Pack Čukur že po nastopu / Foto: Tina Dokl

Novinarko izzval na dvoboj

Russell Crowe je avstralsko novinarko **Annette Sharp** izzval na kolesarski dvoboj, potem ko se je posmehovala fotografiji, na kateri je med kolesarjenjem kadil in jedel. Posnetek skoraj dvajset kilometrov dolge dirke po mestu kaže zadihano

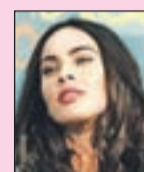
Sharpovo, ki ga komaj dohiteva. Enkrat je celo padla, kar je kasneje komentirala: "To je bil zagotovo njegov zmagovalni trenutek, videti me na tleh. A bil je prijazen, skrben - popoln kavalir, ki mi je zavihal hlače in pogledal, ali sem si poškodovala koleno."

Devetnajsti otrok na poti

Ameriška zakonca Duggar bosta svojo veliko družino, ki šteje 18 otrok, imena vseh pa se začnejo na črko j, povečala še za enega člana. 42-letna **Michelle Duggar** je opazila, da kljub dieti ni izgubila odvečnih kilogramov, pa tudi njena najmlajša je bila med dojenjem nemirna, kar je pripisovala spremembi mleka. Opravila je test nosečnosti in bila prijetno presenečena: "Skakala sem od veselja in se zahvaljevala Bogu, da sem pri 42 še zanosila."

Psihične težave

Seksi zvezdnica Transformerjev **Megan Fox** je razkrila, da ima od mladosti duševne težave. Uradne diagnoze nima, a pričana je, da ima simptome resne psihične motnje, saj trpi zaradi slušnih halucinacij, paranoičnih zablod in socialne disfunkcionalnosti. Pravi, da je podrobno preštudirala vse knjige o Marilyn Monroe: "Lahko bi končala kot ona, ker se nenehno borim z mislijo, da sem razcepljena osebnost - ali da imam napade mile oblike shizofrenije."

Michael Moore: Kapitalizem je zlo

Kontrovezni **Michael Moore** v novem dokumentarcu z naslovom Kapitalizem: Ljubezenska zgodba, ki so ga premierno predvajali na beneškem filmskem festivalu, z mešanico značilnega humorja, tragičnimi izpovedmi posameznikov, arhivskimi posnetki in javnimi spodrsjlaji 'udari' po kapitalistih. "Kapitalizem je zlo in zla ni mogoče regulirati," zaključil film. "Trebalo ga je odstraniti in zamenjati z nečim, kar je dobro za vse ljudi, in to je demokracija."

Na četrtekovi Promenadi smo srečali tudi gorenjski lepotici: temnolaso miss Hawaiian Tropic 2009 iz Radovljice Dašo Podržaj, ki je prišla na prireditev v družbi svoje mame Neve. / Foto: Tina Dokl